

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรมที่ปรากฏในพระคริสตธรรมคัมภีร์
ภาคพันธสัญญาเดิม หมวดบทกวีและวรรณกรรมปัญญา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. พระคัมภีร์ไบเบิล
 - 1.1 ความหมายของพระคัมภีร์
 - 1.2 การรวบรวมพระคัมภีร์
 - 1.3 บรรทัดฐานหรือสารบบของพระคัมภีร์
 - 1.4 การทรงดลใจให้บันทึก (เขียน) พระคัมภีร์
 - 1.5 ประวัติการแปลพระคัมภีร์ฉบับต่าง ๆ
 - 1.6 ประวัติศาสตร์พระคัมภีร์
 - 1.7 พระคัมภีร์กับการดำเนินชีวิตของคริสเตียน
2. แนวคิดด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - 2.1 ความหมายของคุณธรรม จริยธรรม
 - 2.2 ความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม
 - 2.3 แหล่งที่มาของจริยธรรม
 - 2.4 องค์ประกอบของจริยธรรม
 - 2.5 ประโยชน์ของจริยธรรม
 - 2.6 จริยธรรมคริสเตียน
 - 2.6.1 ความหมาย
 - 2.6.2 หลักพื้นฐานจริยธรรมคริสเตียน
 - 2.6.3 จริยธรรมในพระคัมภีร์เดิม
 - 2.6.4 ลักษณะของจริยธรรมในพระคัมภีร์เดิม

- 2.6.5 จริยธรรมของพระบัญญัติ 10 ประการ
- 2.6.6 จริยธรรมในหมวดบทกวีและวรรณกรรมปัญญา
- 2.6.7 จริยธรรมของผู้เผยพระวจนะ
- 2.6.8 จริยธรรมจากคำเทศนาบนภูเขา
- 2.6.9 จริยธรรมที่สำคัญของคริสเตียน
- 2.6.10 คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญในสังคมไทย
- 3. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 3.1 ประวัติการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 3.2 ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 3.3 ประเภทของการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 3.4 องค์ประกอบในการวิเคราะห์เนื้อหา
 - 3.5 ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา
- 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

พระคัมภีร์ไบเบิล

ความหมายของพระคัมภีร์

คำว่า Bible ในภาษาอังกฤษมาจากคำว่า Biblia ซึ่งเป็นภาษาละตินและภาษากรีก เป็นพหูพจน์ของคำว่า Biblion ซึ่งแปลว่า “หนังสือ” ตามรากศัพท์เดิม คำว่าไบเบิล จึงหมายถึง “หนังสือหลายเล่ม” (The books) ที่เรียกกันเช่นนี้เพราะพระคัมภีร์ไบเบิล ประกอบด้วย “หนังสือหลายเล่ม” รวมกันเข้าเป็นเล่มเดียว เป็นคัมภีร์ซึ่งชาวคริสต์ถือว่า เป็นหนังสือศักดิ์สิทธิ์ เป็นพระวาจาของพระเจ้า (The Word of God) ผู้ซึ่งได้ตรัสกับ มนุษย์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์ เป็นหนังสือซึ่งเปิดเผย (revelation) รหัสธรรมเกี่ยวกับพระเจ้า มนุษย์ และโลก เกี่ยวกับความเป็นมา จุดหมาย และความหมาย

ของชีวิต เพื่อให้มนุษย์ไปถึงความหลุดพ้นหรืออีกนัยหนึ่งไปหาพระเจ้าได้ เป็นหนังสือศักดิ์สิทธิ์เพราะเชื่อว่าพระเจ้าทรงคลอใจผู้เขียน (inspiration) ให้ถ่ายทอดสิ่งที่พระองค์ทรงต้องการเปิดเผยให้มนุษย์ทราบ (เลวี พงศ์พิศ, 2531, หน้า 102)

บุญครอง ปัญญานนท์ (2538, หน้า 31) กล่าวว่า พระคัมภีร์เป็นหนังสือนำทางของชีวิตคริสเตียน พระคัมภีร์เป็นหนังสือที่เปิดเผยน้ำพระทัยของพระเจ้าให้มนุษย์ทราบว่า พระเจ้ามีพระประสงค์อะไรสำหรับมนุษย์แต่ละคน

เฮนเดอร์โลท (2534, หน้า 54) กล่าวถึงพระคัมภีร์ว่า พระเจ้าทรงเผยพระองค์เองและพระประสงค์ของพระองค์แก่ชาวฮีบรูในเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ และทรงคลอใจบางคนให้เห็นการประทับอยู่ของพระองค์ในเหตุการณ์เหล่านั้น และให้สาวกตีความแห่งพระประสงค์ของพระองค์จากเหตุการณ์ต่าง ๆ นั้นได้ หนังสือต่าง ๆ ที่เขียนขึ้นโดยการคลอใจของพระเจ้านี้ เป็นพระวาทะของพระเจ้า เพราะได้บันทึกเรื่องการเผยพระองค์เองของพระเจ้า บันทึกเรื่องเกี่ยวกับพระองค์เอง และพระประสงค์ที่จะช่วยมนุษย์ให้รอดพ้นเข้าไว้

แพคเกอร์ (2540, หน้า 17) กล่าวถึงพระคัมภีร์ว่า พระคัมภีร์คือคำพยานและคำสอนของพระเจ้าซึ่งอยู่ในรูปแบบที่มนุษย์สามารถเข้าใจได้ คริสตจักรเรียกข้อเขียนเหล่านี้ว่าเป็นพระวาทะของพระเจ้า เพราะทั้งเนื้อหาสาระและผู้ประพันธ์ล้วนแต่เป็นมาและเกี่ยวข้องกับพระเจ้า

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า พระคัมภีร์ หมายถึง หนังสือที่คริสเตียนเชื่อว่าเป็นพระวาทะ (ถ้อยคำ) ของพระเจ้า ที่ได้ตรัสกับมนุษย์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นหนังสือที่บอกเล่าเรื่องราวของพระเจ้า มนุษย์ ความบาป และแผนการของพระเจ้าในการช่วยมนุษย์ให้รอดพ้นจากความผิดบาปเข้าสู่ชีวิตนิรันดร์

การรวบรวมพระคัมภีร์

พระคัมภีร์ไบเบิลประกอบด้วยหนังสือ 66 เล่ม แบ่งออกเป็นพระคัมภีร์เดิม 39 เล่ม พระคัมภีร์ใหม่ 27 เล่ม ประกอบด้วยข้อเขียนของคนกว่า 30 คน เขียนในช่วงเวลาประมาณ 1500 ปี มีทั้งหมดประมาณ 30442 ข้อ (เอลเวล, 2540, หน้า 119) ผู้เขียนมีอาชีพต่าง ๆ กัน เช่น นายแพทย์ คนเลี้ยงสัตว์ ชาวประมง นักรบ กษัตริย์ ฯลฯ ดันฉบับ

พระคัมภีร์เดิมถูกเขียนขึ้นด้วยภาษาฮีบรู และภาษาอารเมค ส่วนพระคัมภีร์ใหม่ต้นฉบับคือภาษากรีก พระคัมภีร์ถูกเขียนขึ้นโดยผู้เขียนหลาย ๆ คน แต่ละคนมีชีวิตอยู่ในช่วงสมัยที่ต่างกัน ตลอดจนสภาพชีวิตที่แตกต่างกัน ไม่น่าจะมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแต่ตรงกันข้าม พระคัมภีร์กลับมีความกลมกลืนกันอย่างน่าอัศจรรย์ และมีเนื้อหาเดียวกันคือการไถ่บาปโดยองค์พระเยซูคริสต์ พระคัมภีร์ไบเบิลแบ่งออกเป็น 2 ภาค คือ ภาคพันธสัญญาเดิม 39 เล่ม และภาคพันธสัญญาใหม่ 27 เล่ม และในแต่ละภาคยังสามารถแบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ ดังนี้ พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม แบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ ดังนี้ (1) หมวดธรรมบัญญัติ ประกอบด้วย ปฐมกาล อพยพ เลวีนิติ กันดารวิถี เฉลยธรรมบัญญัติ (2) หมวดประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย โยชูวา ผู้วินิจฉัย นางรูธ 1 ซามูเอล 2 ซามูเอล 1 พงศกัมภีร์ 2 พงศกัมภีร์ 1 พงศาวดาร 2 พงศาวดาร เอสรา เนหะมีย์ เอสเธอร์ (3) หมวดบทกวีและวรรณกรรมปัญญา ประกอบด้วย โยบ สดุดี สุภาษิต ปัญญาจารย์ เพลงซาโลมอน (4) หมวดผู้เผยพระวจนะ ประกอบด้วย อีสยาห์ เยเรมีย์ เพลงคร่ำครวญ เอเสไยห์ ดาเนียล โสเสยา โยเอล อาโมส โอบาดีห์ โยนาห์ มีคาห์ นาฮูม ฮาบากุก เซฟันยาห์ ฮักกัย เศคาริยาห์ มาลาคีย์ พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ แบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ ดังนี้ (1) หมวดพระกิตติคุณ ประกอบด้วย มัทธิว มาระโก ลูกา ยอห์น (2) หมวดประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย กิจการ (3) หมวดจดหมายฝาก ประกอบด้วย โรม 1 โครินธ์ 2 โครินธ์ กาลาเทีย เอเฟซัส ฟิลิปปี โคลโลสี 1 เซสะโลนิกา 2 เซสะโลนิกา 1 ทิโมธี 2 ทิโมธี ทิตัส ฟิเลโมน ฮีบรู ยากอบ 1 เปโตร 2 เปโตร 1 ยอห์น 2 ยอห์น 3 ยอห์น ยูดา (4) หมวดคำพยากรณ์ ประกอบด้วย วิรุณ

บรรทัดฐานหรือสารบบของพระคัมภีร์

คำว่า บรรทัดฐานหรือสารบบ มาจากภาษากรีก ซึ่งแรกสุดหมายถึง ไม้เท้าหรือไม้เท้า ต่อมามีความหมายว่า ไม้วัด และกลายเป็นกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐาน ความหมายที่สอง หมายถึง มติอันทรงไว้ซึ่งอำนาจของสภาคริสตจักร และความหมายที่สาม เมื่อใช้กับพระคัมภีร์ หมายถึง พระธรรมแต่ละเล่มซึ่งได้รับการชันสูตร เห็นชอบ และยอมรับจากคริสตจักรว่าเป็นพระธรรมที่ได้รับการคลไจจากพระเจ้า (ทีเชน, 2538, หน้า 85)

ซิลปีชัย เซาว์เจริญรัตน์ (2550, หน้า 12) ให้ความหมายของสารบบพระคัมภีร์ว่า คือรายชื่อหนังสือต่าง ๆ ทั้งหมดที่รวมกันเป็นพระคัมภีร์

อาเซอร์ (2538, หน้า 69) กล่าวถึงสารบบว่า หมายถึง ไม้วัด ขอบที่ตรง หรือไม้บรรทัด เมื่อนำมาใช้ในทางวรรณกรรม สารบบจึงหมายถึง งานเขียนที่ถึงมาตรฐาน คือ ได้รับการคล้อยจากพระเจ้าและมีสิทธิอำนาจ

สารบบของพระคัมภีร์เดิม การจัดสารบบของพระคัมภีร์เดิมเกิดขึ้นก่อนพระคัมภีร์ใหม่ และสารบบนี้ได้รับการยอมรับโดยชนชาติอิสราเอลตั้งแต่โบราณเรื่อยมา 2 ทิโมธี 3: 15 นักวิชาการชาวยิว 2 คน คือ Kimchi and Levita (อ้างถึงใน ทีเช่น, 2538, หน้า 86) ถือว่าสารบบของพระคัมภีร์เดิม ถูกรวบรวมโดยเอสรา กับสมาชิกแห่งธรรมศาลาใหญ่ ในศตวรรษที่ 5 ก่อนคริสตกาล การจัดสารบบของพระคัมภีร์เดิมเสร็จสิ้นในสมัยอาร์ทาเซอร์เซส (Artaxerxes) ซึ่งอยู่ในช่วงสมัยเดียวกับเอสรา และเป็นไปได้ว่าเอสราเป็นผู้รวบรวม เพราะท่านเป็นธรรมาจารย์ เนหีมีย์ 8: 1, 12: 36 เอสรา 7: 6, 11 รวบรวมเสร็จในราวปี 435 ก่อนคริสตกาล

หลักเกณฑ์ในการเลือกข้อเขียนต่าง ๆ เข้ามาในสารบบพระคัมภีร์เดิม คือ (ซิลปีชัย เซาว์เจริญรัตน์, 2550, หน้า 13) (1) ผู้เขียนได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่พระเจ้าทรงใช้อย่างแท้จริง อพยพ 20: 1 โยชูวา 1: 1 อิสยาห์ 2: 1 (2) เป็นผู้เผยพระวจนะหรือบุคคลที่พระเจ้าทรงใช้ให้เผยพระวจนะของพระองค์ เฉลยธรรมบัญญัติ 31: 24-26 1 ซามูเอล 10: 25 (3) บันทึกประวัติศาสตร์อย่างถูกต้อง (4) ข้อมูลถูกต้องตามข้อเท็จจริง (5) ได้รับการยอมรับในหมู่ชนชาวยิว

สารบบของพระคัมภีร์ใหม่ ซิลปีชัย เซาว์เจริญรัตน์ (2550, หน้า 13-14) กล่าวถึงสารบบของพระคัมภีร์ใหม่ว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดการจัดบรรทัดฐานพระคัมภีร์ใหม่คือ (1) เกิดมีข้อเขียนปลอม โจมตีข้อเขียนแท้ เช่น มาเซียน (Marcion) ได้ปฏิเสธข้อเขียนของพระคัมภีร์เดิม และพระคัมภีร์จากจดหมายฝากของเปาโล (2) เนื้อหาข้อเขียนของพระคัมภีร์ใหม่เป็นพยานถึงความเป็นของตัวเอง และข้อเขียนเหล่านี้ได้ถูกรวบรวมและได้รับการยอมรับเป็นบรรทัดฐานอย่างเป็นทางการ (3) ข้อเขียนของอัครทูตถูกใช้ในการนมัสการรวม จึงจำเป็นต้องตัดสินใจว่าข้อเขียนชิ้นไหนต้องถูกจัดอยู่ในสารบบเพื่อคริสตจักรทั้งหลายจะสามารถนำไปใช้ได้ (4) ในปี ค.ศ. 303 ได้มีคำสั่ง

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	
ห้องสมุดงานวิจัย	
วันที่ 29	ส.ป. 2555
เลขทะเบียน	247074
เลขเรียกหนังสือ	

ของจักรพรรดิไดโอะคลีเทียน ให้เผาหนังสือศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ให้หมด จึงเป็นผลทำให้เกิดการรวบรวมพระคัมภีร์ใหม่ขึ้นมา

• ทีเซ่น (2538, หน้า 87) กล่าวถึง หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดสารบบของพระคัมภีร์ใหม่ ดังนี้ (1) ผู้เขียนหนังสือต้องเป็นอัครทูตหรือมีความเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับอัครทูตพอที่จะเขียนขึ้นได้ในระดับเดียวกับอัครทูต (2) หนังสือเล่มนั้นเหมาะสมแก่การอ่านในที่ประชุมรวมหรือไม่ (3) หนังสือเล่มนั้นมีความเป็นสากล หรือเป็นที่ยอมรับร่วมกันในชุมชนคริสเตียน (4) เนื้อหาของหนังสือต้องมีลักษณะเด่นฝ่ายวิญญาณ (5) มีหลักฐานที่แสดงว่าได้รับการคล้อยใจจากพระวิญญาณบริสุทธิ์ พระวิญญาณของพระเจ้าทรงเคลื่อนไหวเหนือชีวิตของผู้เขียนพระคัมภีร์ “เพราะว่าคำพูดของผู้เผยพระวจนะนั้นไม่ได้มาจากความคิดในจิตใจของมนุษย์ แต่มนุษย์ได้กล่าวคำซึ่งมาจากพระเจ้า ตามที่พระวิญญาณบริสุทธิ์ได้ทรงคล้อยใจเขา” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 374) ผู้เขียนได้กล่าวคำตามที่พระวิญญาณบริสุทธิ์คล้อยใจ สิ่งที่เขาเขียนเป็นผลงานจากลมปราณของพระเจ้า 2 ทิโมธี 3: 16

การทรงคล้อยใจให้บันทึก (เขียน) พระคัมภีร์

1. ศัพท์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่คำว่า การเปิดเผยหรือสำแดง (revelation) การคล้อยใจ (inspiration) สิทธิอำนาจ (authority) ความไม่ผิดพลาด (inerrancy) และการทำให้เข้าใจกระจ่าง (illumination)

1.1 การทรงสำแดง (revelation) พระเจ้าทรงสำแดงพระองค์เองในธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และในจิตสำนึกหรือมโนธรรมของมนุษย์ ทั้งยังทรงสำแดงพระองค์เองทางพระบุตรของพระองค์และทางพระคัมภีร์ การทรงสำแดงบางอย่างมาจากพระเจ้าโดยตรง บางอย่างก็โดยทางอ้อมผ่านพระราชกิจของพระเจ้าในประวัติศาสตร์ การทรงช่วยให้รอด

1.2 การทรงคล้อยใจ (inspiration) การทรงคล้อยใจเกี่ยวข้องโยงกับการบันทึกความจริง พระวิญญาณของพระเจ้าทรงเคลื่อนไหวเหนือชีวิตของผู้เขียน กิจการ 1: 16 สิบรู 10: 15-17, 2 เปโตร 1: 21 พระคัมภีร์จึงเป็นการคล้อยใจของพระเจ้าอย่างสมบูรณ์ และทุกถ้อยคำเป็นลมปราณจากพระโอษฐ์พระเจ้า 2 ทิโมธี 3: 16

1.3 สิทธิอำนาจ (authority) พระคัมภีร์ทรงไว้ซึ่งสิทธิอำนาจจากพระเจ้า ผู้พัฒนามนุษย์ทั้งด้านความคิด มโนธรรม และจิตใจของมนุษย์ ทั้งหลักความเชื่อหรือคริสต์จักรล้วนอยู่ภายใต้สิทธิอำนาจของพระคัมภีร์ทั้งสิ้น

1.4 ไม่มีข้อผิดพลาด (inerrancy) พระคัมภีร์ไม่เพียงแต่ได้รับการคลไจจากพระเจ้าและทรงไว้ซึ่งสิทธิอำนาจ ยังไม่มีข้อผิดพลาดและไม่รู้จักผิดพลาดด้วย ทั้งนี้หมายความว่าต้นฉบับดั้งเดิมไม่มีข้อผิดพลาด ทุกสิ่งที่พระคัมภีร์ยืนยันล้วนไม่มีข้อผิดพลาด ไม่ว่าในทางประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ จริยธรรมหรือหลักคำสอน ไม่ใช่เพียงบางคำสอนที่ไม่ผิดพลาด แต่พระคัมภีร์ทั้งหมดไม่มีข้อผิดพลาด

1.5 ให้ความกระจ่างแจ้ง (illumination) พระองค์ผู้ทรงคลไจให้เขียนก็ทรงเป็นผู้เปิดใจผู้อ่านให้เข้าใจกระจ่าง บาปและจิตใจที่มีคบอดเพราะบาปทำให้ไม่มีใครสามารถเข้าใจพระคัมภีร์ได้อย่างถูกต้อง โรม 1: 21 เอเฟซัส 4: 18 แต่พระวิญญาณทรงให้ความกระจ่างแจ้งในใจของผู้เชื่อ ทำให้สามารถเข้าใจพระคัมภีร์ 1 โครินธ์ 2: 6-16 เอเฟซัส 1: 18, 1 ยอห์น 2: 20, 27

2. คำสอนจากพระคัมภีร์เรื่องการคลไจ พระวิญญาณทรงนำและบงการผู้เขียนแต่ละคนในการเขียนพระคัมภีร์แต่ละเล่ม โดยใช้เอกลักษณ์และบุคลิกของแต่ละคน ในการเขียนทุกสิ่งที่ทรงประสงค์ให้เขาเขียนโดยไม่มีข้อผิดพลาดหรือส่วนเกิน (ที่เช่น, 2538, หน้า, 92) โดยพิจารณาจากข้อสังเกตต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การทรงคลไจนั้นอธิบายกระจ่างแจ้งทั้งหมดไม่ได้ พระวิญญาณบริสุทธิ์ทรงทำการเต็มมนุษย์ไม่รู้อย่างเจาะจงว่าทรงทำการอย่างไร

2.2 การทรงคลไจในความหมายเฉพาะนี้ จำกัดอยู่เพียงผู้เขียนพระคัมภีร์เท่านั้น

2.3 การทรงคลไจคือ การทรงนำโดยพระวิญญาณบริสุทธิ์ เป็นผู้บังคับบัญชาการเลือกสรรเนื้อหาและถ้อยคำที่จะใช้ในการเขียน

2.4 พระวิญญาณบริสุทธิ์ทรงป้องกันผู้เขียนให้พ้นจากข้อผิดพลาดหรือความขาดตกบกพร่องใด ๆ ทุกอย่าง

2.5 ทรงคลไจทุกถ้อยคำไม่เพียงแต่ความคิดเห็นเท่านั้น และพระคัมภีร์ทรงครบถ้วนบริบูรณ์ 2 ทิโมธี 3: 16

2.6 การทรงคลไฉนนี้จะจางเฉพาะต้นฉบับจริงของผู้เขียนแต่ละคนเท่านั้น ไม่รวมถึงการคัดลอกหรือแปลในภาษาต่าง ๆ ไม่ว่าฉบับใด ๆ ก็ตามทั้งในสมัยโบราณหรือปัจจุบัน

ประวัติการแปลพระคัมภีร์ฉบับต่าง ๆ

1. ฉบับเซฟทัวจินต์ พระคัมภีร์เริ่มแปลจากต้นฉบับที่เป็นภาษาฮีบรูเป็นภาษาอื่น ๆ ในอียิปต์ ในราวศตวรรษที่ 3 ก่อนคริสตกาล ในยุคนั้นพระคัมภีร์เดิมที่เป็นภาษาฮีบรูได้แปลเป็นภาษากรีก โดยมีผู้รู้ชาวอียิปต์จำนวน 70 คนแปล จึงเรียกพระคัมภีร์ฉบับนี้ว่า เซฟทัวจินต์ (ภาษาละติน เซฟทัวจินตา = 70 = LXX สัญลักษณ์นี้ใช้แทนพระคัมภีร์ฉบับเซฟทัวจินต์) (เอลเวล, 2540, หน้า 124)

ในสมัยพระเยซูภาษากรีกเป็นภาษาสากล ซึ่งเวลาต่อมาถูกแทนที่ด้วยภาษาละติน ในช่วงกลางศตวรรษที่ 3 ส่วนหนึ่งของพระคัมภีร์ได้รับการแปลเป็นภาษาละติน และภาษาซีเรีย ต่อมาเจโรมบิชอปแห่งมิลานได้ทำการแก้ไขที่เรียกว่า ฉบับวุลเกต ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นฉบับมาตรฐานของโรมันคาทอลิก

2. ฉบับวิกิลฟี พระคัมภีร์ฉบับนี้เป็นผลงานการแปลของ จอห์น วิกิลฟี นักศาสนศาสตร์จากออกซ์ฟอร์ด ด้วยมีความรู้สึ้อย่างแรงกล้าว่าทุกคนจำเป็นต้องมีพระคัมภีร์ในภาษาของตนเอง ผลที่ตามมาคือการแปลจากฉบับวุลเกต (ภาษาละติน) เป็นภาษาอังกฤษ สำเร็จลงในปี ค.ศ. 1384 (คณะผู้เชี่ยวชาญของไลออนส์, 2537, หน้า 76)

3. ฉบับลูเธอร์ มาร์ติน ลูเธอร์ เป็นชาวเยอรมันและเป็นอาจารย์สอนที่มหาวิทยาลัยวิทเทินเบิร์ก ในขณะเดียวกันเขาได้เริ่มศึกษาพระคัมภีร์เดิมภาษาฮีบรูและพระคัมภีร์ใหม่ภาษากรีกอย่างถ่องแท้หลังจากนั้นได้แปลพระคัมภีร์เป็นภาษาเยอรมัน โดยการใช้สำนวนที่สื่อความหมายให้เข้าใจง่ายที่สุด พระคัมภีร์ใหม่สำเร็จในปี ค.ศ. 1522 พระคัมภีร์เดิมสำเร็จในปี ค.ศ. 1532 พระคัมภีร์ฉบับลูเธอร์ยังเป็นพระคัมภีร์ภาษาเยอรมันที่นิยมกันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

4. ฉบับคิงส์เจมส์ (King James Version) เมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 1 แห่งอังกฤษ จักรพรรดิในปี ค.ศ. 1603 พระองค์ได้พระราชทานุญาตให้แก้ไขพระคัมภีร์อีก

ครั้งหนึ่ง โดยพระองค์มีส่วนร่วมในการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ พระคัมภีร์ฉบับนี้สำเร็จลงในปี ค.ศ. 1611 และยังเป็นฉบับที่ได้รับการยกย่องอย่างสูงนานถึง 350 ปี เนื่องจากมีการใช้ภาษาที่ไพเราะสละสลวยและมีความคล้องจองกัน หลังจากนั้นได้มีการปรับปรุงใหม่ 2 ครั้ง

5. ฉบับกูดนิวส์ (The Good News Bible) สมาคมพระคริสตธรรมอเมริกัน เป็นผู้ผลิตฉบับนี้ขึ้นมา โดยเป็นผู้บุกเบิกการแปลแนวใหม่ด้วยการใช้คำง่าย ๆ ที่สามัญชนทั่วไปเข้าใจได้ และได้นำหลักการทางภาษาศาสตร์มาใช้ในการแปลและเป็นต้นแบบในการแปลพระคัมภีร์ภาษาอื่น ๆ ทั่วโลก โดยมีเป้าหมายหลักคือ ให้ความหมายเหมือนภาษาดั้งเดิมแต่เป็นอังกฤษแท้ ๆ เป้าหมายรองลงมาคือ ใช้ภาษาที่สื่อสารได้ชัดเจนที่สุด โดยหลีกเลี่ยงคำศัพท์ทางวิชาการ ร้อยกรอง ศาสนา คำตลาด และภาษาท้องถิ่น

6. ฉบับนิวอินเตอร์เนชันแนล (The New International Version) ฉบับนี้แปลโดยผู้เชี่ยวชาญคริสเตียนกลุ่มอีเวนเจลิคัลจำนวน 110 คน จากทั่วโลกโดยผู้แปลได้พยายามหาทางสายกลางที่จะไม่แปลตรงตัวจนเกินไป และไม่ถอดความมากเกินไป ซึ่งทำให้การแปลนี้เที่ยงตรงและน่าประทับใจ

7. ฉบับภาษาไทย การแปลพระคัมภีร์ไทยครั้งแรกไม่ได้เกิดขึ้นที่ประเทศไทย แต่เกิดขึ้นที่ประเทศพม่าในต้นศตวรรษที่ 19 โดยนางแอนนา จัดสัน ภรรยาของจอห์น ราม จัดสัน มิชชันนารีคณะอเมริกันแบپติสต์ (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2552, หน้า 10) มิชชันนารีที่ทำงานในประเทศพม่า ได้ศึกษาภาษาไทยจากเชลยศึกชาวสยามที่ถูกกวาดต้อนมาเมื่อกรุงศรีอยุธยาแตก แอนนาจึงเกิดความสนใจอยากแปลคำสอนและแปลพระคัมภีร์เป็นภาษาไทย เพื่อเผยแพร่แก่เชลยศึกชาวสยาม ได้รับการตีพิมพ์ในประเทศอินเดีย เมื่อปี ค.ศ. 1819

การแปลพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่เป็นภาษาไทย เริ่มจากนิยายโปรเตสแตนต์ โดยมิชชันนารีผู้แรกที่เข้ามาประเทศไทย คือ ดร. คาร์ล กูคสตาฟ และศาสนาจารย์จาค็อบ ทอมลิน จากสมาคมมิชชันแห่งลอนดอน ได้เข้ามาประกาศข่าวประเสริฐเป็นกลุ่มแรก . โดยมาถึงประเทศไทยในวันที่ 3 สิงหาคม ค.ศ. 1828 ดร. คาร์ล กูคสตาฟ มีภาระใจที่จะรับใช้พระเจ้าในประเทศจีน แต่พระเจ้าทรงนำท่านมาประเทศไทย และเมื่ออยู่ประเทศไทย ท่านมีภาระใจที่จะแปลพระคัมภีร์ โดยได้เรียนภาษาไทยและเริ่มแปลหนังสือลูกา

เป็นภาษาไทย โดยการให้นายคิง ชาวจีน อ่านพระคัมภีร์จากภาษาจีน แล้วนายฮอน ชาวพม่า ซึ่งเข้าใจภาษาจีนและภาษาไทยเป็นคนแปล หลังจากนั้นประมาณหกเดือน การแปลพระกิตติคุณสี่เล่ม (มัทธิว มาระโก ลูกา ยอห์น) และหนังสือโรมก็สำเร็จ ต่อมา ในปลายปี ค.ศ. 1828 ศาสนาจารย์ทอมลินป่วยและต้องไปรักษาตัวที่ประเทศสิงคโปร์ คร. กู๊ดสลาฟ จึงเดินทางไปด้วย และนำหนังสือลูกาไปพิมพ์ที่นั่น ระหว่างนั้น คร. กู๊ดสลาฟได้แต่งงานกับมาเรีย นิแวล และกลับมาทำงานในประเทศไทยและได้แปลพระคัมภีร์ต่อ พระคัมภีร์เล่มแรกที่ท่านส่งไปพิมพ์ที่ประเทศสิงคโปร์คือ หนังสือลูกา ซึ่งพิมพ์เสร็จในปี ค.ศ. 1834 เป็นพระคัมภีร์ไทยเล่มแรกที่มีการแปลและการพิมพ์ ในปี ค.ศ. 1831 มาเรียได้เสียชีวิตระหว่างการคลอดบุตร คร. กู๊ดสลาฟ สะเทือนใจมาก จึงเดินทางไปประเทศจีน แต่เนื่องจากคร. กู๊ดสลาฟ และศาสนาจารย์จาค็อบ ทอมลิน มีภาระใจเกี่ยวกับเมืองไทยมาก ท่านได้พยายามเขียนจดหมายไปหามิชชันนารีคณะต่าง ๆ ให้มาทำงานในประเทศไทย และมีหลายคณะที่ตอบสนอง โดยคณะแรกที่เข้ามาคือ คณะอเมริกันแบπτิสต์ จากนั้นก็มีคณะอื่น ๆ ตามมาดังนี้

1. คณะอเมริกันแบπτิสต์ ในปี ค.ศ. 1833 ศาสนาจารย์ ดร. จอห์น เทเลอร์ โจนส์ จากคณะอเมริกันแบπτิสต์ ได้เดินทางมาประเทศไทยตามคำร้องขอของมิชชันนารี สองคนแรก แต่ท่านประกาศกับคนจีนที่อพยพมาอยู่ประเทศไทยเป็นส่วนใหญ่ ในปี ค.ศ. 1835 มิชชันนารีอีกท่านหนึ่งคือ ศาสนาจารย์วิลเลียม ดีน ได้เดินทางมาสมทบ จึงมีการประกาศกับคนไทย ศาสนาจารย์ ดร. จอห์น เทเลอร์ โจนส์ ได้เริ่มแปลพระคัมภีร์เป็นภาษาไทย โดยแปลหนังสือมัทธิวเป็นเล่มแรกในปี ค.ศ. 1834 ซึ่งเป็นปีเดียวกับที่หนังสือลูกาของ คร. กู๊ดสลาฟ พิมพ์เสร็จ ศาสนาจารย์ ดร. จอห์น เทเลอร์ โจนส์ ได้แปลพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่จนเสร็จและตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1843 นับเป็นพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่เล่มแรกของไทย

2. คณะอเมริกันบอร์ค ออฟ คอมมิชชันเนอร์ ฟอร์ ฟอเรignมิชชัน ในปี ค.ศ. 1834 ศาสนาจารย์ชาร์ล โรบินสัน และศาสนาจารย์สเตเฟน จอห์นสัน มิชชันนารีคณะอเมริกัน บอร์ค ออฟ คอมมิชชันเนอร์ ฟอร์ ฟอเรignมิชชันได้มาประกาศในไทยเป็นครั้งแรก และในปีต่อมา ดร. บรัดเลย์ ได้มาสมทบ ท่านเป็นผู้ตั้งโรงพิมพ์ครั้งแรกในไทย และศาสนาจารย์ชาร์ล โรบินสัน ได้แปลพระกิตติคุณทั้ง 4 เล่ม เป็นภาษาไทยและตีพิมพ์

ในปี ค.ศ. 1842 ที่กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นการพิมพ์พระคัมภีร์ในประเทศไทยเป็นครั้งแรก

3. คณะพรสไบที่เรียน ในปี ค.ศ. 1840 ศาสนาจารย์วิลเลียม บูแอล มิชชันนารี คณะพรสไบที่เรียน เดินทางมาประเทศไทยเป็นครั้งแรก และในปี ค.ศ. 1847 ศาสนาจารย์สเทเฟน แมทตูน และดร. ซามูเอล เฮาส์ เดินทางมาสมทบ เมื่อคณะได้เดินทางมาถึงประเทศไทยและอ่านพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ฉบับแปลของศาสนาจารย์ ดร. จอห์น เทเลอร์ โจนส์ ทางคณะรู้สึกไม่พอใจกับการแปล จึงได้ทำการแปลใหม่ โดยศาสนาจารย์สเทเฟน แมทตูน ได้แปลพระกิตติคุณสำเร็จในปี ค.ศ. 1850 และได้จัดพิมพ์ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

4. สมาคมพระคริสตธรรมอเมริกัน ในปี ค.ศ. 1844 สมาคมพระคริสตธรรมอเมริกันได้ร่วมมือกับ ศาสนาจารย์ ดร. จอห์น เทเลอร์ โจนส์ คณะแบปติสต์ และศาสนาจารย์ชาร์ล โรบินสัน ของคณะอเมริกันบอร์คช่วยกันแก้ไขคำแปลพระคัมภีร์ใหม่ ฉบับของศาสนาจารย์ ดร. จอห์น เทเลอร์ โจนส์ งานแก้ไขสำเร็จและจัดพิมพ์โดยสมาคมพระคริสตธรรมอเมริกันในปี ค.ศ. 1850 ที่ประเทศไทย ถือเป็นการแก้ไขคำแปลครั้งแรก

การแปลพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม ในปี ค.ศ. 1860 สมาคมพระคริสตธรรมอเมริกันและคณะมิชชันต่าง ๆ ได้ร่วมมือกันแปลพระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม งานแปลสำเร็จและจัดพิมพ์ในปี ค.ศ. 1883 จึงเป็นปีที่คนไทยมีพระคัมภีร์ไทยทั้งภาคพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่ในเล่มเดียวกันเป็นครั้งแรก และในปี ค.ศ. 1889 สมาคมพระคริสตธรรมอเมริกันได้ตั้งสำนักงานสาขาในประเทศไทย เพื่อช่วยเหลือด้านการพิมพ์ภาษาไทย ต่อมาเมื่อผู้นำคริสเตียนไทยที่รู้พระคัมภีร์เพิ่มมากขึ้น สมาคมพระคริสตธรรมไทย จึงมีความคิดริเริ่มในการแก้ไขคำแปลพระคัมภีร์ภาษาไทยอย่างมีระบบ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ 3 ชุด ซึ่งประกอบด้วย (1) กรรมการยกร่างคำแปล ทำหน้าที่ยกร่างคำแปลใหม่ (2) กรรมการตรวจสอบ ช่วยตรวจสอบสิ่งที่ผู้ยกร่างแก้ไข (3) กรรมการที่ปรึกษา ให้การสนับสนุนชี้แนะแนวทางการแก้ไข งานแก้ไขครั้งนี้ ใช้เวลานานถึง 13 ปี เนื่องจากต้องการแก้ไขการแปลให้ถูกต้องตามต้นฉบับมากที่สุด โดยการเทียบฉบับภาคพันธสัญญาเดิมกับต้นฉบับภาษาฮีบรู และเทียบฉบับภาคพันธสัญญาใหม่กับต้นฉบับภาษากรีก ซึ่งเป็นภาษาเดิมที่ใช้ในการบันทึก ขั้นสุดท้ายให้

นักลีลาภาษาไทยมาช่วยจัดเกลาภาษาให้ทันสมัยยิ่งขึ้น พระคัมภีร์ภาษาไทยฉบับนี้แก้ไขเสร็จสมบูรณ์และจัดพิมพ์รวมเล่มในปี ค.ศ. 1971 ที่เรียกว่า ฉบับ 1971 ในระหว่างการแก้ไขคำแปลครั้งที่ 2 นี้ ในปี ค.ศ. 1963 สมาคมพระคริสตธรรมไทย ได้จัดให้มีการแปลพระคัมภีร์อีกฉบับหนึ่งซึ่งมีแนวการแปลที่แตกต่างจากการแปลเดิม คือการแปลโดยใช้หลักการแปลแบบถอดความ คือแปลความหมายของเนื้อหาให้ถูกต้องเป็นหลัก โดยไม่จำเป็นต้องรักษาโครงสร้าง หรือรูปประโยคหรือแม้แต่คำตามต้นฉบับ โดยยึดถือพระคัมภีร์ภาษาอังกฤษฉบับ GNB (Good News Bible) เป็นหลักในการแปล จุดประสงค์เพื่อให้อ่านเข้าใจง่ายโดยเฉพาะคนไทยที่ไม่เป็นคริสเตียน พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่แปลแล้วเสร็จในปี ค.ศ. 1977 ส่วนภาคพันธสัญญาเดิมแปลแล้วเสร็จในปี ค.ศ. 1983 และได้จัดพิมพ์รวมเล่มในปี ค.ศ. 1984 ซึ่งเรียกว่า ฉบับประชาชน

ประวัติศาสตร์พระคัมภีร์

พระคริสตธรรมคัมภีร์ (Holy Bible) ประกอบไปด้วยพระธรรมเล่มต่าง ๆ 66 เล่ม แบ่งออกเป็น 2 ภาค คือ ภาคพันธสัญญาเดิม 39 เล่ม และภาคพันธสัญญาใหม่ 27 เล่ม และพระคริสตธรรมคัมภีร์ยังสามารถแบ่งออกเป็นยุคต่าง ๆ ดังนี้ (เบอร์โรซ์, 2509, หน้า 10-20)

1. การเนรมิตสร้างถึงอับราฮัม (จากการเนรมิตสร้างถึง 2000 ปี ก.ค.ศ.) ยุคนี้เป็นยุคแห่งบันทึกประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงอับราฮัม เป็นยุคที่มีระยะเวลายาวนานมาก เหตุการณ์สำคัญ ๆ ในยุคนี้คือ การเนรมิตสร้างฟ้า ดิน และมนุษย์ การล้มลงในความบาปของมนุษย์ คาอินฆ่าอาเบล น้ำท่วมโลก เริ่มมนุษยชาติใหม่ โดยโนอาห์ ความวุ่นวายของภาษาที่หอบาเบล และการกระจัดกระจายไปทั่วโลกของมนุษย์
2. อับราฮัมถึงโมเสส (2000-1500 ปี ก.ค.ศ.) ยุคนี้กินเวลาประมาณ 500 ปี ได้กล่าวถึงประสบการณ์ของชายคนหนึ่งชื่ออับราฮัม และลูกหลานของเขา จนกระทั่งกลายเป็นชนชาติหนึ่งในประเทศอียิปต์ เริ่มต้นด้วยการทรงเรียกของพระเจ้ามายังอับราม หรือภายหลังเปลี่ยนชื่อว่าอับราฮัม อับราฮัมตอบรับการทรงเรียกนี้ แล้วอพยพออกจากฮาราน เดินทางไปยังแผ่นดินคานาอันซึ่งเป็นแผ่นดินที่พระเจ้าทรงสัญญาจะมอบให้

แก่เขาและพงศ์พันธุ์ของเขา อับราฮัมมีบุตรชื่อ อิสอัค มีหลานชื่อยาโคบ ยาโคบมีบุตรหลายคนแต่คนที่สำคัญคือ โยเซฟ ผู้พาครอบครัวของบิดาหนีจากการกันดารอาหารไปยังประเทศอียิปต์

3. การอพยพ (1500-1460 ก.ค.ศ.) เมื่อโยเซฟเสียชีวิตแล้วประชากรของพระเจ้าได้เพิ่มจำนวนขึ้นมากจนกลายเป็นชนชาติหนึ่งในประเทศอียิปต์ ชาวอียิปต์จึงกังวลใจที่ชาวฮีบรูได้เพิ่มจำนวนมาอย่างรวดเร็ว จึงบังคับเกี่ยวเชื้ญชาวฮีบรูให้เป็นทาสทำงานหนัก แต่พระเจ้าได้ทรงเลือกสรรโมเสสไว้ให้ได้รับการอบรมสั่งสอนเป็นเวลา 40 ปีในอียิปต์ และอีก 40 ปี ในทะเลทราย ภายใต้การนำของโมเสสชนชาติอิสราเอลได้อพยพออกจากอียิปต์ และใช้เวลาเดินทางวนเวียนอยู่ในถิ่นทุรกันดารเป็นเวลา 40 ปี

4. ได้ชัยชนะคานาอัน (1460-1450 ก.ค.ศ.) ยุคนี้มีผู้นำคนสำคัญคือ โยชูวา เขาได้นำชนชาติอิสราเอลข้ามแม่น้ำจอร์แดน และได้ทำการสู้รบกับชนชาติต่าง ๆ จนได้รับชัยชนะเกือบทั้งหมด โยชูวาได้แบ่งแยกดินแดนให้กับอิสราเอล 12 เผ่า และได้หนุนใจให้พวกเขาสู้รบต่อไปจนกว่าพวกข้าศึกจะถูกทำลายทั้งหมด และพวกเขาจะได้ครอบครองแผ่นดินทั้งหมด

5. ผู้วินิจฉัย (1450-1102 ก.ค.ศ.) ยุคนี้เป็นยุคแห่งความล้มเหลวและพ่ายแพ้ ชนชาติอิสราเอลไม่มีศูนย์กลางในการปกครอง ไม่มีรัฐบาลกลาง ไม่มีเมืองหลวง พลั้บพลายของพระเจ้าที่เมืองชิโลก็เป็นที่ชุมนุมของเผ่าต่าง ๆ เป็นครั้งคราวเท่านั้น อิสราเอลถูกรุกรานจากคนต่างชาติ ผู้วินิจฉัยหลายคนถูกตั้งขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า เพื่อผจญกับวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ผู้วินิจฉัยได้นำอิสราเอลพ้นจากศัตรูและมีสันติภาพ หากเขาเชื่อฟังพระเจ้า แต่แล้วอิสราเอลก็ทำบาปอีกซ้ำแล้วซ้ำเล่า

6. ราชอาณาจักร (1102-982 ก.ค.ศ.) ผู้วินิจฉัยคนสุดท้ายคือซาโมเอล ได้สถาปนาราชอาณาจักรขึ้นโดยการเจิมซาอูลให้เป็นกษัตริย์ และในยุคนี้มีกษัตริย์ 3 พระองค์คือซาอูล ดาวิด และซาโลมอน ยุคนี้เป็นยุคที่มีความเจริญรุ่งเรืองในประวัติศาสตร์ชนชาติอิสราเอล มีความเจริญทางด้านศิลปและสถาปัตยกรรม รัฐบาลมีความมั่นคง เขตแดนของอิสราเอลขยายออกไปอย่างกว้างขวาง

7. สองราชอาณาจักร (982-722 ก.ค.ศ.) เมื่ออาณาจักรได้เจริญรุ่งเรืองถึงขั้นสูงสุดแล้วก็ค่อย ๆ เสื่อมลง ภายใต้การปกครองของกษัตริย์ดาวิดและซาโลมอน ความผิดบาป

ต่าง ๆ ได้เกิดขึ้นและนำไปสู่ความหายนะ อิสราเอลแยกออกเป็น 2 อาณาจักร คือ อาณาจักรฝ่ายเหนือ (อิสราเอล) และอาณาจักรฝ่ายใต้ (ยูดาห์) อาณาจักรทั้งสองเป็นทั้ง มิตรและศัตรูกันตลอดระยะเวลา 2 ศตวรรษ

8. ยูดาห์อาณาจักรเดียว (722-587 ก.ค.ศ.) อิสราเอลอาณาจักรฝ่ายเหนือถูก ทำลายล้างโดยกองทัพอัสซีเรีย เมื่อปี 722 ก.ค.ศ. ประชาชนถูกกวาดต้อนไปเป็นเชลย ภายหลังการล่มลงของอิสราเอล อาณาจักรยูดาห์ฝ่ายใต้เป็นอิสระอยู่ได้ 135 ปี กษัตริย์ พระองค์ต่าง ๆ ของยูดาห์มีความจงรักภักดีต่อพระเจ้า ประชาชนก็ไม่ได้ล่มลงในความ- บาบหรือเป็นกบฏต่อพระเจ้ามากนัก ยิ่งกว่านั้นเป็นพระประสงค์และพระเมตตาของ พระเจ้าที่จะช่วยประชากรของพระองค์ที่เหลืออยู่คือยูดาห์ เพื่อให้พระสัญญาของพระเจ้า ที่กระทำไว้กับอับราฮัมสำเร็จ

9. ตกเป็นเชลย (587-538 ก.ค.ศ.) ยูดาห์ไม่ยอมฟังคำตักเตือนจากผู้เผยพระวจนะ หันไปกราบนมัสการรูปเคารพ ในที่สุดพระเจ้าให้กษัตริย์เนบูคัดเนซซาร์เข้ามาทำลาย- ล้างพวกเขา และถูกกวาดต้อนไปเป็นเชลยยังกรุงบาบิโลน กรุงเยรูซาเล็มอันเป็น ความภาคภูมิใจของเขารวมทั้งพระวิหารอันสง่างามถูกทำลายลง

10. การกลับคืนถิ่น (538-391 ก.ค.ศ.) กรุงเยรูซาเล็มกลายเป็นเมืองร้างเต็มไปด้วย ชากปรักหักพัง ประชาชนถูกกวาดต้อนไปเป็นเชลย แต่พระสัญญาและพระประสงค์ ของพระเจ้าหาได้ล้มเหลวไม่ กษัตริย์ไซรัสได้ออกประกาศให้ประชากรของพระเจ้า กลับบ้านเพื่อก่อสร้างบ้านเมืองและพระวิหารขึ้นใหม่ ภายใต้การนำของเศรุบบาเบล

11. ยุคระหว่างพระคัมภีร์เดิมและพระคัมภีร์ใหม่ (391-5 ก.ค.ศ.) พระคัมภีร์เดิม ปิดฉากลงที่ชาวยิวกลับคืนถิ่นเดิมเพื่อตั้งตัวใหม่ในประเทศปาเลสไตน์ ช่วงเวลานี้ เป็นช่วงต่อระหว่างพระคัมภีร์เดิมและพระคัมภีร์ใหม่เป็นเวลาประมาณ 400 ปี ในช่วงเวลานี้ชาวยิวได้ผ่านพ้นภาวะและมีประสบการณ์ต่าง ๆ มากมาย ภาษาและ ขนบธรรมเนียมประเพณีได้เปลี่ยนแปลงไป เข้าสู่ยุคสมัยของพระเยซูคริสต์ประชาชน ชาวยิวมีความแตกต่างจากชาวยิวในสมัยก่อนอย่างมาก

12. พระราชประวัติของพระเยซูคริสต์ (5 ก.ค.ศ.- ค.ศ. 28) ภายหลังเวลา 400 ปี แห่งความเงียบ และความเงียบสงบนี้สิ้นสุดลงโดยที่ทูตสวรรค์กาเบียลประกาศการ- กำเนิดของยอห์นผู้ให้บัพติศมา และการมาประสูติของพระเยซูพระเมสสิยาห์ ซึ่งเป็น

“บุตรที่ยิ่งใหญ่” ของดาวิด พระเจ้าไม่ทรงลืมและไม่กลับคำสัญญาที่ให้ไว้กับอับราฮัม และเชื้อสายของเขา

พระคัมภีร์กับการดำเนินชีวิตของคริสเตียน

พระคัมภีร์ไบเบิลเป็นหนังสือสำหรับผู้ที่ได้ชื่อว่า “คริสเตียน” ทุกคนต้องอ่าน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เรื่องราวของพระคัมภีร์เริ่มขึ้นในยุคหิน และจบลง ในสมัยจักรวรรดิโรมัน แม้ข้อความที่เขียนขึ้นล่าสุดก็มีอายุเกือบ 2000 ปี แต่ปัจจุบัน คนนับล้านยังอ่านพระคัมภีร์และได้รับแรงบันดาลใจในชีวิตเสมอ ๆ พระคัมภีร์ เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ 2 ด้าน ด้วยกันคือ (อเล็กซานเดอร์, 2534, หน้า 49)

1. พระคัมภีร์กล่าวถึงธรรมชาติของมนุษย์ที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา หญิงชายในพระคัมภีร์มีความหวังและข้อบกพร่องเหมือนเรา แม้วีรบุรุษในพระคัมภีร์ ก็แสดงออกมาตามสภาพที่เขาเป็นอยู่จริง
2. ความจริงในพระคัมภีร์ไม่มีวันล้าสมัย เพราะพระเจ้าเองไม่ทรงเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นพระลักษณะของพระองค์หรือการปฏิบัติต่อมนุษย์

พระคัมภีร์สร้างให้มนุษย์มีความสัมพันธ์กับพระเจ้า เป้าหมายหลักของ พระคัมภีร์ คือ การนำมนุษย์มาถึงพระเจ้าผู้ช่วยให้รอด โดยการกระตุ้นให้มนุษย์เกิดความเชื่อ และพระคัมภีร์ยังมีเป้าหมายให้มนุษย์เติบโตขึ้นในฝ่ายจิตวิญญาณ พระคัมภีร์ฝึกฝน ผู้เชื่อให้พร้อมสำหรับการต่อสู้ คนที่เข้ามาเป็นคริสเตียนจะกลายเป็นทหารของพระเจ้า ไปจนตลอดชีวิต เขาต้องปกป้องความเชื่อจากผู้คัดค้าน และประกาศความเชื่อในหมู่ มิตรสหาย งานทั้งสองนี้มีทั้งการจู้จิ้มและการป้องกันตัว อาวุธหลักที่ใช้คือพระคัมภีร์ เปาโลกล่าวว่าพระคัมภีร์คือพระแสงของพระวิญญาณ

พระคัมภีร์สอนถึงการประพาด 1 ทิโมธี 1: 18-19 เปาโลกล่าวถึงความสำคัญของการรักษามาตรฐานความประพาดที่ถูกต้องควบคู่ไปกับการเชื่อที่ถูกต้อง ความประพาดที่ผิดพลาดทุกอย่างนำไปสู่ความผิดพลาดในเรื่องความเชื่อ ในการละทิ้งจิตสำนึก ว่าตนชอบทำให้ความเชื่อของเขาลดลง ซึ่งเป็นคำสอนที่สำคัญในพระคัมภีร์ ในพระคัมภีร์เดิม อาโมสได้เตือนคนที่นับถือศาสนาแต่เปลือกนอก ความบิบบัน

ที่คุกคามความเชื่อสามารถล่อลวงคริสเตียนให้ทำผิดด้านจริยธรรม แต่พระคัมภีร์ก็เป็นอาวุธที่สำคัญในการต่อต้านความหลงผิดนั้น ๆ พระคัมภีร์แยกแยะความแตกต่างระหว่างผิดกับถูก ดีกับชั่ว ทั้งการใช้ตัวอย่าง และคำสั่งตรง ๆ ฉะนั้นคนที่ใช้พระคัมภีร์เป็นมาตรฐานวัดความประพฤติจะพบคำตักเตือนเมื่อเขาทำผิด และรับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อตั้งเขาไว้ในทางที่ถูกต้อง 2 ทิโมธี 3: 16 คำสั่งด้านจริยธรรมในพระคัมภีร์ไม่ได้เป็นกฎเกณฑ์ตายตัวในทุกกรณี แต่เป็นหลักชี้ทางหรือเป้าหมายสำหรับการดำเนินชีวิตประจำวัน

พระคัมภีร์ช่วยให้มนุษย์เข้าใจและรู้จักการดีค่าของตัวเองกับโลกนี้ ให้ทั้งปรัชญาและวิธีการดำเนินชีวิต และการจัดระบบสังคม พระคัมภีร์สอนให้คุ้มครองคนอ่อนแอ ประชากรของโลกมักถูกเอาเปรียบทางใดทางหนึ่ง แต่เมื่อทำตามข้อบัญญัติทางจริยธรรมของคริสเตียน มันจะเป็นเหมือนกำแพงที่ต่อต้าน ปกป้องคนอ่อนแอ คนยากจน ผู้หญิงกับเด็ก ลูกกำพร้ากับแม่ม่าย จากผู้ไม่ใส่ใจและคอยเอาเปรียบ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการกู้ยืมในพระคัมภีร์เดิมคือ มีเป้าหมายให้คนที่มีโอกาสดีกว่าสงเคราะห์เพื่อนบ้านให้พ้นจากความทุกข์ยากและสามารถตั้งตัวได้อีก ปกป้องสิทธิของชาวนา ในช่วงที่พืชไร่ไม่ได้ผล อาจถูกคนรวยขูดรีดหรือคึดดอกเบียในอัตราสูง เลวีนิติ 25 เฉลยธรรมบัญญัติ 23: 19-20 เป็นต้น

แนวคิดด้านคุณธรรม จริยธรรม

ความหมายของคุณธรรม จริยธรรม

คำว่า “คุณธรรม จริยธรรม” เป็นคำที่คนส่วนใหญ่มักจะกล่าวควบคู่กันเสมอ จนทำให้เข้าใจผิดว่า คำทั้งสองมีความหมายอย่างเดียวกันหรือมีความหมายเหมือนกัน แท้จริงคำว่า “คุณธรรม” กับคำว่า “จริยธรรม” เป็นคำที่แยกออกได้เป็น 2 คำ และมีความหมายแตกต่างกัน คำว่า “คุณ” แปลว่า ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้น ๆ เป็นคำที่มีความหมายเป็นทางนามธรรม ส่วนคำว่า “จริย” แปลว่า ความประพฤติหรือกริยาที่ควรประพฤติ เป็นคำที่มีความหมายทางรูปธรรม ดังนั้นจึงต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำสองคำนี้ให้ถ่องแท้ก่อน

โสเครตีส (Socrates) นักปราชญ์ชาวกรีกกล่าวว่า คุณธรรม คือ ความรู้ (virtue is knowledge) คุณธรรมเป็นพฤติกรรมที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เป็นพันธุกรรมแต่สามารถเปลี่ยนแปลงไปบ้างเมื่อได้รับการศึกษา การปฏิบัติและการฝึกอบรมซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเพลโต (Plato) ว่า คุณธรรมไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในตัวบุคคลโดยฉับพลันหรือโดยบังเอิญ มนุษย์ไม่สามารถปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ถ้าหากเขาไม่รู้ว่าเขากำลังทำอะไร เพื่อความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติ และอริสโตเติล (Aristotle) ได้ให้คำจำกัดความ คำว่า คุณธรรม ไว้ว่า เป็นสภาวะทางจิตที่มั่นคง ซึ่งแสดงตนเองออกมาในรูปการกระทำที่จริงจัง และอยู่ระหว่างกลางความสับสน ซึ่งกำหนดโดยเหตุผล คือ บุคคลที่มีปัญญาทางด้านปฏิบัติอาจกำหนดคุณธรรมได้ (ชัยวัฒน์ อุตพัฒน, 2548, หน้า 63-69)

ประภาศรี สีหอำไพ (2550, หน้า 23) กล่าวว่า คุณธรรม คือ หลักธรรมจริยา ที่สร้างความรู้สึกลึกซึ้งชอบชั่วดีในทางศีลธรรม มีคุณงามความดีภายในจิตใจ อยู่ในขั้นสมบูรณ์จนเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขความยินดี

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 253) ให้ความหมายของคุณธรรมว่า หมายถึง สภาพคุณงามความดี ส่วนจริยธรรมให้ความหมายว่า ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม (2546, หน้า 291)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524, หน้า 2) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง ลักษณะทางสังคมหลาย ๆ ลักษณะของมนุษย์ และมีขอบเขตรวมถึงพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่าง ๆ ลักษณะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมจะมีคุณสมบัติประเภทใดประเภทหนึ่งใน 2 ประเภท คือ เป็นลักษณะที่สังคมต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกของสังคม เป็นพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ ให้การสนับสนุน และผู้กระทำส่วนมากเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนอีกประการหนึ่งคือ ลักษณะที่สังคมไม่ต้องการให้มีอยู่ในสมาชิกของสังคม เป็นพฤติกรรมที่สังคมลงโทษหรือพยายามกำจัด และผู้ที่มีพฤติกรรมนั้นรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่สมควร ฉะนั้นผู้ที่มีจริยธรรมสูง คือผู้ที่มีลักษณะและพฤติกรรมประเภทแรกมากกว่าประเภทหลัง

กิริติ บุญเจือ (2538, หน้า 4) ได้กล่าวถึงความหมายของจริยธรรมว่า จริยธรรม คือ ประมวลเกณฑ์ความประพฤติ

จรัสศรี รัตตะมาน (2549, หน้า 214) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม การประพฤติที่ถูกต้อง การประพฤติที่เป็นธรรม *

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ (2553, หน้า 103-104) กล่าวว่าจริยธรรม หมายถึงหลักเกณฑ์ที่เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติให้เกิดความเหมาะสม ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ซึ่งมีอิทธิพลมาจากหลักความเชื่อหรือคำสอนทางศาสนา ปทัสถานทางสังคม (social norm) ค่านิยมทางสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมในสังคมนั้น ๆ และมักจะใช้คู่กันไป หรือใช้แทนคำว่า “คุณธรรม” หรือ “ศีลธรรม”

เนตร์พัฒนา ยาวีราษ (2549, หน้า 6) กล่าวว่า จริยธรรมคือกฎเกณฑ์ความประพฤติของมนุษย์ที่มีโนธรรมและรู้จักไตร่ตรองแยกแยะความดี ความชั่ว ถูกผิด ควรไม่ควร เป็นการควบคุมตัวเองและเป็นการควบคุมกันเองในกลุ่ม หรือเป็นศีลธรรมเฉพาะกลุ่ม

ประภาศรี สีหอำไพ (2550, หน้า 19) กล่าวว่า จริยธรรม คือ หลักความประพฤติที่อบรมกริยาและปลูกฝังลักษณะนิสัย ให้อยู่ในครรลองของคุณธรรมหรือศีลธรรม คุณค่าของจริยธรรม ชี้ให้เห็นความเจริญงอกงามในการดำรงชีวิตอย่างมีระเบียบแบบแผน ตามวัฒนธรรมของบุคคลที่มีลักษณะทางจิตใจที่ดีงาม

จากที่กล่าวมาทั้งหมดพอสรุปได้ว่า คุณธรรม จริยธรรม เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกันในด้านของคุณงามความดี กล่าวคือ จริยธรรมคือความประพฤติที่ถูกต้องดีงามทั้งกายและวาจา สมควรที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้ตนเองและสังคมรอบข้างมีความสุข จริยธรรมเป็นเรื่องของการฝึกนิสัยที่ดี โดยกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย ผู้มีความประพฤติดีงามอย่างแท้จริง จะต้องเป็นผู้มีความรู้สึกลึกซึ้งในคุณค่าตลอดเวลา คือ มีคุณธรรมอยู่ในจิตใจหรืออาจกล่าวได้ว่า จริยธรรมเป็นเรื่องของการประพฤติปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมภายนอก ส่วนคุณธรรมเป็นสภาพคุณงามความดีภายในจิตใจ ซึ่งทั้งสองส่วนต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

ความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม

อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2542, หน้า 17) กล่าวว่า คุณธรรมเป็นสมบัติหรือคุณลักษณะที่ทำให้คนต่างไปจากสัตว์ จำแนกได้ 3 ส่วนคือ ความรู้ความเข้าใจ อารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมา เช่น การปฏิบัติตามศาสนา การควบคุมตนเอง ความกล้าหาญ ความยุติธรรม ผู้มีคุณธรรมจึงเป็นผู้ที่ถึงพร้อมด้วยความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องดีงาม จริยธรรมเป็นสิ่งที่นำความสุขสงบ และความเจริญก้าวหน้ามาสู่สังคมนั้น ๆ

สุชุมาล เกษมสุข (2548, หน้า 2-6) กล่าวถึงความสำคัญของจริยธรรมไว้ว่า จริยธรรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่จะช่วยให้บุคคลดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข อีกทั้งยังช่วยให้สังคมมีความสงบสุข เพราะผู้ที่มีจริยธรรมจะไม่สร้างความทุกข์ ความเดือดร้อนแก่ตนเองและสังคม แต่จะสร้างประโยชน์ ดังนั้นจริยธรรมจึงมีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและสังคม

ความสำคัญต่อบุคคล บุคคลใดเป็นผู้มีจริยธรรมด้วยสุจริตใจย่อมก่อประโยชน์คือ ช่วยให้บุคคลมีความสุข ช่วยเหนี่ยวรั้งจิตใจของบุคคลมิให้ตกต่ำกระทำในสิ่งที่ผิดที่ชั่ว ช่วยให้บุคคลดำเนินชีวิตอยู่อย่างมั่นใจและมีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต อีกทั้งยังช่วยให้ชีวิตของบุคคลเป็นชีวิตที่มีคุณค่าสมกับที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์

ความสำคัญต่อสังคม ผู้มีจริยธรรมอยู่ในสังคมใดย่อมก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อสังคมที่เขาอยู่นั้น จริยธรรมจึงมีความสำคัญต่อสังคม คือช่วยให้สังคมสงบสุข มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย คนในสังคมมีความสามัคคี อีกทั้งยังช่วยให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้า

คุณธรรม จริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของคนทุกคนและทุกวิชาชีพ หากบุคคลใดไม่มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นหลักยึดเบื้องต้นแล้ว ก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนได้ ยิ่งกว่านั้นการขาดคุณธรรม จริยธรรมในส่วนบุคคลอาจมีผลร้ายแรงต่อตนเองและสังคม จริยธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญในสังคมที่จะนำความสุข ความเจริญมาสู่สังคมนั้น ๆ เพราะเมื่อคนในสังคมมีจริยธรรม จิตใจก็ย่อมสูง มีความสะอาดสว่างในจิตใจ จะทำการงานใดก็ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน ไม่ก่อให้เกิดทุกข์แก่ตนเองและผู้อื่น เป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีประโยชน์และสร้างสรรค์คุณงามความดี

อันเป็นประโยชน์ต่อชาติด้านเมืองต่อไป

แหล่งที่มาของจริยธรรม

การศึกษาด้านจริยธรรมโดยทั่วไปจะมีรากฐานหรือที่มาจากศาสนา แนวคิดของนักปรัชญา ทฤษฎีทางด้านจิตวิทยา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม รวมทั้งวรรณคดีที่สืบทอดต่อกันมา นักวิชาการที่ทำการศึกษาเรื่องจริยธรรมมีความเห็นตรงกันเป็นส่วนใหญ่ว่า ศาสนาคือแหล่งที่มาที่สำคัญของจริยธรรม แหล่งที่เป็นบ่อเกิดของจริยธรรม มีดังนี้ (อมรา เล็กเริงสินธุ์, 2542, หน้า 13-14)

1. ปรัชญา วิชาปรัชญา คือวิชาที่ว่าด้วยหลักแห่งความรู้และความจริง สารของปรัชญาจะกล่าวถึงลักษณะของชีวิตที่พึงปรารถนาควรเป็นอย่างไร ธรรมชาติของมนุษย์ สภาพของสังคมที่ดี ความคิดเชิงปรัชญาจะแสดงออกมาเป็นความเชื่ออย่างมีเหตุผล จนคนต้องยอมรับว่าเป็นความคิดที่ได้รับการพิจารณาไตร่ตรองรอบคอบแล้ว ปรัชญาจะกล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับความดี ความงาม ค่านิยม เพื่อจะได้ยึดเป็นหลักปฏิบัติประจำวันต่อไป

2. ศาสนา คำสอนของศาสดาในศาสนาต่าง ๆ ตามที่ศาสดาเหล่านั้นได้ปฏิบัติเอง และสั่งสอนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม จนเกิดผลดีงามของการปฏิบัตินั้น เช่น หลักคำสอนของพระพุทธศาสนา คำสอนของคริสต์ศาสนา และข้อปฏิบัติของศาสนาอิสลาม

3. วรรณคดี หนังสือวรรณคดีเป็นหนังสือที่มีมาตรฐานทั้งด้านเนื้อหาสาระ คุณค่า และวิธีแต่งจนเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ชาดที่เจริญด้วยวัฒนธรรมย่อมมีวรรณคดีเป็นของตนเอง ในหนังสือวรรณคดีจะมีแนวคิด คำสอนที่เป็นแนวปฏิบัติได้ เช่น สุภาษิตพระร่วง โคลงโลกนิติ

4. สังคม สิ่งที่สังคมกำหนด นับถือ ร่วมปฏิบัติด้วยกัน เช่น ขนบธรรมเนียม ประเพณี จารีต ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่ถือปฏิบัติในสังคมและยอมรับสืบทอดกันมา

5. การเมืองการปกครอง ในระบอบการเมืองการปกครองได้กำหนดข้อบังคับ ระเบียบ กฎหมายของบ้านเมือง จรรยาบรรณต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อบังคับหรือแนวปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเพื่อความยุติธรรมโดยทั่วกัน

จริยธรรมที่เกิดขึ้นในมนุษย์แต่ละคน อาจเกิดขึ้นได้จากลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เกิดจากการเลียนแบบ เป็นกระบวนการที่เกิดจากการเรียนรู้ การยอมรับ การเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการพัฒนาการของเด็ก ส่วนใหญ่จะเกิดในครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน และชุมชน
2. การสร้างจริยธรรมในตนเอง โดยตัวเองเป็นผู้กำหนดขึ้น ซึ่งอาจเป็นเรื่องของ มโนธรรม เหตุผล หรืออารมณ์ของมนุษย์ คานท์ (Kant อ้างถึงใน อมรา เล็กเริงสินธุ์, 2542, หน้า 15) ซึ่งเป็นนักปรัชญาเชื่อว่า มนุษย์มีกฎจริยธรรมเกิดขึ้นในตนเอง โดยรู้จักปรับตัวในสภาพธรรมชาติกับสภาพที่มีจริยธรรมเข้าด้วยกัน แล้วเลือกเอาแนวทางที่ดี มาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต
3. เกิดจากการเรียนรู้ระบบสังคม จริยธรรม ค่านิยมที่ได้จากการวิเคราะห์คุณค่า ความถูกผิด ชั่วดี จนกลายเป็นหลักการ กฎเกณฑ์ ข้อกำหนด แนวศีลธรรม ให้ยึดถือ ปฏิบัติ
4. การบำเพ็ญประโยชน์และพันธสัญญาประชาคม เป็นการปฏิบัติตามระเบียบ ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชาติ มีความสัมพันธ์เป็น มิตรไมตรี ต่างปฏิบัติตามบทบาท ใช้สิทธิหน้าที่ทำให้เกิดความสงบสุขและสามัคคี
5. การปฏิบัติตามหลักสากลธรรม หลักมโนธรรมสากลที่ครอบคลุมได้ทั้งโลก เป็นข้อยืนยันคุณค่าความดีของทุกศาสนาว่าล้วนวางแนวทางให้คนหรือศาสนิกชนของตน บำเพ็ญตนอยู่ในคุณงามความดีตามที่ได้สร้างสรรค์หลักธรรมไว้

องค์ประกอบของจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524, หน้า 213) กล่าวถึงองค์ประกอบของจริยธรรมไว้ ดังนี้

1. ความรู้เชิงจริยธรรม เป็นความรู้ที่ทราบว่าการกระทำชนิดใดถือว่าดี ควรกระทำ และการกระทำชนิดใดถือว่าไม่ดีควรละเว้น ลักษณะและพฤติกรรมใด เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากน้อยเพียงใดในสังคม ปริมาณความรู้ขึ้นอยู่กับอายุ การศึกษา และพัฒนาการทางสติปัญญาของคนด้วย

2. เจตคติเชิงจริยธรรม เป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะ หรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทั้งในด้านบวกและด้านลบ

• 3. การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นการที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลนี้จะเป็นแรงจูงใจที่อยู่ เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ ของบุคคล การที่บุคคลมีการกระทำที่คล้ายคลึงกัน อาจมี จริยธรรมในระดับที่แตกต่างกันได้เสมอ แต่การให้เหตุผลในทางจริยธรรมของบุคคล จะเป็นเครื่องแสดงถึงพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลนั้น และมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลด้วย

4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม เป็นการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรือการที่บุคคลงดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่านิยมนั้น ๆ ในสังคม สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน (2525, หน้า, 17-18) ได้แบ่งองค์ประกอบทางจริยธรรม ออกมาเป็น 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านความคิด (cognitive) คือ ความสามารถในการตัดสินใจ พิจารณาว่าอะไรถูกต้อง อะไรไม่ถูกต้อง อะไรดี อะไรชั่ว ด้วยการใช้อยูญาและเหตุผล

2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (affective) คือ ความนิยมศรัทธาพอใจ ที่จะกระทำความดี ความศรัทธาในธรรมะที่เกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เคย ปฏิบัติมาจากการพร่ำสอนของพ่อแม่

3. องค์ประกอบด้านจริยธรรม การแสดงออก (moral conduct) เช่น การปฏิบัติตามศีล 5 ซึ่งเชื่อว่าโดยปกติแล้วการปฏิบัติจะสืบเนื่องมาจากอิทธิพลขององค์ประกอบ ทั้ง 2 ประการที่กล่าวมาแล้ว แต่อาจมีการกระทำบางอย่างซึ่งตกอยู่ภายใต้สถานการณ์ ที่ยั่วยูปบีบคั้นให้บุคคลนั้นต้องกระทำและอยู่ในพลังจิตของบุคคล ด้วยผู้มีพลังจิตที่ เข้มแข็งย่อมชนะทุกสิ่งได้

นอกจากนี้พระราชวรมุณี (ประยูรค์ ปยุตโต) (2530, หน้า 11) ยังได้กล่าวถึง จริยธรรมว่ามีองค์ประกอบอยู่ 2 ส่วน คือ (1) จริยธรรมภายนอก เป็นจริยธรรมที่บุคคล แสดงออกมา เป็นพฤติกรรมภายนอกอย่างที่เราสังเกตเห็นได้ เช่น ความมีระเบียบวินัย การเอาใจใส่กับการงาน (2) จริยธรรมภายใน เป็นจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก-นึกคิด หรือทัศนคติของบุคคล

เมื่อพิจารณาถึงแนวคิดดังกล่าวแล้ว พอสรุปได้ว่า องค์ประกอบทางจริยธรรมของบุคคลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ด้วยกันคือ จริยธรรมภายนอก และจริยธรรมภายใน จริยธรรมภายนอกคือ พฤติกรรมที่บุคคลนั้น ๆ แสดงออกมา ส่วนจริยธรรมภายในคือ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกที่บุคคลนั้น ๆ ใช้ในการตัดสินใจพิจารณาว่าอะไรถูกอะไรผิด อะไรเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ออกมา

ประโยชน์ของจริยธรรม

จริยธรรมจะมีประโยชน์เมื่อนำไปประพฤติปฏิบัติ เพราะจริยธรรมเป็นหลักสำคัญสำหรับการปฏิบัติ การนำจริยธรรมไปใช้ปฏิบัตินั้นจะช่วยให้เกิดประโยชน์ดังนี้ (สุภาพร พิศาลบุตร, 2549, หน้า 8)

1. ด้านตนเอง การปฏิบัติตามหลักจริยธรรมทำให้เราเป็นคนดี คนดีย่อมมีความสุขสบายใจ อิ่มใจ เพราะได้ทำความดี นอกจากนั้นจริยธรรมยังช่วยให้ประสบความสำเร็จในการทำงานที่กระทำอีกด้วย
2. ด้านสังคม คนดีย่อมทำสิ่งที่เห็นเป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น การไม่ทำชั่วเป็นการช่วยให้สังคมไม่ต้องแก้ไขปัญหา การกระทำความดีและการช่วยเหลือสังคม เป็นการช่วยให้สังคมเจริญขึ้น คนดีจึงเป็นผู้รักษาสังคมด้วยการไม่ทำลายสังคม
3. ด้านการรักษาจริยธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งที่ดีมีคุณค่าทั้งคุณค่าทางกาย ทางใจ และทางสังคม การที่จะรักษาจริยธรรมไว้ได้ก็โดยการปฏิบัติ
4. การพัฒนาบ้านเมือง ต้องพัฒนาจิตใจคนก่อน หรือควบคู่กันไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา เพราะการพัฒนาที่ไม่มีจริยธรรมเป็นแกนนำนั้นจะสูญเปล่า และเกิดผลเสีย ทำให้บุคคลลุ่มหลงในวัตถุและอบายมุขมากขึ้น
5. จริยธรรมช่วยควบคุมมาตรฐาน รับประกันคุณภาพในการประกอบอาชีพ

จริยธรรมคริสเตียน

ความหมาย จริยธรรมคริสเตียน หมายถึง ความประพฤติที่ถือว่าเป็นความดีตามแนวทางของคริสเตียน (ซิลป์ชัย ชาติเจริญรัตน์, 2542, หน้า 1)

นันทียา เพ็ชรเกตุ (2538, หน้า 5) ได้ให้ความหมายจริยธรรมคริสเตียนว่า หมายถึง จริยธรรมที่พระเจ้าได้สำแดงไว้ในพระคัมภีร์ เผยให้เห็นน้ำพระทัยของพระเจ้า

• วรรณภา เรื่องเจริญสุข (2552, หน้า 2) ให้ความหมายของจริยธรรมคริสเตียนว่า หมายถึง การปฏิบัติ หรือความประพฤติในชีวิตตามที่พระเจ้าทรงกำหนดไว้ในพระคัมภีร์

จากความหมายตามที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า จริยธรรมคริสเตียน หมายถึง มาตรฐานในการดำเนินชีวิตที่ดีงามและพึงปฏิบัติของคริสเตียน ตามที่พระองค์ได้ทรงสอนและกระทำเป็นแบบอย่างไว้

หลักพื้นฐานจริยธรรมคริสเตียน พื้นฐานจริยธรรมคริสเตียนจะต้องวางอยู่บนรากฐานของพระคัมภีร์โดยอาศัยเกี่ยวข้องกับหลักธรรมดาของโลก ประกอบด้วยสังคมของโลก ความรู้ของโลก ปรัชญา ศิลปะ มนุษยวิทยา ทั้งหมดเป็นหลักในการดำเนินชีวิตคริสเตียน พื้นฐานจริยธรรมคริสเตียน ประกอบด้วย (กรุณา รัตนวิจารณ์ จาวาลา, 2542, หน้า 20-21) (1) พระเจ้า หลักจริยธรรมเป็นสิ่งที่พระเจ้าทรงเปิดเผยให้มนุษย์ได้รู้ว่า เขาจะดำเนินชีวิตอย่างไรจึงจะพ้นจากกฎแห่งการทำลาย ชีวิตของมนุษย์ จึงขึ้นกับพระเจ้าโดยตรง (2) พระคัมภีร์ พระคัมภีร์เป็นแหล่งจริยธรรมใช้เวลาในการเขียนกว่า 1500 ปี เขียนภายใต้การคล้อยจากพระเจ้า มีผู้เขียนกว่า 30 คน (3) ธรรมชาติ ธรรมชาติ สำแดงให้เห็นฝีมือของพระเจ้า ทำให้เราเข้าใจพระคัมภีร์ ธรรมชาติในมนุษย์คือ มโนธรรม เกิดขึ้นเมื่อมนุษย์ล้มลงในบาป จึงมีความสำนึกว่าอะไรถูกอะไรผิด สิ่งที่เสียไปในมนุษย์ คือ การไม่รู้ การไม่บริสุทธิ์ มีความบาปตามระบบของโลก (4) เหตุผล เป็นส่วนหนึ่งที่ชัดเจนว่า พระเจ้าตรัสกับมนุษย์และเข้าใจมนุษย์หลังล้มลงในบาป

วีรชัย โกแวร์ (2531, หน้า 34) กล่าวว่า จริยธรรมคริสเตียนมีรากฐานมาจากพระเจ้า มิใช่ได้มาจากการเรียนรู้ หรือการเพียรค้นคว้าของมนุษย์คนใดคนหนึ่งมิใช่เป็นปรัชญาแบบชาวกรีกหรือผู้เชี่ยวชาญในแขนงใด แขนงหนึ่งของคนที่อยู่บนพื้นโลก แต่ได้เริ่มต้นมาจากพระเจ้าโดยตรง

จริยธรรมในพระคัมภีร์เดิม จริยธรรมพระคัมภีร์ คือ ระบบการศึกษาแห่งมาตรฐานความถูกและผิด ในบุคลิกลักษณะและการกระทำของคริสเตียน เป็นการสืบสวนถึงความหมายและวัตถุประสงค์ของชีวิตและแหล่งที่มา การสร้างระเบียบวินัย

การฝึกฝนตามระเบียบและการตัดสินใจและผิบบนพื้นฐานแห่งพระวจนะ (James, 1992, p. 8)

• วรรณภา เรื่องเจริญสุข (2552, หน้า 3-8) กล่าวว่า จริยธรรมของพระคัมภีร์เดิมเปรียบเสมือนรากฐานและโลกทัศน์ (world view) ของพระคัมภีร์ใหม่ เช่นเดียวกับที่ถ้าเราอยากเข้าใจใครสักคน เราจำเป็นต้องรู้จักเบื้องหลังครอบครัวที่เขาเติบโตมา การทำความเข้าใจมาตรฐานจริยธรรมตามพระคัมภีร์เดิม จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความเข้าใจหลักการจริยธรรมของพระคัมภีร์ใหม่

1. การทรงสำแดง พระคัมภีร์เดิมตั้งอยู่บนพื้นฐานความจริงว่า พระเจ้าเป็นพระเจ้าผู้ทรงสร้างกาลปจักรวาลและทุกสิ่งขึ้น พระองค์ทรงพระชนม์อยู่และเป็นผู้ทรงสร้างมนุษย์ตามพระฉายาของพระองค์ ปฐมกาล 1 ในฐานะพระเจ้าผู้ทรงสร้างทรงรักมนุษย์มาก ทรงทราบว่าอะไรดีที่สุดสำหรับมนุษย์ พระองค์ได้ทรงสำแดงพระประสงค์ มาตรฐานของความคิดต่อมนุษย์ตามพระลักษณะความดีเลิศประเสริฐ และความบริสุทธิ์ของพระองค์ จริยธรรมตามพระคัมภีร์เดิมจึงเป็นการประพฤติตามการทรงสำแดงของพระเจ้า ไม่ใช่การทำตามมาตรฐานของสังคม หรือกลุ่มชนไหน แต่ตามที่พระเจ้าทรงกำหนดไว้

2. พันธสัญญา จริยธรรมของพระคัมภีร์เดิมเกี่ยวข้องกับพันธสัญญา ที่ไม่ใช่การต่อรอง การทำสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างคน 2 คน แต่ระหว่างพระเจ้ากับอิสราเอล พระเจ้าเป็นผู้ทรงริเริ่มทั้งหมด อิสราเอลไม่อยู่ในฐานะคู่สัญญาที่ทัดเทียมกับพระเจ้า ไม่ได้เป็นชาติยิ่งใหญ่ หรือคู่ควรกับพระองค์แต่อย่างใด หากแต่เป็นเพราะพระคุณของพระเจ้าเท่านั้น เฉลยธรรมบัญญัติ 7: 6-8, 9: 4-5 พระคุณของพระเจ้านำมาถึงพันธะที่อิสราเอลต้องตอบสนองให้สมกับที่พระเจ้าได้ทรงเลือกพวกเขาไว้

เมื่อพระเจ้าทรงเลือกอิสราเอลให้เป็นชนชาติที่ทรงเลือกสรรนั้น อิสราเอลมีความรับผิดชอบคือ ประการแรก อิสราเอลต้องเชื่อฟังพระองค์ เฉลยธรรมบัญญัติ 27: 9-10 ประการที่สอง อิสราเอลต้องทำตามพระบัญญัติที่พระเจ้าทรงมอบให้ทางโมเสส ประการที่สาม ถ้าอิสราเอลพร้อมที่จะเชื่อฟังพระเจ้าจริง ๆ พวกเขาต้องพร้อมที่จะเป็นชนชาติที่แตกต่างจากบรรดาชนชาติที่อยู่ล้อมรอบพวกเขา เพราะพระเจ้าได้ทรงแยกพวกเขาออกจากชนชาติอื่น ๆ เลวินิติ 18: 1-5, 20: 23-24 ประการที่สี่ อิสราเอล

ต้องบริสุทธิ์ เพราะพระเจ้าบริสุทธิ์ เลวีนิติ 11: 44-45, 19: 2, 20: 7, 20: 26

3. ความเชื่อกับจริยธรรม เมื่ออิสราเอลทำพันธสัญญากับพระเจ้า พวกเขาไม่ใช่ได้ศาสนาใหม่ที่มีแต่พิธีกรรม แต่ความเชื่อของพวกเขาเกี่ยวข้องกับมาตรฐานความประพฤติที่แตกต่างจากคนต่างชาติ อิสราเอลไม่เพียงแต่แยกตัวออกจากพิธีกรรมของคนต่างชาติ แต่พวกเขายังต้องรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง การนมัสการพระเจ้าต้องรวมถึงการช่วยเหลือเพื่อนบ้านด้วย ผู้เผยพระวจนะมีคาห์ กล่าวว่า เครื่องบูชาแท้ที่พระเจ้าพอพระทัยคือ ให้ทำความยุติธรรม รักสัจจกรุณา และดำเนินชีวิตด้วยความถ่อมใจไปกับพระเจ้า โยเซยา 6: 6 มีคาห์ 6: 6-8

ลักษณะของจริยธรรมในพระคัมภีร์เดิม นันทิยา เพ็ชรเกตุ (2538, หน้า 10) ได้กล่าวถึง ลักษณะของจริยธรรมในพระคัมภีร์เดิม ดังนี้

1. จริยธรรมในพระคัมภีร์เดิมพระเจ้าทรงเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทำให้ศาสนาและจริยธรรมของยิวใกล้ชิดกัน จนบางครั้งยากที่จะแยกแยะ เช่น อพยพ 20: 1-2 สุภาษิต 9: 10 มีคาห์ 6: 8

2. จริยธรรมในพระคัมภีร์เดิมศูนย์กลางอยู่ที่อำนาจของพระเจ้า พื้นฐานตั้งอยู่บนพันธสัญญาของความสัมพันธ์ระหว่างคนอิสราเอลกับพระเจ้ายิ่งกว่าการตั้งอยู่บนกฎของศีลธรรม ในจริยธรรมของพระเจ้าพระองค์ตรัสเป็นพระมหากษัตริย์ เช่น “เจ้าทั้งหลายต้องบริสุทธิ์...” เลวีนิติ 19: 2

3. จริยธรรมในพระคัมภีร์เดิมศูนย์กลางอยู่ที่บุคคลและชุมชน ไม่ใช่อยู่ที่กฎที่ต้องปฏิบัติประจำ ตัวอย่างเช่น พระบัญญัติ 10 ประการ เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล และความสัมพันธ์กับพระเจ้า

4. จริยธรรมในพระคัมภีร์เดิมเน้นที่จักรวาล การมีส่วนร่วมของมนุษยชาติ เพราะว่ามนุษย์ทุกคนถูกสร้างตามพระฉายาของพระเจ้า จึงมีความเสมอภาคกัน พระเจ้าทรงจูบเจือทุกคน ทรงรักทุกคน ทรงไถ่ทุกคน และพระองค์ทรงลงโทษความบาปผิดและความไม่มีศีลธรรมของมนุษย์ทุกคน

5. จริยธรรมในพระคัมภีร์เดิมเกี่ยวข้องกับความรอดจากสิ่งชั่วร้าย หรือการกระทำผิดบาป พระเจ้าทรงเรียกร้องความยุติธรรมและความชอบธรรม

จริยธรรมของพระบัญญัติ 10 ประการ ชีวิตที่มีศีลธรรมของชาวอิสราเอลนั้นมีพระบัญญัติ 10 ประการเป็นศูนย์กลาง พระบัญญัติ 10 ประการไม่ใช่ประมวลประเพณีที่ชาวอิสราเอลถืออยู่อย่างธรรมดา ๆ แต่พระบัญญัติ 10 ประการเป็นพระบัญชาของพระเจ้าให้อิสราเอลถือพระบัญญัตินี้ เพื่อเป็นมาตรฐานในการวินิจฉัยศีลธรรมหรือจริยธรรมทั้งหมด พระบัญญัตินี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ สิ่งข้อแรกแสดงถึงหน้าที่ของมนุษย์ที่มีต่อพระเจ้า และอีกหกข้อหลังแสดงถึงหน้าที่ของมนุษย์ที่มีต่อผู้อื่น และต่อตัวเอง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. หน้าที่ต่อพระเจ้า

พระบัญญัติข้อที่หนึ่ง “อย่ามีพระเจ้าอื่นใดนอกเหนือจากเรา” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 96) พระบัญญัติข้อนี้บอกถึงหลักอธิปไตยของพระเจ้า เพราะพระเยโฮวาห์เท่านั้นเป็นพระเจ้าของอิสราเอล จึงไม่มีผู้อื่นเป็นพระเจ้าอีก พระเจ้าไม่ยอมให้คนของพระองค์แบ่งความจงรักภักดีให้แก่พระอื่น แต่จะต้องมอบให้กับพระองค์ทั้งหมด

พระบัญญัติข้อที่สอง “อย่าทำรูปเคารพสำหรับตนเองเป็นรูปสิ่งใดที่มีอยู่ในฟ้า เบื้องบนหรือบนแผ่นดินเบื้องล่าง หรือในน้ำใต้แผ่นดิน” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 96) พระบัญญัติข้อนี้เรียกร้องให้มนุษย์เคารพพระองค์เท่านั้น และต้องนมัสการด้วยจิตวิญญาณและความจริง ต้องไม่นมัสการพระเจ้าหรือวัตถุที่มนุษย์ปั้นขึ้นมา

พระบัญญัติข้อที่สาม “อย่าออกพระนามพระเจ้าของเจ้าอย่างไม่สมควร” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 96) พระนามของพระเจ้าที่เอ่ยในพระคัมภีร์มีความหมายถึง พระชนม์ชีพของพระองค์และบุคลิภาพของพระองค์ด้วย อพยพ 3: 14 เนื้อหาในพระบัญญัติข้อนี้คือ ไม่ว่าจะทำการงานใด จะใช้ถ้อยคำวาจาอะไรให้ถือหลักว่าต้องเป็นการถวายความเคารพสักการะต่อพระเจ้า พระบัญญัติข้อนี้มีความหมายถึงความรู้สึกลึกซึ้งของใจไม่ใช่กิริยาของลิ้น และพระบัญญัติข้อนี้ยังห้ามการใช้พระนามของพระเจ้าอย่างผิด ๆ ห้ามใช้ในการสาบาน ปฏิญาณหรือสัญญาต่าง ๆ คือ การใช้พระนามของพระเจ้ายืนยันความไม่จริง “อย่าสาบานออกนามของเราเป็นความเท็จ กระทำให้พระนามของพระเจ้าของเจ้าเป็นที่เหยียดหยาม เราคือพระเจ้า” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 152)

พระบัญญัติข้อที่สี่ “จงระลึกถึงวันสะบาโต ถือเป็นวันบริสุทธิ์” (สมาคม-พระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 96) คำว่า สะบาโต หมายถึง พัก พระเจ้าได้ทรงสร้างสรรพสิ่งในหกวันและทรงพักในวันที่เจ็ด ทรงอวยพรและชำระวันนั้นไว้ วันสะบาโตกลายเป็นเครื่องหมายพันธสัญญาระหว่างพระเจ้ากับคนของพระองค์ เอเสเคียล 20: 12 และยังเป็นวันโมทนาพระคุณที่ทรงปลดปล่อยจากการเป็นทาสในอียิปต์ เลวีนิติ 19: 34 เฉลยธรรมบัญญัติ 5: 15 วันสะบาโตของชาติอิสราเอลจึงเป็นทั้งวันหยุดพักและวันนมัสการ มนุษย์ และสัตว์ต่างหยุดงานในวันนี้ เฉลยธรรมบัญญัติ 5: 13-15

2. หน้าที่ของมนุษย์

พระบัญญัติข้อที่ห้า “จงให้เกียรติแก่บิดามารดาของเจ้า เพื่ออายุของเจ้าจะได้ยืนนานบนแผ่นดิน ซึ่งพระเจ้าของเจ้าประทานให้แก่เจ้า” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 96) การให้เกียรติบิดามารดา หมายถึง ให้นับท่านทั้งสองเป็นหลักยึดเหนี่ยวเคารพท่านอย่างที่พระเจ้าทรงมุ่งหมายให้ท่านเป็นผู้นำเชื่อชาติมนุษย์ไป และอยู่ในตำแหน่งเจ้าของทรัพย์ในสังคม เพราะบิดามารดาเป็นผู้ก้ำจุน เกื้อกูลบุตรหลาน พระบัญญัติข้อนี้ยังครอบคลุมไปถึงความรับผิดชอบของลูกหลาน ที่ต้องให้การเลี้ยงดู บิดามารดาผู้ชรา และผู้ขัดสน ยากจน พระบัญญัติข้อนี้เป็นจริยธรรมที่ธำรงสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานและสำคัญที่สุดของมนุษยชาติ

พระบัญญัติข้อที่หก “อย่าฆ่าคน” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 96) พระบัญญัติข้อนี้เน้นถึงความศักดิ์สิทธิ์ของชีวิตมนุษย์ ที่ถูกสร้างขึ้นตามพระฉายาของพระเจ้า และมีลมปราณของพระเจ้าอยู่ ปฐมกาล 1: 26-27 การทำลายในรูปแบบใดชนิดไหน พระเจ้าไม่ชอบทั้งสิ้น พระองค์ทรงเป็นผู้ให้กำเนิดชีวิต ดังนั้นชีวิตจึงเป็นสิ่งที่มีความล้ำค่าในสายพระเนตรพระองค์ และโดยสิทธิของชีวิตนั้นควรจะได้รับ การทะนุถนอม การพิทักษ์รักษาไว้

พระบัญญัติข้อที่เจ็ด “อย่าล่วงประเวณีผิวเมียเขา” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 96) พระบัญญัติข้อนี้แสดงถึง หลักของความศักดิ์สิทธิ์ของความสัมพันธ์ในการสมรส เลวีนิติ 20: 10 กล่าวว่า “ถ้าผู้ใดร่วมประเวณีกับภรรยาของเพื่อนบ้าน ให้ขว้างผู้ร่วมประเวณีทั้งชายและหญิงนั้นเสียให้ตาย” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 153)

พระบัญญัติข้อที่แปด “อย่าลักทรัพย์” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 96) พระบัญญัติข้อนี้เป็นจริยธรรมในการคุ้มครองสิทธิแก่ทรัพย์สมบัติของบุคคล การลักทรัพย์ไม่ได้มีความหมายเพียงการขโมยแต่ยังครอบคลุมถึงการทำธุรกิจที่เอารัดเอาเปรียบ การใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการหารายได้ หรือเอาความอ่อนแอ ความเขลาของคนอื่นมาเป็นประโยชน์ของตน

พระบัญญัติข้อที่เก้า “อย่าเป็นพยานเท็จใส่ร้ายเพื่อนบ้าน” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 96) พันธะที่จะต้องเป็นพยานตามความจริงต่อเพื่อนบ้านเป็นหลักเกณฑ์ของพระบัญญัติข้อนี้ น้ำหนักของมันคือ อย่าเป็นพยานเท็จปรักปรำใครในชั้นศาลชำระความ ไม่ว่าจะเป็นโจทก์ จำเลยหรือพยานก็ดี ต้องบอกความจริงในการสอบสวนโดยไม่ต้องเลียงเป็นอย่างไรอย่างหนึ่ง

3. หน้าที่ต่อตัวเอง

พระบัญญัติข้อที่สิบ “อย่าโลภกร้าวเรือนของเพื่อนบ้าน” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 96) พระบัญญัติสุดท้ายนี้เป็นหน้าที่ต่อตัวเอง ห้ามความปรารถนาอันเลวเถิดไปถึงสิ่งที่ผิด เช่น ภรรยาเพื่อนบ้าน วัวควาย หรือสัตว์เลี้ยงของเพื่อนบ้าน ตลอดจนบ่าวไพร่ โลก หมายความว่า เอาจิตใจไปจดจ่อ คร่ำครวญหา อยากได้มาเป็นของตนเอง เล็งถึงความรู้สึกทางใจมากกว่าการกระทำของมนุษย์ เป็นเจตนาภายในที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดภายนอก เช่น ฆ่าคน ล้วงประเวณี มุสา ลักทรัพย์ เป็นต้น

สรุป พระบัญญัติ 10 ประการแสดงถึง มาตรฐานจริยธรรมสูงสุดของชาวฮีบรู ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานพันธสัญญาของพระเจ้า พระบัญญัติทั้ง 10 นี้มีอยู่เสมอในนิรันดร์กาล ไม่ได้เป็นเพียงแค่อุดมคติของมนุษย์เท่านั้น พระบัญญัติ 10 ประการได้กล่าวถึงหน้าที่ต่อพระเจ้า หน้าที่ต่อเพื่อนบ้าน และหน้าที่ต่อตนเอง

จริยธรรมในหมวดบทกวีและวรรณกรรมปัญญา หนังสือโยบ สดุดี สุภาษิต ปัญญาจารย์ และเพลงซาโลมอน ได้ชื่อว่าเป็นวรรณกรรมทางปัญญา ที่เรียกว่า วรรณกรรมทางปัญญาก็เพราะว่าคนฮีบรูผู้รอบรู้ ได้เขียนปรัชญาทางศีลธรรมและทางศาสนาตามที่เขาค้นพบ แสดงถึงปัญญาของปรัชญานั้น ๆ มีรูปความอย่างไรและเอามาปฏิบัติอย่างไร เป็นวรรณกรรมที่แพร่หลายในหมู่ผู้คนแถบตะวันออกใกล้สมัยโบราณ ปัญญาของชาวฮีบรูมีรากฐานทางเทวศาสตร์ พระเจ้าเป็นผู้เนรมิตสร้าง เป็นผู้ควบคุม

ธรรมชาติ สุภาษิต 3: 9 โยบ 9: 4-10 พระเจ้าทรงปัญญาในทุกสิ่ง เป็นพระเจ้าของสากล พระองค์ทรงยุติธรรม เมตตา ส่วนมนุษย์นั้นพระเจ้าทรงเรียกร้องให้เขาไว้วางใจในพระองค์ ให้มีความอดทน ให้มีความชอบธรรม ให้ถวายงานแด่พระองค์ สุภาษิต 3: 5, 9: 10) ปัญญาของอิสราเอลเป็นทางปฏิบัติมากกว่าทางความคิด

หนังสือในหมวดบทกวีหรือวรรณกรรมปัญญาจะพูดถึงเรื่องราว และประสบการณ์ความต้องการของผู้เชื่อในยุคก่อนและในยุคปัจจุบัน โยบ เป็นหนังสือที่พูดถึงคนชอบธรรมต้องใช้ความพยายามปลุกปล้ำกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต สดุดี โดยพื้นฐานแล้วเป็นบทเพลงแห่งการสรรเสริญ แม้ว่าจะมีการแสดงออกของอารมณ์ความรู้สึกทุกอย่างของมนุษย์ สุภาษิต ให้สิ่งที่มีค่าแก่การดำเนินชีวิตโดยส่วนรวมและเตือนสติสิ่งที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตอย่างฉลาด ปัญญาจารย์ เข้าถึงเนื้อหาการดำเนินชีวิตอย่างมีสติปัญญาจากทัศนะที่เป็นเอกลักษณ์ แต่ให้ความชัดเจนว่า หากมนุษย์แยกออกจากความสัมพันธ์อันถูกต้องกับพระเจ้าแล้ว ชีวิตก็ว่างเปล่า เพลงซาโลมอน เป็นบทกวีที่เป็นตัวละครซึ่งแสดงออกถึงความยินดี และอันตรายของความรักของมนุษย์ บทเพลงคร่ำครวญ เป็นการแสดงออกของความโศกเศร้า ขมขื่นของมนุษย์ และความไว้วางใจในพระเจ้าผู้ทรงรักษาพันธสัญญา

จริยธรรมในหนังสือโยบ เนื้อหาหลักของหนังสือโยบไม่ใช่ความทุกข์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของโยบ แต่เป็นความตั้งใจแน่วแน่ของโยบที่จะปฏิบัติตามศีลธรรม โยบปรนนิบัติพระเจ้าด้วยใจรักไม่ใช่หวังจะได้รับประโยชน์ตอบแทน พระเจ้าได้อนุญาตให้ซาตานทดสอบโยบเพื่อให้แน่ใจว่า เมื่อความทุกข์และการสูญเสียเกิดขึ้นกับโยบ โยบยังจะปรนนิบัติพระเจ้าอยู่หรือไม่ ในบทที่ 31 เป็นการแสดงถึงนิสัยที่แท้จริงของโยบ โยบหลุดพ้นจากความเป็นผู้สัจยธรรม ไม่มีสายตากำหนด โยบ 31: 1 ไม่มี ความเท็จเทียมหลอกลวง ไม่มีการเล่นชู้กับเพื่อนบ้าน โยบ 31: 9-12 ไม่เคยปฏิบัติต่อทาสด้วยความอยุติธรรม โยบ 31: 13-15 ทั้งยังให้ความช่วยเหลือคนยากจน หญิงม่าย และลูกกำพร้า

จริยธรรมในหนังสือสดุดี หนังสือสดุดี เป็นบทเพลงสรรเสริญพระเจ้าของคนอิสราเอล และยังเป็นคู่มือการอุทิศตัวของคนอิสราเอล สดุดีไม่ใช่ภาพสะท้อนศีลธรรมและชีวิตศาสนาของคนอิสราเอล แต่เป็นปรัชญาของชีวิต สดุดีสะท้อนให้เห็นถึง

พระลักษณะของพระเจ้าว่าพระองค์ทรงเป็นพระเจ้าแห่งความรัก ความเมตตา กรุณา ความสัตย์ซื่อ การอภัยโทษ ความยุติธรรม ความชอบธรรม ความบริสุทธิ์ และยังได้สะท้อนภาพของมนุษย์และการต่อสู้ทางศีลธรรม โดยมีคำถามว่า ทำไมผู้ชอบธรรมจึงต้องทนทุกข์ แต่คนอธรรมทำไมจึงเจริญรุ่งเรือง ในบทที่ 15 ได้กล่าวถึงคนชอบธรรมหรือผู้ที่จะสามารถอยู่ในที่ประทับของพระเจ้าได้ว่า ต้องเป็นผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างหาที่ติมิได้และปฏิบัติตามธรรมอย่างถูกต้อง พุศความจริงจากจิตใจ ไม่นินทา ไม่กระทำชั่วต่อผู้อื่น รักษาคำสาบาน ไม่กลับคำสาบานแม้จะต้องเสียประโยชน์ ไม่รับสินบน ฯลฯ

จริยธรรมในหนังสือสุภาษิต หนังสือสุภาษิตเต็มไปด้วยศีลธรรม จริยธรรมในการประพฤติปฏิบัติ ใจความที่สำคัญของหนังสือเล่มนี้คือ คุณค่าของปัญญา โดยการเอาปัญญามาสมมุติเป็นบุคคลในรูปของหญิงงาม ที่มีปัญญารอบตัวประดับเป็นคุณงามความดี คือ ความถ่อมใจ ความกรุณา ความยุติธรรม ความรักศัตรู ความเมตตา ความมีสติสุขุม วาจาที่ตรงไปตรงมา ส่วนความโง่เขลาที่สมมุติเป็นหญิงอีกคนหนึ่ง หญิงโง่เขลาล้อมรอบตัวด้วยความเลวทรามของชายโง่ คือ ความโกรธ ความจองหอง ความอิจฉาริษยา มุสา เกียจคร้าน เมามาย ผิดประเวณี อยุติธรรม

หนังสือสุภาษิตยังเน้นถึงชีวิตครอบครัว สามีต้องสัตย์ซื่อ สุภาษิต 6: 32 พ่อแม่ต้องอบรมสั่งสอนลูก สุภาษิต 13: 24, 19: 18, 22: 6 ลูก ๆ ต้องเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ สุภาษิต 1: 8-9, 15: 20, 20: 20 นอกจากนั้นยังกล่าวถึงการประกอบธุรกิจที่ต้องสัตย์ซื่อ สุภาษิต 11: 1, 16: 8 การเกี่ยวข้องทั้งหมดของมนุษย์จะเห็นได้ในการแสดงออกของปัญญาและจริยธรรมทางปฏิบัติ แต่ศีลธรรมนั้นเป็นเรื่องที่มากกว่าปัญญา เพราะศีลธรรมมีศาสนาเป็นฐาน ความยำเกรงพระเจ้าเป็นบ่อเกิดของความรู้ ความรู้ที่แท้จริงคือความเข้าใจอันเกิดจากการปฏิบัติและการเชื่อฟังพระเจ้า

จริยธรรมในหนังสือปัญญาจารย์ เป็นการตอบคำถามเรื่องความหมายของชีวิตว่าชีวิตคนเราควรอยู่เพื่ออะไร ปัญญาจารย์ให้หลักการไว้ว่า ทุกสิ่งในโลกนี้ล้วนอนิจจัง ปัญญาจารย์ 1: 12-18 การแสวงหาความสุขความพึงพอใจสุดท้ายก็จะพบว่าเป็นสิ่งอนิจจัง ปัญญาจารย์ 2: 1-11 การทุ่มเททำงานเพื่อแสวงหาความร่ำรวยสุดท้ายก็จะพบว่าเป็นสิ่งอนิจจัง ปัญญาจารย์ 2: 18, 6: 12, 4: 8 บางคนก็หันไปแสวงหาเกียรติยศ ชื่อเสียง ปัญญาจารย์ 7: 1 สุดท้ายปัญญาจารย์ได้เสนอว่า เป้าหมายชีวิตที่ดีที่สุดคือ การมีชีวิตที่

ยำเกรงพระเจ้าผู้ทรงสร้างเรา และให้เราทำตามพระบัญญัติของพระองค์ ปัญญาจารย์ 12: 13

• จริยธรรมในหนังสือเพลงซาโลมอน เพลงซาโลมอนได้บรรยายถึงความรักที่ลึกซึ้งและดุจดั่งที่สุดระหว่างชายกับหญิง ซึ่งสามารถให้ข้อคิดทางจริยธรรมได้ถึงความรักที่สามีภรรยาควรมีต่อกัน เพลงซาโลมอน 8: 6

จริยธรรมของผู้เผยพระวจนะ จริยธรรมในการสอนของผู้เผยพระวจนะ มีศูนย์กลางที่พระเจ้า วลีที่บ่งชี้ว่าเป็นการตรัสของพระเจ้า เช่น “พระเจ้าตรัสดังนี้” “พระเจ้าตรัสดังนี้กับข้าพเจ้าว่า...” “พระเจ้าตรัสดังนี้ว่า...” อาโมส 7: 15, 17 พวกเขารู้ว่าตัวเองเป็นกระบอกเสียงแทนพระเจ้า เป้าหมายหลักของผู้เผยพระวจนะคือการนำพระวจนะของพระเจ้าไปยังคนอิสราเอล เพราะพระเจ้าทรงเรียกเขาและให้นำพระวจนะไปประกาศแก่ประชากรของพระองค์ พวกเขาไม่ได้มีคุณสมบัติพิเศษอะไร นอกจากการทรงเรียกของพระเจ้า พระเจ้าทรงเรียกเขาออกมาจากวิถีชีวิตของเขาและสังคมที่เขาอยู่ แล้วทรงมอบหมายให้เขานำพระวจนะของพระองค์ไปยังประชากรของพระองค์

เนื้อหาการสอนของผู้เผยพระวจนะเต็มไปด้วยจริยธรรม ผู้เผยพระวจนะคือครูชอบธรรมส่วนบุคคล เพราะในยุคนั้นเต็มไปด้วยความอธรรม และการสอนผิด ผู้เผยพระวจนะยึดถือความจริงใจส่วนบุคคล ความยุติธรรม พวกเขาต่อต้านรูปเคารพ การปฏิบัติด้านศาสนา และการหน้าซื่อใจคด พวกเขาไม่เพียงแต่แข่งสาปประชากรในความล้มเหลวฝ่ายวิญญาณ แต่พวกเขาประกาศพระวจนะแห่งสันติสุข ชัยชนะ และความหวัง และถึงถึงพระมาซีฮาที่จะเสด็จมาช่วยกู้ประชากรของพระเจ้า

สภาพแวดล้อมของผู้เผยพระวจนะ ยุคของผู้เผยพระวจนะเป็นยุคแห่งการผันผวน สิ่งต่าง ๆ แปรเปลี่ยนไป อิสราเอลเปลี่ยนจากชีวิตที่เร่ร่อนมาตั้งหลักปักฐานอยู่กันจนกลายเป็นสังคม ด้วยเหตุนี้จึงก่อให้เกิดความตึงเครียดทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จึงมีผลกระทบต่อศาสนา และศีลธรรมของประชากรในส่วนลึกทางการเมือง อิสราเอลเปลี่ยนจากเทวธิปไตยมาเป็นราชาธิปไตย จึงเข้าเกี่ยวข้องกับกิจการระหว่างประชาชาติทั้งหลายด้วยพฤติกรรมโดยตรง เพราะกลียุคของการเมืองผันแปรทำให้อิสราเอลต้องตกเป็นประเทศราชของ

ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การตกไปเป็นเชลยที่อัสซีเรีย บาบิโลน และเปอร์เซีย

ด้านศาสนาประชาชนยังคงรักษาความเชื่ออยู่ แต่ความเชื่อนั้นมีการปฏิบัติ ความชอบธรรมน้อย ความเชื่อของอิสราเอลปะปนกับของคนต่างชาติ ความมั่งคั่งร่ำรวย อยู่ในมือของคนเพียงไม่กี่คน เจ้าของที่ดินตะกละ คดโกง กดขี่ข่มเหงประชาชน ข้าราชการทุจริต พวกผู้พิพากษารับสินบน พวกขุนนางใช้ชีวิตอย่างสะควกสบาย ไม่สนใจความเป็นอยู่ของประชาชน อาโมส 6: 1-6 เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้เผยพระวจนะ จึงลุกขึ้นมาประณาม และกล่าวถึงโทษที่จะได้รับ รวมทั้งการให้ความหวัง

ความคิดด้านศาสนศาสตร์และหลักจริยธรรม คำว่าผู้เผยพระวจนะถึงแม้จะไม่ได้ หมายถึงว่าเป็นนักศาสนศาสตร์โดยตรง แต่ผู้เผยพระวจนะของชนชาติอิสราเอลก็เทศนา ด้วยเนื้อหาที่เน้นไปทางศาสนศาสตร์ ในคำเผยพระวจนะบางตอนกล่าวว่า พระเจ้าเป็นผู้สร้างทุกสิ่ง เยเรมีย์ 27: 5 พระเจ้าทรงสัพพัญญู ทรงสากลสถิต เยเรมีย์ 23: 23-24 กล่าวว่า “พระเจ้าตรัสว่า เราเป็นพระเจ้าใกล้แก่คืบ มิใช่พระเจ้าที่อยู่ไกลด้วยดอกหรือ พระเจ้าตรัสว่า คนใดจะซ่อนจากเราไปอยู่ในที่ลับเพื่อเราจะมิได้เห็นเขาได้หรือ พระเจ้าตรัสว่า เรามิได้อยู่เต็มฟ้าสวรรค์และโลกดอกหรือ” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 1097) พระเจ้าทรงเป็นอธิปไตยเหนือประชาชาติทั้งหลาย ทรงปกครองอย่าง ยุติธรรม และทรงจัดการแก้ไขสถานการณ์ในประวัติศาสตร์มนุษย์ เมื่อเลวร้ายให้ กลับกลายเป็นดี อาโมส 9: 7 อีสยาห์ 43: 1

ก่อนนั้นผู้เผยพระวจนะได้แสดงความคิดเห็นด้านศาสนศาสตร์ในด้านที่เกี่ยวกับ พันธสัญญาและการเลือกตั้งไว้ ภายหลังได้เน้นความสำคัญในด้านความบาปเพราะถือว่าการทำบาปเป็นการกบฏต่อพระเจ้า ความบาปเป็นรากเหง้าออกออกจากใจที่เสื่อมเสีย ในด้านจริยธรรม ผู้เผยพระวจนะจะเน้นคำสอนหลักเรื่องความยุติธรรม ความชอบธรรม ความเมตตากรุณา และความรักซึ่งผู้เผยพระวจนะแต่ละคนจะเน้นคำสอนที่ไม่เหมือนกัน เช่น อาโมส เน้นเรื่องความยุติธรรม โยเซยาเน้นความรัก อีสยาห์เน้นความบริสุทธิ์ เยเรมีย์ และเอเสเคียล เน้นความรับผิดชอบต่อพระเจ้าเฉพาะแต่ละบุคคล และมีคำที่ได้สรุปแก่นศาสนาด้วยวาตะทางจริยธรรมว่า “มนุษย์เอ๋ย พระองค์ทรงสำแดงแก่เจ้าแล้วว่าอะไร และพระเจ้ามียพระประสงค์อะไรจากเจ้า นอกจากให้กระทำความยุติธรรมและ รักสัจกรุณา ดำเนินชีวิตด้วยความถ่อมใจไปกับพระเจ้าของเจ้า” (สมาคมพระคริสต-

ธรรมไทย, 2541, หน้า 1314)

ภาระหนักของผู้เผยพระวจนะ ในสมัยผู้เผยพระวจนะนั้นพื้นฐานทางจริยธรรม และจิตวิญญาณของสังคมพังทลายด้วยความอยุติธรรม และความอัสถัต่อพระเจ้า เมื่อเกิดเหตุการณ์เช่นนี้พวกผู้เผยพระวจนะก็ร้อนใจ อยากจะได้สังคมใหม่ที่มีระบบระเบียบสอดคล้องกับน้ำพระทัยของพระเจ้า เพราะผู้เผยพระวจนะยึดถือว่า ศาสนาก็ต้องทำให้สังคมมีระบบที่สามารถดำเนินชีวิตที่ดี และสามารถำจุนชีวิตให้ดำเนินต่อไปได้ อันเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีในสายพระเนตรพระเจ้า เป็นที่เข้าใจว่าพระเจ้าต้องการให้สังคมมีความยุติธรรม และมีระบบเกี่ยวข้องกับระหว่างมนุษย์ด้วยกันในรูปที่เห็นได้ว่า ความชอบธรรมของพระเจ้าถึงความสำเร็จ

ด้วยเหตุนี้ ผู้เผยพระวจนะส่วนใหญ่จึงเป็นสามัญชน ที่สนใจศีลธรรมของประชาชน ไม่ใช่เป็นผู้ที่สอนแต่ปาก แต่ได้นำเอาหลักศาสนามาใช้ในการดำเนินการทางสังคมและทางการเมือง พวกเขาเป็นห่วงความเป็นไปของครอบครัวโดยเห็นว่าสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันหลักของสังคม เขาจึงพยายามหาทางรักษาความเรียบร้อยของครอบครัวให้คงอยู่ เช่น การสมรสก็ต้องจำกัดว่าเป็นสามีคนเดียว ภรรยาคนเดียว การหย่าร้างถูกประณามว่าพระเจ้าทรงเกลียดชัง มาลาคีย์ 2: 14-16 นอกจากนั้นผู้เผยพระวจนะยังได้กำหนดความยุติธรรม การเอารัดเอาเปรียบในด้านเศรษฐกิจ ประณามการดำเนินธุรกิจที่ไม่ซื่อตรง พระเจ้าตรัสถ้อยคำต่อพวกพ่อค้า หรือนักธุรกิจที่กระหายเงิน ทำการหลอกลวง ดังนี้ (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 1297-1298)

ท่านผู้เหยียบย่ำคนขัดสน ท่านผู้ทำลายคนยากจนแห่งแผ่นดิน จงฟังถ้อยคำนี้ โดยกล่าวว่า เมื่อไรหนอวันขึ้นค่ำจะหมดไป เราจะได้ขายข้าวของเรา เมื่อไรหนอวันสะบาโตจะพ้นไป เราจะได้เอาข้าวสาลีออกขาย เราจะได้กระทำทะนุถนอให้ย่อมลง และกระทำเชลยให้โตขึ้นและหลอกค้าด้วยตาชั่งจู้จ้อย เพื่อเราจะได้ซื้อคนจนด้วยเงินและซื้อคนขัดสนด้วยรองเท้าสานคู่หนึ่ง และขายกากข้าวสาลี บรรดาข้าราชการที่ไม่สัตย์ซื่อ ก็ถูกผู้เผยพระวจนะกล่าวตักเตือน พวกตุลาการถูกกล่าวหาว่า ทำให้ความยุติธรรมมีหนอนบ่อนไส้ และเขี่ยคนชอบธรรมในแผ่นดินทิ้งไป อาโมส 5: 7 ข้าราชการปกครองด้วยใจโหดเหี้ยมจนมีคำเปรียบว่าเขากินเนื้อคน ดังนี้ (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 1309-1310)

และข้าพเจ้ากล่าวว่า ท่านทั้งหลายผู้เป็นประมุขของยาโคบคือบรรดาผู้ครอบครองพงศ์พันธุ์อิสราเอลจงฟัง ท่านทั้งหลายต้องทราบความยุติธรรมไม่ใช่หรือ

• ท่านทั้งหลายผู้เกลียดชังความดีและรักความชั่ว ผู้ที่ฉีกหนังออกจากประชาชนของเรา และฉีกเนื้อออกจากกระดูกของเขาทั้งหลาย ผู้ที่กินเนื้อแห่งชนชาติของเราและฉีกหนังออกจากตัวเขาทั้งหลาย และหักกระดูกของเขาเป็นท่อน ๆ และสับเป็นชิ้น ๆ เหมือนเนื้อที่อยู่ในหม้อ เหมือนเนื้อที่อยู่ในหม้อทะนन ผู้เผยพระวจนะที่น่าสนใจ

1. ผู้เผยพระวจนะอาโมส ผู้เผยพระวจนะแห่งความยุติธรรม อาโมสเป็นคนเมืองเทโคอา เป็นคนเลี้ยงแกะและทำสวนมะเดื่อ อาโมส 1: 1, 7: 14 อาโมสมีชีวิตอยู่ในรัชกาลกษัตริย์อุสซียาห์แห่งยูดาห์ และเยโรโบอัมที่ 2 แห่งอิสราเอล ซึ่งเป็นสมัยที่บ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองด้วยวัตถุสิ่งของ เป็นยุคที่บ้านเมืองเต็มไปด้วยความสงบสุข ในระยะนี้ไม่มีมหาอำนาจใดที่จะแผ่อำนาจไปให้ประเทศอื่น ๆ เด็ดร้อน ประเทศเพื่อนบ้านก็อ่อนแอไม่สามารถมารุกรานได้ อิสราเอลจึงฉวยโอกาสตีเขตแดนต่าง ๆ ที่เคยเป็นของตนกลับมา และยังขยายเขตกว้างออกไป ในสถานการณ์นี้เองพระเจ้าได้ทรงเรียกให้อาโมสเผยพระวจนะแก่คนอิสราเอล อาโมสได้ทำหน้าที่ของตนอย่างตรงไปตรงมา เทศนาด้วยความเผ็ดร้อนและรุนแรง ในขณะที่บ้านเมืองสงบสุขฝูงชนกำลังไปนมัสการพระเจ้าที่พระวิหาร อาโมสประกาศโทษของประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งยูดาห์และในที่สุดก็มาถึงอิสราเอล อาโมสประณามอิสราเอลเกี่ยวกับการละเมิดพระบัญญัติ คนมั่งมีกดขี่ข่มเหง เอรัดเอาเปรียบคนจน พ่อค้าคดโกง ผู้พิพากษากินสินบน ไม่มีความยุติธรรม ไม่มีศีลธรรมในหมู่ประชากรของพระเจ้า คนมั่งมีใช้ชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย อยู่บนความทุกข์ร้อนของผู้อื่น การนมัสการพระเจ้าปราศจากความหมาย อิสราเอล จะต้องถูกพิพากษา ถูกลงโทษและจะถูกทำลาย ด้วยเหตุนี้เองอาโมสจึงถูกขับไล่ออกจากเบธเอล และถูกห้ามไม่ให้เผยพระวจนะที่นั่นอีก

สาระสำคัญที่อาโมสประกาศคือ อิสราเอลเป็นชาติเดียวในโลกนี้ที่พระเจ้าทรงเลือกให้เป็นประชากรของพระองค์ อิสราเอลได้ทำผิดต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ ดังนั้นพระเจ้าจะลงโทษอิสราเอลเพราะความบาปผิดของเขา อาโมส 3: 1-2 พระเจ้าทรงเตือนเขาให้หยุดการนมัสการพระเจ้าอย่างจอมปลอม ของถวายอย่างฟุ่มเฟือยที่เขาได้จาก

การขุดรีดคนยากจน เขาทั้งหลายได้เปลี่ยนความยุติธรรม และทำลายความชอบธรรม คนยากจนถูกตีราคาด้วยรองเท้าคู่เดียว ศีลธรรมเสื่อม บิดากับบุตรเข้าหาหญิงคนเดียวกัน พระเจ้าสั่งให้เขาหยุดทำชั่วและกลับใจใหม่ มิฉะนั้นจะพิณาศ “จงให้ความยุติธรรม หลั่งลงอย่างน้ำ และให้ความชอบธรรมเป็นอย่างลำธารที่ไหลอยู่เป็นนิตย์” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 1295)

2. ผู้เผยพระวจนะโฮเซยา ผู้เผยพระวจนะแห่งความรัก โฮเซยาเป็นคนอิสราเอล อยู่ในอาณาจักรเหนือ ได้รับการทรงเรียกให้เผยพระวจนะในอาณาจักรเหนือ โดยเริ่มต้นพันธกิจในสมัยของเยโรโบอัมที่ 2 ซึ่งเป็นช่วงที่บ้านเมืองรุ่งเรืองและมีสันติสุข แต่หลังจากเยโรโบอัมสิ้นพระชนม์ สถานการณ์ในอิสราเอลเลวร้ายลง เพราะมีการกบฏ และปลงพระชนม์กษัตริย์ที่อยู่ในตำแหน่งถึง 4 ครั้ง ในช่วงเวลา 25 ปี นอกจากนั้น อิสราเอลยังเผชิญกับสถานการณ์ภายนอกประเทศด้วย

พันธกิจที่พระเจ้าทรงใช้โฮเซยา เพื่อจะสอนประชากรของพระองค์ พระเจ้าทรงใช้ชีวิตจริงของโฮเซยาเพื่อสอนอิสราเอล โดยสั่งให้โฮเซยาแต่งงานกับหญิงเจ้าชู้ชื่อโกเมอร์ เพื่อแสดงให้เห็นคนอิสราเอลมองเห็นถึงความประพฤติดของตนเองที่กระทำต่อพระเจ้า คือคนอิสราเอลนอกใจพระเจ้าตลอดเวลา ทั้งพระเจ้าไปนมัสการพระอื่น และเพื่อจะแสดงให้เห็นถึงความรักของพระเจ้าว่า ถึงแม้พวกเขาจะชั่วร้ายอย่างนี้ พระเจ้าก็ยังทรงรักเขา เป็นความรักที่ไม่ยอมปล่อยให้อิสราเอลหลุดไป แม้มีการลงโทษ อิสราเอลก็เพื่อจะให้กลับใจ และเพื่อพระเจ้าจะได้อิสราเอลกลับมาอยู่ในความรักของพระองค์อีกต่อไป “โอ อิสราเอลเอ๋ย จงกลับมาหาพระเยโฮวาห์พระเจ้าของเจ้า เจ้าสะดุดก็เพราะความผิดบาปของเจ้า จงทูลพระองค์ว่า ขอทรงโปรดยกความผิดบาปทั้งหมด” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 1279) “เราจะช่วยรักษาเขาให้หายจากการกลับสัตย์ของเขา เราจะรักเขาทั้งหลายด้วยเต็มใจ เพราะว่าความกริ้วของเราหันไปจากเขาแล้ว” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 1279)

3. ผู้เผยพระวจนะมีคาห์ ผู้เผยพระวจนะแห่งความชอบธรรม มีคาห์ได้รับการทรงเรียกให้เผยพระวจนะในสมัยกษัตริย์โยฮาม อาหัท และเฮเซคียาห์แห่งยูดาห์ มีคาห์เป็นคนธรรมดาสามัญในชนบทเล็ก ๆ จากประสบการณ์ชีวิตเขาเป็นชาวบ้าน ถูกเหยียบย่ำโดยพวกนายทุน พวกเจ้าของที่ดินที่มั่งมี ถูกนายทุนครอบครองชีวิต ไม่ว่า

จะเป็นที่อยู่อาศัย อาหาร มีค่าที่ต้องเผยแพร่จะอย่างตรงไปตรงมา มีค่าที่ได้ต่อต้านความทุจริต ความอยุติธรรม การ โกงกิน และการกดขี่ข่มเหงผู้อื่น และประณามผู้ที่ขายตัวให้แก่สินบน หนังสือมีค่าที่มีเรื่องความรักของพระเจ้า พระสัญญาเรื่องการทรงอภัยโทษ และความหวังใจเรื่องพระประสงค์ของพระเจ้าที่จะทรงสำแดงแก่นมนุษย์ คือให้กระทำความยุติธรรม รักสักการณา และดำเนินชีวิตด้วยความถ่อมใจไปกับพระเจ้า มีค่า 6: 8

จริยธรรมจากคำเทศนาบนภูเขา มัทธิว บทที่ 5-7 คำเทศนาบนภูเขาอาจเป็นคำสอนของพระเยซูที่มีคนรู้จักมากที่สุด แต่ก็เป็นตอนที่เข้าใจและเชื่อฟังกันน้อยที่สุด คำเทศนาบนภูเขานับได้ว่าเป็นคำแถลงการณ์ของพระเยซูที่อธิบายว่า สาวกหรือผู้ที่ติดตามพระองค์ต้องมีลักษณะอย่างไร และควรปฏิบัติตนอย่างไร สดอทท์ เรียกลักษณะหรือการปฏิบัติตนของคริสเตียนที่แตกต่างจากคนที่ไม่เป็นคริสเตียนว่า “ค่านิยมทวนกระแส” (สดอทท์, 2538, หน้า 9) คำเทศนาบนภูเขาเป็นบทบัญญัติด้านจริยธรรมของคริสเตียน เป็นค่านิยมทวนกระแสที่กล่าวถึงค่านิยม มาตรฐานทางจริยธรรม การเคร่งครัด ทำที่ต่อเงินทอง ความทะเยอทะยาน แนวทางการดำเนินชีวิตและความสัมพันธ์กับบุคคลประเภทต่าง ๆ ของคริสเตียน ซึ่งล้วนจะต้องแตกต่างจากคนที่ไม่เป็นคริสเตียนโดยสิ้นเชิง ค่านิยมทวนกระแสของคริสเตียนนี้คือ ลักษณะการดำเนินชีวิตในแผ่นดินของพระเจ้าของมนุษย์ที่มีเลือดเนื้อแต่ดำเนินอยู่ภายใต้การครอบครองของพระเจ้า ลักษณะจริยธรรมคริสเตียนจากคำเทศนาบนภูเขา มี ดังนี้

คุณสมบัติของคริสเตียนผู้เป็นสุข มัทธิว 5: 3-12

1. “บุคคลผู้ใดรู้สึกบกพร่องฝ่ายวิญญาณ” มัทธิว 5: 3 ความยากจนหรือความบกพร่องฝ่ายวิญญาณคือ การยอมรับความบกพร่องในชีวิตฝ่ายวิญญาณจำเพาะพระเจ้าว่าเป็นคนบาปที่อยู่ภายใต้พระพิโรธอันบริสุทธิ์ และไม่สมควรได้รับสิ่งใดนอกจากการพิพากษาจากพระองค์ (สดอทท์, 2538, หน้า 42)

2. “บุคคลผู้ใดโศกเศร้า” มัทธิว 5: 4 ความโศกเศร้า หมายถึง ความสุขเป็นของคนที่ไม่โศกเศร้าเสียใจอย่างหนักต่อการหลงผิดของตนเอง ซึ่งหลงไปพึ่งตนเอง เพื่อจะหลุดพ้นจากบาป แทนการพึ่งพระคุณของพระเจ้า (มาโนช พุ่มไพจิตร, 2542, หน้า 27)

3. “บุคคลผู้ใดมีใจอ่อนโยน” มัทธวิ 5: 5 คำว่าอ่อนโยน ภาษากรีก ใช้คำว่า พราอูส เป็นคำคุณศัพท์ มีความหมายว่า อ่อนโยน ถ่อมใจ เห็นแก่ประโยชน์ของคนอื่น จอห์น สโตทท์ กล่าวว่า หลักใหญ่ ๆ ของใจอ่อนสุภาพ คือการมองเห็นตนเองตามความเป็นจริง ใจอ่อนสุภาพนี้ แสดงออกในท่าทีและความประพฤติที่ทำให้เกียรติแก่ผู้อื่น บุคคลที่มีใจอ่อนสุภาพอย่างแท้จริงคือ บุคคลที่รู้สึกอัศจรรย์ใจว่า พระเจ้าและคนอื่น ๆ คิดและปฏิบัติอย่างดีต่อเขา (สโตทท์, 2538, หน้า 47)

4. “บุคคลผู้ใดหิวกระหายความชอบธรรม” มัทธวิ 5: 6 ความชอบธรรมในพระคัมภีร์มีอย่างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านนิติบัญญัติ ด้านจริยธรรม และด้านสังคม (สโตทท์, 2538, หน้า 50) ความชอบธรรมในด้านนิติบัญญัติ คือการถูกตัดสินว่าเป็นคนชอบธรรม ซึ่งหมายถึงการมีความสัมพันธ์ที่ถูกต้องกับพระเจ้า ความชอบธรรมในด้านจริยธรรมคือ บุคลิกลักษณะและความประพฤติอันชอบธรรมที่พระเจ้าพอพระทัย และความชอบธรรมด้านสังคมคือ การปลดปล่อยผู้ที่ถูกบีบบังคับ การส่งเสริมสิทธิมนุษยชนและความยุติธรรมในศาล ความซื่อสัตย์ในการดำเนินธุรกิจ และการให้เกียรติเชิดชูในชีวิตครอบครัว ดังนั้นคริสเตียนต้องมุ่งมั่นที่จะหิวกระหายความชอบธรรมที่ทำให้เกิดความผาสุกในสังคม และเป็นที่พักพอพระทัยพระเจ้าผู้ทรงชอบธรรมด้วย

5. “บุคคลผู้ใดมีใจกรุณา” มัทธวิ 5: 7 ความกรุณา คือ ความเมตตาต่อผู้ที่ทุกข์ยาก มาโนช พุฒไพจิตร (2542, หน้า 46) กล่าวว่า “ความสุขเป็นของคนที่ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วยใจบริสุทธิ์ โดยไม่หวังผลตอบแทนจากมนุษย์ แต่หวังผลตอบแทนจากพระเจ้า” ผู้ที่มีใจกรุณา ในความหมายของพระเยซู หมายถึง บุคคลที่มีท่าทีเมตตารักใคร่ เห็นอกเห็นใจต่อมนุษย์ทุกคน และแสดงออกถึงความเมตตารักใคร่ของเขากับคนอื่น ๆ ด้วยความยินดี

6. “บุคคลผู้ใดมีใจบริสุทธิ์” มัทธวิ 5: 8 ความบริสุทธิ์ที่พระเยซูกล่าวถึงในที่นี้คือ ความบริสุทธิ์ใจ เป็นความบริสุทธิ์ภายในของผู้ที่ได้รับการชำระจากมลทินทางจริยธรรม ซึ่งต่างจากความบริสุทธิ์ของการชำระมลทินภายนอกตามพิธีกรรม ผู้ที่มีใจบริสุทธิ์จะไม่กระทำการที่เท็จ ชีวิตของเขาไม่มีอะไรที่ต้องปิดบังพระเจ้าและมนุษย์ ไม่ว่าจะอยู่ตามลำพังหรือต่อหน้าคนอื่น จิตใจ ความคิด และเจตนาของเขาบริสุทธิ์ปราศจากสิ่งชั่วร้าย เขารังเกียจความหน้าซื่อใจคด และการหลอกลวง ในตัวเขาไม่มีอุบายใด ๆ

7. “บุคคลผู้ใดสร้างสันติ” มัทธิว 5: 9 การมีใจบริสุทธิ์จะนำไปสู่การสร้างสันติโดยปริยาย เพราะบ่อยครั้งที่สาเหตุแห่งความขัดแย้งกันมักจะเป็นการใช้กลอุบาย ความจริงใจจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการคืนดีกันอย่างแท้จริง ตามคำสอนข้อนี้ คริสเตียนทุกคนต้องเป็นผู้สร้างสันติ ทั้งในสังคมและในคริสตจักร พระเจ้าทรงเรียกให้เราอยู่อย่างสงบ 1 โครินธ์ 7: 15 คริสเตียนจะต้องไต่หาสันติ 1 เปโตร 3: 11 และอุทิศตนที่จะอยู่อย่างสงบกับคนทั้งหลาย ฮีบรู 12: 14 และอยู่อย่างสงบสุขกับทุกคน โรม 12: 18

8. “บุคคลผู้ใดต้องถูกข่มเหงเพราะเหตุความชอบธรรม” มัทธิว 5: 10 การถูกดูหมิ่น รังเกียจ นินทาว่าร้าย และข่มเหงเป็นเหตุการณ์ปกติของการเป็นสาวกของพระเยซู เช่นเดียวกับการมีใจบริสุทธิ์ ใจกรุณา และอื่น ๆ คริสเตียนทุกคนต้องเป็นผู้สร้างสันติ และคาดหวังการถูกข่มเหง ผู้ที่หิวกระหายความชอบธรรมจะต้องถูกข่มเหง เพราะเห็นแก่ความชอบธรรมที่เขาเชื่อมั่น เนื่องจากความจงรักภักดีที่เขามีต่อพระเยซูคริสต์

คุณสมบัติและมาตรฐานที่พระเยซูสอน เป็นสิ่งที่ตรงข้ามกับคุณสมบัติและมาตรฐานของคนทั่วไป คนทั่วไปคิดว่าคนที่มีความสุขคือ คนร่ำรวยไม่ใช่คนยากจน ไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุหรือด้านจิตวิญญาณ คนทั่วไปคิดว่าคนที่เป็สุขคือ คนที่ปล่อยตัวให้สนุกสนานตามสบาย ไม่ใช่คนที่จริงจังที่จะแก้ไขบาปชั่วจนต้องโศกเศร้ากับสิ่งนี้ คนทั่วไปคิดว่าคนที่เป็สุขคือ คนที่มีกำลังอำนาจและอวดแบ่งได้ ไม่ใช่คนที่ถ่อมใจและอ่อนสุภาพ คนทั่วไปคิดว่าคนที่เป็สุขคือ คนที่อึดไม่ใช่นคนที่หิวกระหาย คนทั่วไปคิดว่าคนที่เป็สุขคือ คนที่ไม่ต้องไปสนใจห่วงใยใคร ไม่ใช่คนที่แสดงความเมตตาและสร้างสันติ คนทั่วไปคิดว่าคนที่เป็สุขคือ คนที่ได้สิ่งที่ตนต้องการถึงแม้จะได้มาด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้อง ไม่ใช่คนที่มึใจบริสุทธิ์ที่ไม่ยอมทำผิด คนทั่วไปคิดว่าคนที่เป็สุขคือ คนที่อยู่อย่างปลอดภัย สะดวกสบายและเป็นที่ยอมรับชอบ ไม่ใช่คนที่ถูกกดขี่ข่มเหง จริยธรรมที่พระเยซูคริสต์ทรงสอนนั้นสวนทางกับค่านิยมของคนทั่วไป โดยสรุปแล้ว พระเยซูเรียกบุคคลที่มีคุณสมบัติที่โลกดูหมิ่นและรังเกียจว่าเป็นผู้ที่เป็สุข

ความชอบธรรมของคริสเตียน: พระคริสต์ คริสเตียน และธรรมเนียมปฏิบัติ
มัทธิว 5: 17-20 กล่าวว่า (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 6-7)

อย่าคิดว่าเรามาเลิกล้างกรรมบัญญัติและคำของผู้เผยพระวจนะ เรามิได้มาเลิกล้าง แต่มาทำให้สมบูรณ์ทุกประการ เราบอกความจริงแก่ท่านทั้งหลายว่า ใคราบใดที่

- ฟ้ำและดินดำรงอยู่ แม้อักษรหนึ่งหรือขีด ๑ หนึ่งก็จะไม่สูญไปจากกรรมบัญญัติ จนกว่าสิ่งที่จะต้องเกิดได้เกิดขึ้นแล้ว เหตุฉะนั้นผู้ใดได้ทำให้ข้อเล็กน้อยสักข้อหนึ่งในกรรมบัญญัตินี้เบาขึ้น ทั้งสอนคนอื่นให้ทำอย่างนั้นด้วย ผู้นั้นจะได้ชื่อว่า เป็นผู้ย่อยที่สุดในแผ่นดินสวรรค์ แต่ผู้ใดที่ประพฤติและสอนตามกรรมบัญญัติ ผู้นั้นจะได้ชื่อว่าเป็นผู้ใหญ่ในแผ่นดินสวรรค์ เพราะเราบอกท่านทั้งหลายว่า ถ้าความชอบธรรมของท่านไม่ยิ่งกว่าความชอบธรรมของพวกธรรมจารย์ และพวกฟาริสี ท่านจะไม่มีวันได้เข้าสู่แผ่นดินสวรรค์

1. พระคริสต์กับกรรมบัญญัติ มัทธิว 5: 17-18 พระราชกิจของพระเยซูคือ การทำให้กรรมบัญญัติและคำของผู้เผยพระวจนะซึ่งหมายถึงพระคัมภีร์เดิมทั้งหมดนั้นสำเร็จ สมบูรณ์ทุกประการ ด้านแรกในการเปิดเผยเรื่องพระเจ้า มนุษย์ และความรอดโดยข้าวประเสริฐ ด้านที่สองในคำพยากรณ์ที่เล็งถึงอนาคต และการเสด็จมาของพระเมสสิยาห์ ด้านที่สามจริยธรรม พระเยซูทรงทำให้สมบูรณ์ในแง่ของการเชื่อฟังกรรมบัญญัติ คริสเตียนได้รับการช่วยเหลือจากพระวิญญาณให้สามารถเชื่อฟังกรรมบัญญัติได้ เราเป็นที่ยอมรับของพระเจ้าไม่ขึ้นกับการรักษาบัญญัติแต่ขึ้นอยู่กับความเชื่อในพระคริสต์

2. คริสเตียนและกรรมบัญญัติ มัทธิว 5: 19-20 ขณะที่ฟาริสีพอใจกับการเชื่อฟังที่เป็นพฤติกรรมภายนอกและเป็นพิธีกรรม แต่พระเยซูชี้ให้เห็นว่าพระเจ้าเรียกร้องความชอบธรรมภายในจิตใจและเจตนา พระองค์ไม่เห็นด้วยกับการตีความกรรมบัญญัติของฟาริสี และสอนให้พวกสาวกน้อมรับมาตรฐานอันสูงส่งของความหมายที่แท้จริงของกรรมบัญญัติด้วย

ความชอบธรรมของคริสเตียน: หลีกเลียงความโกรธและราคะตัณหา

มัทธิว 5: 21-28 กล่าวว่า (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 7)

ท่านทั้งหลายได้ยินคำซึ่งกล่าวไว้แก่คนโบราณว่า อย่าฆ่าคน ถ้าผู้ใดฆ่าคนผู้นั้นจะต้องถูกพิพากษาลงโทษ เราบอกท่านทั้งหลายว่า ผู้ใดโกรธพี่น้องของตน ผู้นั้นจะต้องถูกพิพากษาลงโทษ ถ้าผู้ใดจะพูดกับพี่น้องว่า “อ้ายโง่” ผู้นั้นต้องถูกนำไป

ที่ศาลสูงให้พิพากษาลงโทษ และผู้ใดจะว่า “อ้ายบ้า” ผู้นั้นมีโทษถึงไฟนรก เหตุฉะนั้นถ้าท่านนำเครื่องบูชามาถึงแท่นบูชาแล้ว และระลึกขึ้นได้ว่าพี่น้อง มีเหตุขัดเคืองข้อหนึ่งข้อใดกับท่าน จงวางเครื่องบูชาไว้ที่หน้าแท่นบูชา กลับไป คินคิกับพี่น้องผู้นั้นเสียก่อน แล้วจึงค่อยมาถวายเครื่องบูชาของท่าน จงปรองดอง กับคู่ความโดยเร็วในขณะที่พากันไปศาลเถลิกกว่าคู่ความนั้นจะอาชั้ท่านไว้กับ ผู้พิพากษา แล้วผู้พิพากษาจะมอบท่านไว้กับผู้คุม และท่านจะต้องถูกขังไว้ใน เรือนจำ เราบอกความจริงแก่ท่านว่าท่านจะออกจากที่นั่นไม่ได้จนกว่าจะได้ ใช้นี้จนครบ ท่านทั้งหลายได้ยินคำซึ่งกล่าวไว้ว่าอย่าล่วงประเวณีผิวเมียเขา ฝ่ายเราบอกท่านว่า ผู้ใดมองผู้หญิงเพื่อให้เกิดใจกำหนดในหญิงนั้น ผู้นั้นได้ ล่วงประเวณีในใจกับหญิงนั้นแล้ว

1. หลีกเลียงความโกรธ ความโกรธไม่ใช่บาปในทุกกรณี มีความโกรธที่ชอบ- ธรรมและความโกรธที่อธรรม เป็นความโกรธที่มาจากความเย่อหยิ่ง หลงตัวเองเกลียด- ชัง มุ่งร้าย อาฆาต พระเยซูเตือนว่าความโกรธ และการพุดดูหมิ่นเป็นการฆาตกรรมและ มีโทษถึงไฟนรก ดังนั้นทันทีที่ตระหนักว่ามีเรื่องขัดเคืองใจกับผู้อื่น เราต้องเป็นฝ่ายเริ่ม ที่จะคินคิโดยการขอโทษ หรือแก้ไขในสิ่งที่เราต้องแก้ไข เราต้องพยายามที่จะอยู่อย่าง สงบและสำแดงความรักแก่ทุกคน

2. หลีกเลียงราคะตัณหา การกระทำหรือความสัมพันธ์ทางเพศใด ๆ ที่เป็น ความบาป ก็ถือเป็นบาปทั้งในการมองและในความคิด การเรียนรู้ที่จะควบคุมตาและ จินตนาการก็จะรู้จักบังคับตนในเรื่องเพศได้ พระเยซูสอนให้ปฏิเสธความบาปอย่าง เด็ดขาด “ตายต่อบาป” เพื่อเราจะดำเนินชีวิตที่บริสุทธิ์ หลักการของพระองค์คือ สิ่ง ที่ดำรงอยู่ถาวรนิรันดร์ย่อมสำคัญกว่าสิ่งที่อยู่เพียงชั่วคราว

ความชอบธรรมของคริสเตียน: เชื่อสัตย์ในชีวิตสมรส และเชื่อตรงในคำพูด
มัทธิว 5: 31-37

1. ความเชื่อสัตย์ในชีวิตสมรส พวกฟาริสีเน้นที่เหตุผลสำหรับการหย่า แต่พระเยซูเน้นที่คุณค่าของสถาบันครอบครัว พวกฟาริสีเห็นว่าการทำหนังสือหย่าให้ ภรรยาเป็นคำสั่งของโมเสส แต่พระเยซูเห็นว่าเป็นการยอมเพราะมนุษย์ใจแข็งกระด้าง พวกฟาริสีเห็นเรื่องการหย่าเป็นเรื่องธรรมดา แต่พระเยซูเห็นเป็นเรื่องที่เลวร้ายมาก

ถึงขนาดที่พระองค์เรียกการแต่งงานใหม่หลังการหย่าว่าเป็นการล่วงประเวณี โดยมีข้อยกเว้นเพียงกรณีเดียวเท่านั้นคือ การมีคู่ การหย่าจึงเป็นความเปี่ยงเบนจากพระประสงค์และการทรงเรียกของพระเจ้าที่น่าสลดใจที่สุด

2. ความซื่อตรงในคำพูด สิ่งที่ธรรมบัญญัติสอนคือ เราต้องเป็นคนที่รักษาสัญญาและคำพูด สิ่งที่พระเยซูสอนคือ คนที่ซื่อตรงไม่จำเป็นต้องสาบาน คริสเตียนควรพูดอย่างตรงไปตรงมาให้ชัดเจนและกระชับ

ความชอบธรรมของคริสเตียน: ไม่แก้แค้นและรักที่จะกระทำคุณให้
มัทธิว 5: 38-48 พระเยซูสอนสาวกให้อย่าต่อสู้คนชั่วและรักศัตรูเป็นจุดสูงสุดของคำเทศนาบนภูเขา การทำทายเป็นสำแดงค่านิยมทวนกระแสของคริสเตียนอย่างเด่นชัดที่สุด ซึ่งทำให้คริสเตียนต้องตระหนักถึงความจำเป็น ต้องได้รับการช่วยเหลือจากพระวิญญาณบริสุทธิ์

1. การไม่แก้แค้น “ท่านทั้งหลายได้ยินคำซึ่งกล่าวไว้ว่า ตาแทนตาและฟันแทนฟัน ฝ่ายเราบอกท่านว่า อย่าต่อสู้คนชั่ว ถ้าผู้ใดตบแก้มขวาของท่าน ก็จงหันแก้มซ้ายให้เขาด้วย . . .” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 8) พระเยซูไม่ได้ล้มเลิกการดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมของผู้พิพากษาในศาล แต่ให้หลักการของความรักคือ การปฏิเสธที่จะแก้แค้นเพื่อความพอใจของตนเองเมื่อผู้อื่นกระทำผิดต่อเรา แต่แสวงหาทางที่จะทำในสิ่งที่เป็นผลดีที่สุดต่อผู้ที่กระทำผิดนั้น และต่อสังคมโดยจะไม่ตอบโต้ด้วยการทำร้าย การแก้แค้นไม่ใช่สิทธิหน้าที่ของเรา เราต้องยอมทนทุกข์และเอาชนะความชั่วด้วยความดี

2. ความรักที่กระทำคุณให้ หน้าที่ของเราต่อเพื่อนบ้านไม่ว่าเขาจะเป็นมิตรหรือศัตรูก็ต้องรักเขา โดยสำแดงออกในการกระทำ ในคำพูด และในการอธิษฐาน (เพื่อศัตรู) ซึ่งเป็นจุดสูงสุดของความรักแบบคริสเตียน มาตรฐานความรักคริสเตียนคือ ความรักของพระเจ้าไม่ใช่ความรักของมนุษย์ ซึ่งทำได้โดยพระคุณที่เหนือธรรมชาติของพระเจ้า พระเยซูเรียกให้เรากระทำและสำแดงชีวิตใหม่ที่ได้รับการไถ่จากบาปแล้ว ซึ่งเป็นชีวิตที่อยู่บนพื้นฐานความรักของพระเจ้า

จริยธรรมที่สำคัญของคริสเตียน จริยธรรมคริสเตียนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการเลือกวิถีชีวิตของคริสเตียน ในขณะที่ดำเนินชีวิตด้วยการอุทิศตนให้กับพระเยซูคริสต์ ทั้งใน

บ้านและในที่สาธารณะ คริสเตียนได้นำหลักคำสอนในพระคริสตธรรมคัมภีร์มาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต เปาโลกล่าวว่าคริสเตียนเป็น “คนที่ถูกสร้างใหม่” 2 โครินธ์ 5: 17 ความใหม่ของชีวิตในพระคริสต์สร้างความแตกต่างในคำพูด เรื่องที่เล่า สถานที่ที่ไป รายการโทรทัศน์ที่ชม วิธีการที่ปฏิบัติกับคนอื่น วิธีการใช้เงิน ท่าทีที่แสดงออก แนวการประพฤติที่บ้าน ที่ทำงาน และคริสตจักร และสิ่งอื่น ๆ อธิบายถึงความเป็นคริสเตียน คริสเตียนถือว่าพระเจ้าทรงเป็นต้นกำเนิดของจริยธรรม ทรงเป็นผู้กำหนดจริยธรรม คริสเตียนจะประพฤติปฏิบัติตามพระบัญญัติของพระเจ้าที่บันทึกไว้ในพระคัมภีร์ คริสเตียนยึดถือว่า จริยธรรมคือหน้าที่ที่พระเจ้าทรงกำหนดให้มนุษย์ต้องรับผิดชอบ ศิลป์ชัย เชาว์เจริญรัตน์ (2551, หน้า 94-95) ได้กล่าวถึงหน้าที่ทางจริยธรรมที่มนุษย์ต้องรับผิดชอบมีทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้ (1) หน้าที่ต่อพระเจ้า “และพวกท่านจงรักพระเจ้าด้วยสุดจิตสุดใจของท่าน ด้วยสุดความคิดและด้วยสิ้นสุดกำลังของท่าน” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 76) (2) หน้าที่ต่อตนเอง “จงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 76) (3) หน้าที่ต่อผู้อื่น “จงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 76) (4) หน้าที่ต่อครอบครัว “ฝ่ายสามีก็จงรักภรรยาของตน . . . สามีจึงควรรักภรรยาของตนเหมือนกับรักกายของตนเอง” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 304) (5) หน้าที่ต่อสังคมคริสเตียน พระเยซูได้ทรงให้บัญญัติใหม่แก่สาวกของพระองค์ว่า “จงรักซึ่งกันและกัน” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 168) (6) หน้าที่ต่อโลก พระเจ้าทรงมอบหมายหน้าที่แก่มนุษย์ให้ครอบครองและดูแลสิ่งที่พระองค์ทรงสร้าง ปฐมกาล 1: 28

พระเจ้าทรงให้มนุษย์รักษาหน้าที่ต่อพระเจ้าเป็นอันดับแรกและสำคัญที่สุด ซึ่งการรักพระเจ้าจะนำมนุษย์ไปสู่การรักษาหน้าที่อื่น ๆ อีกทั้ง 5 ด้านไปพร้อม ๆ กัน อย่างสมดุลและจะละเลยด้านใดด้านหนึ่งไม่ได้

ศิลป์ชัย เชาว์เจริญรัตน์ (2551) ได้แบ่งจริยธรรมคริสเตียนออกเป็นด้านใหญ่ ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1. จริยธรรมคริสเตียนในด้านส่วนตัว ซึ่งประกอบด้วยจริยธรรมที่สำคัญ ๆ ดังนี้

- 1.1 ความซื่อสัตย์ หมายถึง การยึดมั่นในความจริง ไม่โกหกหลอกลวง

ไม่คดโกง

1.2 ความเมตตากรุณา หมายถึง บุคคลผู้ที่มีเมตตารักใคร่ เห็นอกเห็นใจ ต่อเพื่อนมนุษย์ และแสดงออกถึงความเมตตารักใคร่กับคนอื่น ๆ ด้วยความยินดี

• 1.3 ความบริสุทธิ์ หมายความว่า พระเจ้าและสิ่งที่เป็นของพระองค์ต้องไม่ปะปนกับพระปลอมหรือสิ่งที่เป็นของปลอมโดยเด็ดขาด รวมทั้งต้องปราศจากบาป ทั้งคำพูด ความคิด และการกระทำ ฉะนั้นคนของพระเจ้าต้องมีชีวิตที่บริสุทธิ์ “จงชำระตัวให้บริสุทธิ์ เพราะเราบริสุทธิ์” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 140)

1.4 ความยุติธรรม พระเจ้าสั่งให้ชนชาติของพระองค์ดำเนินชีวิตในความยุติธรรม ไม่ลำเอียง ไม่เข้าข้างความไม่ถูกต้อง ปฐมกาล 18: 19 อพยพ 23: 2, 6 เฉลยธรรมบัญญัติ 1: 16-18

1.5 ไม่โลภ โลก แปลว่า อยากได้ ไม่รู้จักพอ การไม่โลภจึงหมายถึง พอใจกับสิ่งที่มีอยู่ อพยพ 20: 17

1.6 ความถ่อม เริ่มจากความถ่อมใจและแสดงออกเป็นความถ่อมตัว เป็นการไม่ประเมินตนเองสูงกว่าความเป็นจริง ไม่หยิ่ง ไม่หัวสูง สุภาษิต 29: 23

1.7 กตัญญู จดจำสิ่งดีที่ผู้อื่นทำต่อเราและทำดีตอบ โดยเฉพาะกับพ่อแม่ที่เลี้ยงดูเรามา

1.8 ขยัน หมายถึง การทำงานอย่างจริงจัง ทำงานหนักอย่างต่อเนื่อง ไม่เกียจคร้าน รับผิดชอบต่อหน้าที่ สุภาษิต 6: 9-11, 10: 4, 21: 5

1.9 การใช้คำพูด ไม่พูดพล่อย ๆ โยเซยา 10: 4 ไม่พูดตลบตะแลง สุภาษิต 8: 13 ไม่เผยความลับของคนอื่น สุภาษิต 17: 9

1.10 การบังคับตน การเหนียวรั้งตน เอาชนะใจตนเอง และความมีวินัย สุภาษิต 4: 13, 5: 23, 12: 1

2. จริยธรรมคริสเตียนในด้านครอบครัว

2.1 เพศสัมพันธ์ ความต้องการทางเพศเป็นความต้องการปกติของมนุษย์ที่พระองค์ทรงสร้าง พระคัมภีร์กล่าวถึงวัตถุประสงค์ที่พระเจ้าทรงสร้างความต้องการทางเพศและเพศสัมพันธ์ให้กับมนุษย์คือ (1) เพื่อให้ชายและหญิงได้ผูกพันเป็นเนื้อเดียวกันในฐานะสามีภรรยา ปฐมกาล 2: 24 (2) เพื่อให้สามีภรรยามีความพึงพอใจทางกายของกันและกัน สุภาษิต 5: 18-20 (3) เพื่อให้สามีภรรยาได้แพร่พันธุ์ในโลกนี้

ปฐมกาล 1: 22, 28, 4: 1 อาจกล่าวได้ว่า เพศสัมพันธ์มีไว้ในชีวิตสมรสเท่านั้น และพระเจ้าได้ทรงกำหนดกรอบของการมีเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้องไว้ด้วย และไม่อนุญาตให้มีเพศสัมพันธ์ในลักษณะดังต่อไปนี้ (1) เพศสัมพันธ์กับผู้ที่ไม่ใช่คู่สมรสของตน อพยพ 20: 14 เฉลยธรรมบัญญัติ 22: 30 (2) เพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน หรือรักร่วมเพศ เลวีนิติ 20: 13 ผู้วินิจฉัย 19: 24 (3) เพศสัมพันธ์กับสัตว์ เลวีนิติ 18: 23, 20: 15 (4) เพศสัมพันธ์กับญาติร่วมสายโลหิตใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ พี่น้อง ลูก เลวีนิติ 20: 10-21

2.2 ชีวิตสมรส พระเจ้าเป็นผู้สถาปนาชีวิตสมรสของมนุษยชาติไว้ ปฐมกาล 2: 20-24 จุดประสงค์การสมรสที่พระเจ้าทรงตั้งไว้คือ เพื่อให้ชายและหญิงเป็นคู่อุปถัมภ์กัน ปฐมกาล 2: 18 พระองค์ถือว่าการสมรสเป็นการทำพันธะสัญญาระหว่างคู่สมรส โดยมีพระองค์ทรงเป็นพยาน พระองค์ทรงถือว่าการสมรสเป็นการที่สามีภรรยาได้เป็นเนื้อเดียวกันชั่วชีวิต และไม่ควรพรากจากกันเลย ปฐมกาล 2: 24 แบบแผนของพระเจ้าที่ทรงวางไว้สำหรับการแต่งงานคือ

2.2.1 การจากและการผูกพัน ในปฐมกาล 2: 21-24 ได้บรรยายภาพเมื่อพระเจ้าสร้างผู้หญิง พระองค์ทรงกระทำให้ชายหลับสนิท แล้วทรงชักกระดูกซี่โครงอันหนึ่งของเขาออกมา พระเจ้าได้ทรงกำหนดแบบแผนไว้ว่า ผู้ชายจะจากบิดามารดาของตนไปผูกพันอยู่กับภรรยา หลักการนี้ผู้ชายที่แต่งงานแล้วจะต้องรับผิดชอบครอบครัวใหม่ มีสิทธิอำนาจที่พระเจ้าทรงกำหนด

2.2.2 ชายและหญิงเท่านั้น ปฐมกาล 1: 27, 5: 2 เป็นแบบแผนที่พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์คือ ให้เป็นชายและหญิง ผู้ชายจะต้องแต่งงานกับผู้หญิง ผู้หญิงจะต้องแต่งงานกับผู้ชาย เลวีนิติ 18: 22 กล่าวว่า “เจ้าอย่ามีเพศสัมพันธ์กับชายใช้ต่างผู้หญิง เป็นสิ่งพึงรังเกียจ” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 151) และทรงห้ามชายกับชายและหญิงกับหญิงมีเพศสัมพันธ์กัน ทรงถือว่าสิ่งนี้เป็น “สิ่งที่น่าสะอิดสะเอียน” หรือ “สิ่งพึงรังเกียจ”

2.2.3 ความบริสุทธิ์ เป็นน้ำพระทัยของพระเจ้า ให้ทุกคนเป็นคนบริสุทธิ์ เว้นเสียจากการล่วงประเวณี ให้ทุกคนรู้จักมีภรรยาในทางที่บริสุทธิ์และในทางที่มีเกียรติ มิใช่ด้วยราคะตัณหา พระเจ้าไม่ได้ทรงเรียกเราให้เป็นคนลามก แต่ทรงเรียกเราให้เป็นคนบริสุทธิ์

2.2.4 ไม่มีสามีหรือภรรยามากกว่าหนึ่งคน แบบแผนที่พระเจ้าทรงกำหนด คือ ชีวิตสมรสที่บริสุทธิ์ เป็นที่นับถือแก่คนทั้งปวง ปราศจากความชั่วช้า ไม่มีการนอกใจ สามีหรือภรรยา

2.3 การหย่าร้างและการแต่งงานใหม่ นำพระทัยพระเจ้าสำหรับชีวิตสมรสคือ ไม่มีการหย่าร้างเลย มัทธิว 19: 4-6 พระองค์ตรัสว่า “เราเกลียดการหย่าร้าง” มาลาคีย์ 2: 16 มาตรฐานที่พระเจ้าทรงกำหนดไว้ในพระคัมภีร์ สำหรับผู้ที่รักและต้องการเชื่อฟัง พระองค์คือ ชีวิตสมรสที่ต้องผูกพันกันในพันธสัญญา ชีวิตสมรสตลอดไป จงอยู่กินกับผู้ที่พระเจ้าได้ทรงผูกพันไว้แล้ว อย่าให้มนุษย์ทำให้พราดจากกันเลย พระคัมภีร์ไม่ห้ามการหย่าร้าง นอกจากการล่วงประเวณี แต่ถ้ามีการหย่าร้างเนื่องจากสามีหรือภรรยาทำบาปล่วงประเวณี มัทธิว 5: 32 พระคัมภีร์ไม่สนับสนุนเรื่องการแต่งงานใหม่ สิ่งที่สำคัญคือ คริสเตียนต้องซื่อสัตย์ต่อกับสมรสของตน และรักษาความสัตย์ซื่อนี้ไว้ตลอดไป

2.4 ความผิดบาปทางเพศ เพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่มิได้ในชีวิตสมรสเท่านั้น ปฐมกาล 2: 18, 24 พระเจ้าทรงเป็นผู้นำหญิงมาให้ชาย หลังจากนั้นทั้งสองจึงเป็นเนื้อเดียวกันฝ่ายร่างกาย ในพระคัมภีร์ใหม่พระเยซูคริสต์ตรัสว่า แก่ผู้ชายมองหญิงด้วยใจกำหนด ก็ถือว่าได้ล่วงประเวณีกับนางแล้ว มัทธิว 5: 27-30 เปาโลก็ได้สอนด้วยว่า ให้ชายหญิงรักษาชีวิตให้บริสุทธิ์ก่อนแต่งงาน ไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เรื่องเพศสัมพันธ์ จึงเป็นสิ่งที่พระเจ้าประทานในชีวิตสมรสเท่านั้น เอเฟซัส 5: 21-32 พระเจ้าทรงเกลียดชังความสัมพันธ์แบบอื่น ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่พึงรังเกียจ เช่น กามวิปลาสหรือวิถถาร เลวีนิติ 18: 22-23

3. จริยธรรมคริสเตียนด้านเศรษฐกิจ

3.1 งานอาชีพ พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิมบรรยายภาพของพระเจ้าว่า เป็นผู้ทรงทำงาน ทรงทำ ทรงปั้น ทรงสร้าง และทรงปลูก ปฐมกาล 2: 1, 4: 7-8 อีสายห์ 45: 9 สดุดี 8: 3, 6 และทรงพอใจในผลงานของพระองค์ มนุษย์ผู้ที่ถูกสร้างตามพระฉายา ตามอย่างของพระเจ้า จึงเป็นผู้ที่ต้องทำงาน เช่นเดียวกับพระเจ้าผู้ที่ได้ทรงสร้างเขามา “งาน” เป็นของประทานที่พระเจ้าทรงมอบหมายให้แก่มนุษย์ ก่อนที่มนุษย์จะตกลงในบาป และมนุษย์ถูกกำหนดให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ปัญญาจารย์ 3: 22

กล่าวว่า “เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่า ไม่มีอะไรดีไปกว่าที่มนุษย์จะปรารถนาในงานของตน ด้วยว่านั่นเป็นส่วนของเขา . . .” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 929) คริสเตียนต้องทำงานสุจริต เอเฟซัส 4: 28 รายได้จากการทำงานควรได้มาด้วยความยุติธรรม ไม่ใช่ด้วยการคดโกงหรือเอาเปรียบผู้อื่น สุภาษิต 11: 1, 3 เลวีนิติ 19: 36, 2 โครินธ์ 7: 2, 11: 20 และการทำงานในแต่ละอาชีพ ต้องมีจรรยาบรรณในอาชีพนั้น ๆ ด้วย เช่น ผู้พิพากษาต้องไม่รับสินบนและไม่ลำเอียง อพยพ 18: 21 เฉลยธรรมบัญญัติ 16: 19

3.2 การทำธุรกิจ การทำธุรกิจคือ การลงทุนประกอบกิจการในการจัดสรรสินค้าหรือบริการให้แก่ลูกค้า เพื่อจะได้ผลตอบแทนในรูปของกำไร การทำธุรกิจย่อมต้องมีกำไร แต่ต้องเป็นกำไรที่ยุติธรรม อิสยาห์ 1: 17 พระเจ้าทรงรังเกียจการทำกำไรจากการฉ้อโกง สุภาษิต 11: 1, 20: 10, 23 ไม่หากำไรด้วยความโหดร้าย สุภาษิต 1: 19 ไม่หากำไรจากการอธรรม สุภาษิต 10: 2 ไม่หากำไรจากการขูดรีดหรือเอาเปรียบคนจน มีคาห์ 2: 2 อาโมส 2: 7, 5: 12 นอกจากนั้นพระคัมภีร์ยังสอนให้รู้จักออมทรัพย์เพื่อใช้จ่ายสำหรับความจำเป็นในอนาคต เช่น คนฉลาดย่อมรู้จักสะสมเพื่อยามจำเป็นในอนาคต สุภาษิต 10: 5

3.3 การกู้ยืม หนี้ และดอกเบี้ย เปาโลสอนว่า “อย่าเป็นหนี้อะไรใครนอกจากความรักซึ่งมีต่อกัน” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 249) นี่ไม่ใช่คำสั่งแต่เป็นคำแนะนำให้ระมัดระวังอย่าเป็นหนี้ใครโดยไม่จำเป็น และพระคัมภีร์ยังสอนอีกว่า “คนอธรรมขอยืมและไม่จ่ายคืน . . .” (สมาคมพระคริสตธรรมไทย, 2541, หน้า 764) ซึ่งการเป็นหนี้ไม่ใช่ความบาป แต่การไม่พยายามใช้หนี้หรือจงใจไม่ใช้หนี้ถือว่าเป็นบาป เช่นเดียวกับการโกงหรือการขโมย พระคัมภีร์ไม่ได้ห้ามการกู้ยืมกัน แต่มีข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องของดอกเบี้ยคือ ถ้าเป็นชาวยิวด้วยกันและยากจน ห้ามไม่ให้คิดดอกเบี้ย อพยพ 22: 25 เลวีนิติ 25: 35-37 สุภาษิต 28: 8 แต่ถ้าเป็นคนต่างชาติให้คิดดอกเบี้ยได้ เฉลยธรรมบัญญัติ 23: 19-20

4. จริยธรรมคริสเตียนในด้านสังคมและการเมือง พระเจ้าไม่ประสงค์ให้คริสเตียนใส่ใจแต่ชีวิตของตนเอง แต่ทรงให้คริสเตียนรับผิดชอบต่อสังคมด้วย คำสอนของพระเยซูคริสต์กล่าวว่า “คริสเตียนต้องรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง”

มัทธิว 22: 39 สอนให้ช่วยเหลือคนอื่นโดยไม่สนใจว่าเขาเป็นใคร ลูกา 10: 30-37
สอนให้ช่วยเหลือคนตกทุกข์ได้ยากและไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เช่น คนจน
มัทธิว 26: 11 เด็กกำพร้า หญิงม่าย และผู้ที่ไม่ได้รับความยุติธรรม อิสยาห์ 1: 17
และเปาโลยังสอนว่า ให้พยายามทำให้คนในสังคมพอใจหรือมีความสุข โดยนำ
ประโยชน์และการพัฒนามาให้แก่สังคม โรม 15: 2

พระคัมภีร์ได้ให้หลักการในการเลือกผู้ที่จะมาเป็นผู้ปกครองรัฐว่า ต้องเป็น
คนที่เป็นชนชาติเดียวกับประชาชนที่เขาจะปกครอง อย่าให้เป็นคนต่างด้าว เฉลยธรรม-
บัญญัติ 17: 15 ต้องเป็นคนที่ยึดถือพระบัญญัติของพระเจ้า เฉลยธรรมบัญญัติ 17: 18-20
1 ซามูเอล 15: 11 ต้องเป็นคนที่ไม่โลภหรือเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน พระคัมภีร์ยังกล่าว
อีกว่า อย่าให้ผู้ปกครองรัฐมีทรัพย์สินสมบัติมากเกินไป อย่ามีม้าหรืออำนาจมากเกินไป
และอย่ามีภรรยา太多 เฉลยธรรมบัญญัติ 17: 16-17 เขาต้องปกครองอย่างเป็นธรรม
และฟังเสียงประชาชน 1 พงษ์กษัตริย์ 12: 15 และพระคัมภีร์ยังสนับสนุนให้คริสเตียน
ยอมรับอำนาจของรัฐบาลที่ปกครองอยู่ โรม 13: 1-7 ให้เคารพและให้เกียรติผู้ที่มีอำนาจ
และอธิษฐานเพื่อผู้มีอำนาจรัฐ 1 ทิโมธี 2: 1-2

คุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญในสังคมไทย

1. คุณธรรม 30 ประการ ที่กรมศานากำหนดให้ครูต้องปลูกฝังให้แก่เด็ก ตั้งแต่
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ,
2525, หน้า 216-217) ประกอบด้วย

- 1.1 การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์
- 1.2 ความเมตตากรุณา
- 1.3 การไม่โลภและไม่ขโมย
- 1.4 ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ
- 1.5 การไม่ละเมิดของรักผู้อื่น
- 1.6 การรู้จักความพอดี
- 1.7 การไม่พุดปด ไม่บิดเบือนไม่อำพรางความผิด การไม่ยุยงให้เกิดความ-
แตกแยกและไม่พุดหยาบคาย
- 1.8 การมีสติจะและความจริงใจ

- 1.9 การไม่ลองและเสพสิ่งเสพติดให้โทษ
- 1.10 ความเป็นผู้มีสติรู้จักยับยั้งชั่งใจ รู้สึกผิดชอบชั่วดี
- 1.11 ความเป็นผู้มีเหตุผล
- 1.12 ความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว
- 1.13 ความขยันหมั่นเพียร
- 1.14 ความอดทนอดกลั้น
- 1.15 ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง
- 1.16 ความกตัญญูกตเวที
- 1.17 ความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.18 การทำใจให้สงบมีสมาธิและอารมณ์แจ่มใส
- 1.19 ความไม่เห็นแก่ตัว
- 1.20 ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน
- 1.21 ความรับผิดชอบ
- 1.22 ความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง
- 1.23 ความมีระเบียบวินัยและตรงต่อเวลา
- 1.24 การยอมรับความเปลี่ยนแปลง
- 1.25 มารยาทและนิสัยส่วนบุคคลในการกิน การนอน การขับถ่าย การแต่งกาย และสังคมระหว่างเพศ
- 1.26 มารยาทในการแสดงความเคารพ การขอร้อง การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ
- 1.27 หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ
- 1.28 ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม
- 1.29 ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 1.30 การแก้ไขข้อบกพร่อง การปฏิบัติตามจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี

2. คุณธรรม 4 ประการ พระบรมราชาบาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งทรงพระราชทานแก่ข้าราชการและประชาชนในคราวสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ซึ่งสมาคมคาทอลิกแห่งประเทศไทย (2542, หน้า 4) บันทึกไว้ ดังนี้

2.1 การรักษาความสัตย์ความจริงใจต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

2.2 การรู้จักข่มใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ ความดีนั้น

2.3 การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด

2.4 การรู้จักละความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

3. คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน (อมรา เล็กเริงสินธุ์, 2542, หน้า 96)

3.1 การมีมารยาทปฏิบัติตนทางกาย วาจา ใจ ขึ้นพื้นฐาน

3.2 ความมีสติ สัมปชัญญะเพื่อการครองตน ไม่กล้าประพฤติก้าว

3.3 มีคุณธรรมที่สำคัญ ได้แก่

3.3.1 ความมีวินัย รู้คุณค่าแห่งการมีระเบียบ

3.3.2 ความกล้าหาญ กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

3.3.3 ความกตัญญูรู้คุณบรรพชน รู้คุณคน รู้คุณธรรมชาติ

3.3.4 ความมีเมตตา รู้จักให้อภัยและยินดีและเป็นสุขกับการให้

3.3.5 ความอดทน สู้งานและมีความมุ่งมั่น ใฝ่ความสำเร็จ

3.3.6 ความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว

3.3.7 ความสามัคคี ประนีประนอม รักสันติ

3.3.8 ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อสังคม

3.3.9 ความขยันหมั่นเพียร ไม่หวังแต่จะหาทางลัดในชีวิตการทำงาน

3.3.10 ความเป็นตัวของตัวเอง มั่นใจในตนเองและรู้จักพึ่งพาตนเอง

3.3.11 ความสันโดษ รู้จักพอ ไม่ดิ้นรนแสวงหาจนลืมความเป็นมนุษย์

3.3.12 ความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่เป็นคนวางก้ำม ขอบมีและขอบใช้

อำนาจ

• 3.4 ความรักในเพื่อนมนุษย์

3.5 ความรักในธรรมชาติ

4. คุณลักษณะของคนไทยที่ประเทศชาติต้องการ และมีความจำเป็นต้องปลูกฝังให้ถึงพร้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน (ไสว มาลาทอง, 2542, หน้า 1)

4.1 ความมีระเบียบวินัย

4.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต และยุติธรรม

4.3 ขยัน ประหยัด และขี้อุตสาหในสัมมาชีพ

4.4 ตำนึกในหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

4.5 รู้จักคิดริเริ่ม วิจัย และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

4.6 กระตือรือร้นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รักและเทิดทูนชาติ

ศาสนา พระมหากษัตริย์

4.7 มีพลานามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

4.8 รู้จักพึ่งตนเองและมีอุดมคติ

4.9 มีความภาคภูมิใจ และรู้จักทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติ

4.10 เสียสละ เมตตาอารี กตัญญูกตเวที กล้าหาญและสามัคคีกัน

สรุป คุณธรรม จริยธรรม หรือลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่บุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้กล่าวไว้ข้างต้นนั้นสามารถแบ่งจริยธรรมได้เป็น 2 ด้านใหญ่ ๆ คือ จริยธรรมส่วนบุคคล ซึ่งเป็นจริยธรรมเฉพาะตัวบุคคลที่กระทำหรือแสดงต่อผู้อื่น ประกอบด้วย ความเมตตา กรุณา ความกตัญญู ความขยันหมั่นเพียร ความอดทนอดกลั้น ความมีวาจา-สัตย์ ความซื่อสัตย์สุจริต ความสุภาพอ่อนน้อม ความไม่โลภ การไม่ลักทรัพย์ ความ-เคารพเชื่อฟังคำสอน ความบริสุทธิ์ ความจริงใจ ความรอบคอบ การประหยัดคอดออม การรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และจริยธรรมต่อสังคม ซึ่งเป็นจริยธรรมของบุคคลที่ประพฤ-ติตนในแนวทางที่เหมาะสมของสังคม ตลอดจนทำในสิ่งที่ประ โยชน์อันนำมาซึ่ง ความสุขความเจริญแก่ตนเองและสังคม ประกอบด้วยจริยธรรมต่าง ๆ ดังนี้ ความสามัคคี ความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความเสมอภาค ความมี

ระเบียบวินัย ความกล้าหาญ ความมีน้ำใจและความเอื้อเฟื้อ ความมีมนุษยสัมพันธ์ การให้อภัย และการไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา

ประวัติการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหาส่วนใหญ่มีพื้นฐานจากทฤษฎีการสื่อสารนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1900 เมื่อนักบวชชาวยุโรปเริ่มสนใจศึกษาเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ และในปี ค.ศ. 1903 LoebI (อ้างถึงใน นิสา ชูโต, 2548, หน้า 203) ได้แยกแยะโครงสร้างภายในของหนังสือพิมพ์ และหน้าที่ทางสังคมของหนังสือพิมพ์ โดยการวัดคอลัมน์เป็นนิ้ว จนกระทั่งปี ค.ศ. 1948 Benelson and Lazarsfield (อ้างถึงใน นิสา ชูโต, 2548, หน้า 203) ได้เขียนหนังสือวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาในการวิจัยสื่อสารมวลชน การวิเคราะห์เนื้อหา มีผู้นำมาใช้หลายแง่หลายมุม และหลายสาขาวิชาในทางสังคมศาสตร์ เช่น ทางการเมือง ทางวรรณกรรม นิทาน นิยาย และประวัติศาสตร์ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1955 คณะกรรมการสมาคมวิจัยทางสังคมศาสตร์และจิตวิทยา ได้จัดประชุมวิชาการด้านการวิเคราะห์เนื้อหา โดยมี Pool เป็นบรรณาธิการ หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 1 George (อ้างถึงใน นิสา ชูโต, 2548, หน้า 203) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับโฆษณาชวนเชื่อ ทำให้เกิดหนังสือเรื่อง Propaganda Analysis ในปีเดียวกันนี้ Osgood (อ้างถึงใน นิสา ชูโต, 2548, หน้า 203) ได้สร้างเทคนิคในการวิเคราะห์เนื้อหาเรียกว่า Contingency Analysis

ในปี ค.ศ. 1960 Hays (อ้างถึงใน นิสา ชูโต, 2548, หน้า 204) ได้ออกแบบคอมพิวเตอร์เพื่อให้สามารถวิเคราะห์เอกสารทางการเมืองแบบอัตโนมัติ และในช่วงนี้มีความก้าวหน้าในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการวิเคราะห์เนื้อหาในทางสาขาจิตวิทยา และภาษาศาสตร์มากยิ่งขึ้น จนกระทั่งในปีค.ศ. 1965 Lasswell (อ้างถึงใน นิสา ชูโต, 2548, หน้า 204) ได้เขียนวิธีการวิเคราะห์สัญลักษณ์เชิงปริมาณที่เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ในปี ค.ศ. 1969 Gerbner (อ้างถึงใน นิสา ชูโต, 2548, หน้า 204) ได้เสนอการวิจัยด้านวัฒนธรรมโดยสร้างตัวชี้วัดทางวัฒนธรรมขึ้น (culture indicators) และใน

ปี ค.ศ. 1971 Gerbner และคณะ (อ้างถึงใน นิสิต ชูโต, 2548, หน้า 204) ได้วิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวข้องกับความรู้ทางโทรทัศน์

. จากประวัติของการวิเคราะห์เนื้อหา แสดงให้เห็นว่าวิธีการวิจัยได้รับการพัฒนาทั้งด้านเทคนิค การวิจารณ์ การใช้เทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์เพื่อให้เป็น “ระเบียบวิธี” การวิจัยที่เป็นวิทยาศาสตร์อย่างจริงจังและแพร่กระจาย ไปสู่สาขาวิชาต่าง ๆ หลายสาขา

ในการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยเฉพาะสาขาที่มีการใช้ข้อมูลเอกสาร เช่น ประวัติศาสตร์ โบราณคดี วรรณคดี ภาษา นิเทศศาสตร์ การวิเคราะห์เนื้อหา มีบทบาทเด่นในการช่วยบรรยาย หรือแยกแยะสาระ (message) ของข้อความที่ศึกษา เอกสารที่จะวิเคราะห์จะต้องประกอบด้วยแหล่งที่มาของข้อความหรือสาระ ได้แก่ สื่อ (source/sender) กระบวนการใส่ความหมายของสาระ (encoding process) ตัวสาระหรือข้อความ (message) วิธีถ่ายทอดสารไปถึงผู้อื่น (channel of transmission) ผู้รับสาร (detector) และกระบวนการถอดความหมายของสาร (decoding process) (สุภางค์ จันทวานิช, 2547, หน้า 145)

ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหา

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2531, หน้า 15) กล่าวถึงการวิเคราะห์เนื้อหาว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นงานสมองที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหานั้น ๆ การวิเคราะห์เนื้อหาต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่าต้องการอะไร เพื่ออะไร การวิเคราะห์เนื้อหาต้องมีเนื้อหาที่สื่อความหมายได้ครบถ้วนสมบูรณ์ แม้ว่าต้องการสุ่มออกมา ก็เป็นการสุ่มที่ไม่ลำเอียงและสุ่มอย่างดี ผลการวิเคราะห์เนื้อหาต้องได้รับการตรวจสอบทั้งในแง่ความเที่ยงและความตรง

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2547, หน้า 176) ได้อธิบายความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาว่า เป็นการวิจัยเชิงบรรยายประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญมากเป็น การศึกษาที่มุ่งค้นหาลักษณะของการสื่อสาร โดยเฉพาะการสื่อสารทั้งที่เป็นเอกสารและที่พูด การวิเคราะห์เนื้อหามีลักษณะคล้ายกับการวิเคราะห์เอกสาร แต่มีขอบเขตแคบกว่า

เพราะมุ่งวิเคราะห์เนื้อหาของเอกสารเป็นสำคัญ

สุภาวศ์ จันทวานิช (2547, หน้า 144-145) กล่าวถึง การวิเคราะห์เนื้อหาว่า คือ เทคนิคการวิจัยที่พยายามจะบรรยายเนื้อหาของข้อความหรือเอกสารโดยใช้วิธีเชิงปริมาณอย่างเป็นระบบ และเน้นสภาพวัตถุวิสัย (objectivity) การบรรยายนี้เน้นที่เนื้อหาตามที่ปรากฏในข้อความ พิจารณาจากเนื้อหาโดยผู้วิจัยไม่มีอคติหรือความรู้สึกของตัวเองเข้าไปพัวพัน ไม่เน้นการตีความหรือหาความหมายที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังหรือความหมายระหว่างบรรทัด

Berelson (1952, p. 18) ให้ความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาว่า หมายถึง การบรรยายเน้นที่เนื้อหาตามที่ปรากฏในข้อความ พิจารณาจากเนื้อหา โดยผู้วิจัยไม่มีอคติหรือความรู้สึกของตัวเองเข้าไปเกี่ยวพัน ไม่เน้นการตีความหรือความหมายที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง

จากความหมายของการวิเคราะห์เนื้อหาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหาถือว่าเป็นวิธีการวิจัยวิธีหนึ่ง เป็นการแยกแยะเนื้อหาของเอกสารที่จะทำการวิเคราะห์อย่างมีระบบ และมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ที่ชัดเจน ผู้วิจัยต้องไม่มีอคติ ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบได้

ประเภทของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารนั้น สิ่งที่สำคัญคือการยอมรับเอกสารว่าเป็นหลักฐานจริง (primary evidence) และการวิเคราะห์เนื้อหามีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับแนวคิดและสาขาวิชาของผู้วิเคราะห์ว่าจะใช้เกณฑ์ใดในการวิเคราะห์ ประเภทของการวิเคราะห์มีดังนี้

Berelson (1952) ได้จำแนกประเภทของการวิเคราะห์เป็น 17 แบบ คือ

1. ศึกษาแนวโน้มของ “สาระ” ที่ปรากฏในสาร คือผู้วิจัยจำแนกเนื้อหาในส่วนใหญ่และจัดเนื้อหาลงในแต่ละกลุ่มของความถี่ หรือจำนวนที่ปรากฏอันจะช่วยให้ผู้ศึกษาเห็นแนวโน้มของเนื้อหา (message)

2. ศึกษาพัฒนาการของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการหรือความสนใจของผู้เกี่ยวข้องในวรรณกรรมสาขาต่าง ๆ และสะท้อนให้เห็นขอบเขต

และลักษณะการวิเคราะห์ของบริบทอันมีผลต่อเนื้อหา นั้น ๆ ในช่วงเวลาต่าง ๆ กันไป

3. ศึกษาความแตกต่างของเนื้อหา เรื่องเกี่ยวกับที่เผยแพร่ในท้องถิ่นที่ต่างกัน เพื่อดูความเหมือนกันหรือแตกต่างกัน

4. ศึกษาเปรียบเทียบสื่อและระดับของการสื่อสาร เนื่องจาก “เนื้อหา” เรื่องเดียวกัน ผู้รับสารแต่ละกลุ่มสนใจจะรับสื่อประเภทต่าง ๆ และในระดับต่างกัน การวิเคราะห์เช่นนี้สามารถอธิบายถึงระดับความแตกต่างของเนื้อหาที่สื่อแต่ละประเภทเสนอ

5. ศึกษาเปรียบเทียบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและวัตถุประสงค์ ดังนั้น การวิเคราะห์เช่นนี้จะช่วยในการปรับปรุงเนื้อหาของการสื่อสารให้มีการเน้น หรือเสนอสารให้ถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

6. การศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหากับสิ่งที่เป็นมาตรฐาน สามารถทำได้ 3 ระดับ คือ
6.1 การเปรียบเทียบเนื้อหาตามมาตรฐานที่กำหนดขึ้นโดยคนอื่น (ผู้เชี่ยวชาญ) เพื่อพิจารณาถึงความถูกต้อง การบิดเบือน และความสมดุลของการเสนอสาร

6.2 การเปรียบเทียบ (หรือประเมิน) ตามมาตรฐานที่กำหนดขึ้นโดยกลุ่มใกล้เคียงกัน เป็นการเปรียบเทียบกลุ่มหนึ่งกับอีกกลุ่มหนึ่ง

6.3 การเปรียบเทียบเนื้อหาตามที่ปรากฏกับมาตรฐานที่ตนเองวางไว้ เพื่อศึกษาว่าได้เสนอตรงกับความเป็นจริงเพียงใด

7. การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพอันเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยที่ไม่ปรากฏเป็นตัวเลข เช่น ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต หรือจากแบบสอบถาม ปลายเปิด ที่ผู้ตอบสามารถตอบได้หลายแนว ซึ่งผู้วิจัยจะจัดข้อมูลเป็นกลุ่มหรือประเภทต่าง ๆ ไว้เพื่อสะดวกในการจัดตารางวิเคราะห์ข้อสรุปต่อไป

8. ศึกษาเทคนิคการโฆษณาชวนเชื่อ เพื่อวิเคราะห์ “จุดจับใจ” ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติ หรือพฤติกรรมของผู้รับสารในเรื่องที่สาธารณชนยังมีเรื่องขัดแย้งกันอยู่

9. ศึกษาความน่าอ่านของสื่อ เช่น ตำรา หนังสือสำหรับเด็ก การใช้สีต้น การเว้นวรรค ขนาดตัวอักษร ความยาวของประโยค เป็นต้น ว่าสิ่งต่าง ๆ นั้นเป็นอุปสรรคหรือส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มอย่างไร เพื่อที่จะเกิดประโยชน์ในการผลิตและการเลือกหนังสือที่เหมาะสมต่อไป

10. การวิเคราะห์วิธีการเสนอสาร ว่ามีวิธีการอะไร (style) ใช้รูปแบบไหน
 11. ศึกษาความตั้งใจและลักษณะอื่น ๆ ของผู้ส่งสาร คือ ศึกษาว่าผู้ส่งสารเสนอเนื้อหาเช่นนี้เพราะมีความตั้งใจอะไร ในสภาพวัฒนธรรมหรือแรงกระตุ้นอะไรที่เป็นเหตุให้เสนอสารดังกล่าว
 12. ศึกษาสภาพทางจิตวิทยาของผู้สื่อสาร เพื่อศึกษานุคลิกภาพและสภาพจิตใจของบุคคลผู้ส่งสาร
 13. ศึกษาผลการโฆษณาในแง่กฎหมาย โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบสิ่งที่ศึกษากับเนื้อหาอื่นในลักษณะของโฆษณาชวนเชื่อเช่นเดียวกัน หรือเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ทางกฎหมาย
 14. ศึกษาความหมายหรือการสอดแนมพฤติกรรมของผู้ส่งสาร เกิดขึ้นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อใช้ทำนายหรือคาดการณ์พฤติกรรมของฝ่ายตรงข้าม
 15. ศึกษาสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้รับสารเพื่อดูว่าคนในสังคมนั้น ๆ สนใจเรื่องอะไร ดูการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมและสภาพของสังคม โดยแบ่งเป็น
 - 15.1 การศึกษาปัญหาทางอ้อม เมื่อผู้วิจัยไม่สามารถศึกษาจากผู้รับสารโดยตรงก็ต้องศึกษาจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้รับสารเพื่อดูความสนใจ ค่านิยม เจตคติของบุคคลในสังคมและวัฒนธรรมนั้น ๆ
 - 15.2 สรุปเกี่ยวกับผู้รับสารอันเป็นผลของผล (message) ของสื่อมวลชนต่าง ๆ
 16. ศึกษาความตั้งใจของผู้รับสาร ผู้วิจัยสามารถใช้การวิเคราะห์เนื้อหาอธิบายความสนใจของผู้รับสารกลุ่มต่าง ๆ ในเรื่องต่าง ๆ กันว่าผู้รับสารจะเลือกอ่านและเลือกฟัง “สาระ” ประเภทใด และด้วยวิธีการใด
 17. ศึกษาเจตคติและพฤติกรรมของผู้รับสารที่แสดงออก การศึกษาเนื้อหาของสาร เพื่อหาผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยที่มีต่อบุคคล กลุ่ม สถาบัน สังคมที่ทำให้เขาเหล่านั้นเปลี่ยนแปลงความรู้ ความคิดเห็น ค่านิยม และเจตคติในระยะสั้นและระยะยาวได้
- Holsti (1969, p. 42) ได้จำแนกการวิเคราะห์เป็น 3 แบบ คือ (1) วิเคราะห์หา
- ลักษณะของการสื่อความหมาย คือวิเคราะห์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคำถามว่า ในสาระ

ต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเรื่องอะไร มีความเป็นมาอย่างไรและเกี่ยวข้องกับใคร (2) การวิเคราะห์เชิงเหตุผล คือวิเคราะห์หาเหตุผล ตลอดจนผลจากข้อมูล (3) การวิเคราะห์ผล คือ การวิเคราะห์เฉพาะส่วนที่เป็นผลของการสื่อความหมาย

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2547, หน้า 175) จำแนกการวิเคราะห์เนื้อหาเป็น 3 แบบ คือ (1) แบบอิงการปฏิบัติทั่วไป (pragmatically content analysis) (2) แบบอิงภาษา (semantically content analysis) (3) แบบอิงสัญลักษณ์ (sign vehicle analysis)

องค์ประกอบในการวิเคราะห์เนื้อหา

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน (2531, หน้า 11-13) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ ดังนี้

1. เนื้อหาที่จะวิเคราะห์ เนื้อหาในที่นี้ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปเอกสาร สิ่งพิมพ์เสมอไป อยู่ในรูปอื่นก็ได้ เช่น รูปภาพ การ์ตูน ละคร เพลง โฆษณา ภาพยนตร์ บทคำพูด คำกล่าว หลักฐานทางประวัติศาสตร์ การสนทนา

2. วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์เนื้อหามีวัตถุประสงค์ใหญ่ ๆ 3 ประการ คือ (1) เพื่อสรุปข้อมูล (2) เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายใน (3) เพื่อหารูปแบบหรือความสัมพันธ์ภายนอก

3. หน่วยในการวิเคราะห์ ในการวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิเคราะห์จะต้องมีความกระฉับกระเฉงในเรื่องหน่วยที่วิเคราะห์ว่าเป็นหน่วยแบบใด โดยปรกติหน่วยในการวิเคราะห์เนื้อหามี 3 ประการ คือ (1) หน่วยจากการสุ่ม ได้มาจากการสังเกต หรือการสัมผัส แต่ละหน่วยนั้นมีลักษณะที่เป็นอิสระต่อกัน เช่น ประโยคแต่ละประโยคถือเป็น 1 หน่วย (2) หน่วยจากการบันทึก เป็นการจัดกระทำข้อมูลจากการสุ่มมาจัดเป็นกลุ่ม เป็นพวก (3) หน่วยจากเนื้อหา เป็นการรวบรวมหน่วยจากการบันทึกมาจัดกลุ่มอีกทีหนึ่ง

นิสา ชูโต (2548, หน้า 204) กล่าวถึงองค์ประกอบของการวิเคราะห์เนื้อหาว่า มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. มีความเป็นปรนัย (objectivity) มีความเป็นระบบ (systematic) ระเบียบ-แบบแผนเป็นวิธีวิจัยวิทยา

2. เครื่องมือที่เก็บข้อมูลมีความเป็นปรนัยเชื่อถือได้ (reliability) คือ มีเกณฑ์ในการวิเคราะห์เมื่อผู้วิเคราะห์นำเครื่องมือไปใช้ในสภาพต่างกัน คือ ผู้ใช้ต่างคนหรือคนเดียวกันแต่ต่างเวลา ผลที่ได้จะคล้ายคลึงกัน หรือได้สิ่งเดียวกัน

3. มีการแสดงที่เป็นปริมาณตัวเลข (quantitative) ได้ ตลอดจนแสดงผลด้านคุณภาพ (qualitative) ได้ กล่าวคือ มีความตรงตามธรรมชาติของสาระ (message) ของสารได้

ขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อหา

เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทั้งหมด โดยแยกส่วนประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้น โดยมีผู้อธิบายถึงขั้นตอนของการวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

สุวิมล ตรีภานันท์ (2551, หน้า 251) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

- (1) วิเคราะห์แยกแยะรายละเอียดของเหตุการณ์หรือประเด็นที่ศึกษาว่ามีตัวแปรย่อยหรือส่วนประกอบอะไรบ้าง (2) จัดหมวดหมู่ของตัวแปรหรือส่วนประกอบเหล่านั้น
- (3) ศึกษาถึงการเชื่อมโยงของตัวแปรหรือส่วนประกอบนั้น (4) สรุปเพื่อแสดงสาระสำคัญที่เป็นข้อค้นพบจากการศึกษา

สุภาวค์ จันทวานิช (2547, หน้า 146-147) กล่าวถึงขั้นตอนของการวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

1. ผู้วิจัยต้องตั้งกฎเกณฑ์ขึ้นสำหรับการคัดเลือกเอกสารและหัวข้อที่จะทำการวิเคราะห์ ใครก็ตามที่มาเป็นผู้วิเคราะห์เนื้อหาต่อไปจะได้มีเกณฑ์และระเบียบเดียวกันในการคัดเลือก ไม่ใช่ผู้วิเคราะห์แต่ละคนต่างก็มีเกณฑ์ของตนและรับช่วงงานต่อกันไม่ได้

2. ผู้วิจัยต้องวางเค้าโครงของข้อมูล โดยการทำรายชื่อคำหรือข้อความในเอกสารที่จะถูกนำมาวิเคราะห์แล้วแบ่งไว้เป็นประเภท (categories) การทำเช่นนี้จะช่วยให้การวิเคราะห์มีความสม่ำเสมอ ผู้วิเคราะห์สามารถตัดสินใจได้ว่าจะดึงคำหรือข้อความใดออกมาจากเอกสารหรือตัวบท (text) และจะทิ้งคำหรือข้อความใดออกไป

3. ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงบริบท (context) หรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลเอกสารที่นำมาวิเคราะห์ด้วย ดังที่ได้กล่าวไว้ในเรื่องวิธีใช้ข้อมูลเอกสาร ผู้วิจัยควรตั้งคำถามเกี่ยวกับเอกสารที่นำมาวิเคราะห์ เช่น ใครเป็นผู้เขียน เขียนให้ใครอ่าน ช่วงเวลาที่เขียนเป็นอย่างไร ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้การวิเคราะห์เป็นไปอย่างลึกซึ้ง ขั้นการพิจารณาเอกสารในสภาพที่เป็นองค์ประกอบจึงเป็นสิ่งจำเป็น การบรรยายคุณลักษณะเฉพาะของเนื้อหาโดยไม่โยงไปสู่ลักษณะของเอกสาร ของผู้ส่งสารและผู้รับสารจะทำให้ผลของการวิเคราะห์มีคุณค่าน้อย แต่ถ้ามีการเปรียบเทียบคุณลักษณะของเนื้อหาเข้ากับบริบทของเอกสาร และมีการโยงคุณลักษณะดังกล่าวเข้ากับกรอบแนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมที่ผู้วิจัยเลือกมาเปรียบเทียบ จะทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความกว้างขึ้น และนำไปสู่การอ้างอิงใช้กับข้อมูลอื่น ๆ ได้

4. โดยปกติการวิเคราะห์เนื้อหาจะทำกับเนื้อหาตามที่ปรากฏ (manifest content) ในเอกสารมากกว่าการทำกับเนื้อหาที่ซ่อนอยู่ (latent content) การวัดความถี่ของคำหรือข้อความในเอกสารก็หมายถึงคำหรือข้อความที่มีอยู่ ไม่ใช่คำหรือข้อความที่ผู้วิจัยตีความได้ การตีความข้อความจะกระทำในอีกขั้นตอนหนึ่งภายหลัง เมื่อผู้วิจัยจะสรุปข้อมูล

5. ขั้นตอนนี้เป็นสิ่งที่ยังถกเถียงกันอยู่ระหว่างนักวิจัยเชิงปริมาณ กับนักวิจัยเชิงคุณภาพ นักวิจัยเชิงปริมาณเมื่อได้ทำตามขั้นตอนที่ 4 ก็ถือว่า ผู้วิจัยสรุปข้อมูลได้อย่างแม่นยำ และนำข้อมูลไปอ้างอิงกับประชากรทั้งหมดได้ แต่นักวิจัยเชิงคุณภาพแย้งว่าความถี่ของคำหรือข้อความที่ปรากฏ มิได้แสดงถึงความสำคัญของคำหรือข้อความนั้นได้ การตีความสำคัญของสาระจากตัวบทอาจใช้วิธีสรุปใจความได้ดีกว่าการวัดความถี่ของคำได้ ฉะนั้นวิธีการเชิงคุณภาพจึงน่าจะมีส่วนช่วยในการวิเคราะห์เนื้อหาได้เป็นอย่างดี นักวิจัยเชิงคุณภาพให้เหตุผลว่า การมุ่งวัดความถี่ของคำอย่างเดียว อาจนำไปสู่คำตอบที่ชัดเจนแต่ไร้ความหมายโดยสิ้นเชิง

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2547, หน้า 176-177) ได้อธิบายถึงขั้นตอนของการวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

1. กำหนดหน่วยวิเคราะห์ เมื่อเลือกเอกสารหนังสือที่จะวิเคราะห์ได้แล้ว ขั้นแรกของการวิเคราะห์จะต้องกำหนดหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ให้ชัดเจนว่าจะใช้หน่วยอะไรเป็นตัวกำหนดนับ เช่น กำหนดหน่วยเป็นคำ ๆ เดียว เป็นวลี เป็นประโยค

เป็นย่อหน้า (paragraphs) หรือเป็นบทความ 1 บทความ เป็นหนังสือที่สมบูรณ์ 1 เล่ม แต่ละหน่วยวิเคราะห์จะต้องกำหนดให้แน่นอน ชัดเจน และบอกลักษณะให้สามารถวัดได้ด้วย เนื้อหาที่จะวิเคราะห์ก็จะต้องกำหนดด้วยว่า จะวิเคราะห์เนื้อหาอะไรบ้าง ในการตัดสินใจแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ เนื้อหาที่ตรงตามเรื่องที่ต้องวิเคราะห์ อย่างชัดเจนกับไม่ชัดเจน ต้องตีความจึงจะเป็นเนื้อหาที่ต้องวิเคราะห์

2. นับความถี่ จดนับความถี่ของเนื้อหา เป็นจำนวนหน่วยวิเคราะห์ จำแนกตามประเภทของเนื้อหาที่ต้องการ

3. ระบุทิศทางและปริมาณ (direction and intensity) การนับเนื้อหานอกจากจำแนกตามประเภทของเนื้อหาแล้ว จะต้องจำแนกตามทิศทางและปริมาณด้วย ทิศทางของเนื้อหาหมายถึง ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉย ๆ หรือเป็นเนื้อหาที่น่าสนใจ ไม่น่าสนใจ หรือเฉย ๆ ก็ได้ ส่วนประเมิน หมายถึง ปริมาณความมากน้อยของทิศทาง เช่น ชอบมาก ชอบน้อย ไม่ชอบเลย เป็นต้น

4. แจกแจงความถี่ (contingency) เมื่อนับจำนวนประเภท ระบุทิศทางและปริมาณของแต่ละหน่วยวิเคราะห์แล้ว ก็ทำการแจกแจงความถี่แยกเป็นรายประเภทให้เห็นว่าเป็นเนื้อหาที่ชอบมากที่สุด ไม่ชอบเลย เป็นจำนวนมากน้อยเท่าใด

5. การสุ่มตัวอย่าง (sampling) เป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งของการวิเคราะห์เนื้อหา เพราะหน่วยวิเคราะห์ที่กำหนดจะต้องเป็นตัวแทนของเนื้อหาทั้งหมด เพื่อผลที่ได้จะสรุปอ้างอิงเป็นการวิเคราะห์ทั้งหมด การสุ่มตัวอย่างเนื้อหาวิเคราะห์จึงต้องทำอย่างระมัดระวัง แต่ก็ทำได้ยากยิ่ง เช่น ต้องการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวัน การสุ่มจะให้ได้หนังสือพิมพ์มาวิเคราะห์เป็นตัวแทนของเนื้อหาในหนังสือพิมพ์ทั้งหมดทำได้ยาก ฉะนั้นจึงมักกำหนดด้วย วัน เดือน ปี ที่พิมพ์หนังสือพิมพ์นั้นเช่น 1 ปี หรือภายใน 1 เดือน แล้วนำหนังสือพิมพ์ในช่วงเวลาที่กำหนดทั้งหมดมาวิเคราะห์

6. สร้างเครื่องมือบันทึก (recording instrument) จัดทำแบบฟอร์มสำหรับการใช้จดบันทึกผลการวิเคราะห์ จะต้องจัดทำแบบฟอร์มและจดบันทึกอย่างระมัดระวัง เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้ถูกต้อง และเชื่อถือได้มากที่สุด

สิน พันธุ์พินิจ (2547, หน้า 209) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาที่ดีจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีความเป็นปรนัย และมีกรอบแนวคิดและทฤษฎีสนับสนุนสำหรับสร้างข้อสรุป การวิเคราะห์เนื้อหาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การให้คำนิยามลักษณะเฉพาะของเนื้อหาที่สนใจ พร้อมกับพิจารณาจำแนกประเภทของเนื้อหาหรือประเด็นบนพื้นฐานของทฤษฎี
2. การกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับคัดเลือกและการบันทึกลักษณะของเนื้อหา
3. การเลือกหน่วยวิเคราะห์ซึ่งอาจเป็นกิจกรรม ถ้อยคำ ข้อความ เนื้อหาแต่ละตอนหรือแต่ละย่อหน้า
4. การอ่านข้อมูลและบันทึกความถี่ของประเด็นในเนื้อหา การนับความถี่ของประเด็นในเนื้อหามีความแตกต่าง 2 ลักษณะ คือ (1) การนับจำนวนของประเด็นที่มีหรือของประเด็นที่ไม่มี จะช่วยให้เราทราบอัตราของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (2) การนับเวลาที่เกิดขึ้นของประเด็น จะช่วยให้เราทราบถึงความหนักแน่น หรือความสำคัญของประเด็น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

พระสุทธีชัย ทีฆายุโก (ยังสุข) (2537) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเชิงวิเคราะห์ หลักจริยธรรม, เกณฑ์ตัดสินจริยธรรมในพุทธศาสนานิกายเถรวาทและคริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิก ผลการศึกษาวิเคราะห์ พบว่าในหลักคำสอนของทั้งพุทธศาสนาและคริสตศาสนานั้น คำสอนเรื่องหลักจริยธรรมเป็นหลักคำสอนที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงจริยศาสตร์ของระบบทั้งสองเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันมากในหลักใหญ่ ๆ แต่แตกต่างกันในรายละเอียด การศึกษาเชิงวิเคราะห์นี้มีได้มุ่งเพื่อการปฏิบัติธรรมในศาสนานั้น ๆ หรือเพื่อการบรรลุสังฆธรรมใด ๆ แต่เพื่อให้เข้าใจหลักปฏิบัติของผู้นับถือพุทธศาสนา และคริสตศาสนาที่มีชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม ตลอดจนเพื่อเข้าใจถึงหลักศีลธรรมของทั้งสองศาสนาซึ่งเป็นหลักแห่งความประพฤติชอบในสังคม ไม่ว่าจะเป็นหลักคำสอนที่มาจากพระเจ้าหรือจากมนุษย์ ล้วนเป็นข้อยึดเหนี่ยวที่ทำให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างไม่เห็นแก่ตัว นี่คือหัวใจของศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์

ที่มีส่วนเหมือนกัน แม้ว่าจะแตกต่างโดยรายละเอียดหรือข้อบัญญัติต่าง ๆ บางประการก็ตาม การศึกษาศาสนาในลักษณะวิเคราะห์เชิงปรัชญาจึงเป็นการศึกษาแบบประณี-
ประนอมที่ไม่ยึดติดกับคัมภีร์ แต่เต็มไปด้วยความคิดอิสระที่กว้างไกล

บุพิน ธิลลาค (2540) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีการวิจัยทำโดยการใช้หัวข้อจริยธรรม 20 หัวข้อ ซึ่งคัดเลือกจากแหล่งที่มา 6 แห่ง มาเป็นประเด็นวิเคราะห์ แล้วอ่านพิจารณาเนื้อหาจริยธรรม ในหนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ทั้ง 3 เล่ม ซึ่งปรากฏในรูปคำ วลี ประโยค ข้อความ บทบรรยาย และบทบาทการแสดงออกของตัวละครในเรื่อง โดยบันทึกรายละเอียดในตารางวิเคราะห์ที่กำหนดขึ้น จากนั้นนับจำนวนความถี่ของหัวข้อจริยธรรม จำแนกตามประเด็น และนอกเหนือประเด็นวิเคราะห์ นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยตารางพร้อมคำอธิบายประกอบ ในรูปของความถี่และผลรวมค่าร้อยละของหัวข้อจริยธรรมในแต่ละเรื่อง นอกจากนั้นยังได้วิเคราะห์โดยการบรรยายสภาพการปรากฏของเนื้อหาด้านจริยธรรม ซึ่งได้จากการอ่านพิจารณาตีความเนื้อเรื่องโดยรวมเป็นบทบรรยายและบทบาทพฤติกรรมตัวละคร เพื่อศึกษาคุณภาพของจริยธรรมด้านต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นดังนี้ (1) เนื้อหาจริยธรรมที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทั้ง 3 เล่ม ปรากฏ 135, 139 และ 133 แห่ง ตามลำดับ (2) การปรากฏของเนื้อหาจริยธรรมมีทั้งในประเด็นการวิเคราะห์ และนอกเหนือจากประเด็นวิเคราะห์ ปรากฏกระจายในเนื้อเรื่องในหนังสือเรียนเกือบทุกเรื่อง ในปริมาณรวมหัวข้อจริยธรรมเล่ม 1 จำนวน 36 หัวข้อ เล่ม 2 จำนวน 38 หัวข้อ และเล่ม 3 จำนวน 33 หัวข้อ (3) เนื้อหาจริยธรรมตามประเด็นวิเคราะห์ที่ปรากฏในปริมาณความถี่มากที่สุดคือ เนื้อหาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ ที่ปรากฏในปริมาณน้อยคือ เนื้อหาเกี่ยวกับความสงบใจ มีอารมณ์แจ่มใส การรู้จักปรับปรุงตนเองและความยุติธรรม ส่วนเนื้อหาที่ไม่ปรากฏเลยคือ เนื้อหาเกี่ยวกับการไม่ละเมิดของรัก ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เป็นดังนี้ (1) เนื้อหาจริยธรรมในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปรากฏในเนื้อเรื่องต่าง ๆ ในหนังสือเรียน มีน้ำหนักและความเข้มของจริยธรรมแตกต่างกัน รวมแล้ววิเคราะห์พบเนื้อหาจริยธรรมเล่มละ 21-22 หัวข้อ (2) เนื้อหาจริยธรรมที่วิเคราะห์พบว่า

ปรากฏมีน้ำหนักและความเข้มแตกต่างกันตามลักษณะเนื้อเรื่อง เรื่องที่เป็นบันเทิงคดี จะมีเนื้อหาจริยธรรมกระจายหลายหัวข้อ น้ำหนักของเนื้อหาจริยธรรมไม่เน้นเนื้อหาใด เนื้อหาหนึ่ง แต่เนื้อเรื่องบางเรื่องมุ่งเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับจริยธรรมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จะปรากฏน้ำหนักเนื้อหาจริยธรรมนั้นเพียงด้านเดียว

ระพีพร นาสมหมาย (2543) ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์คุณธรรม จริยธรรม ที่ปรากฏใน หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์คุณธรรม จริยธรรม และความสอดคล้องของคุณธรรม จริยธรรม ผลการวิจัยพบว่า หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ มีคุณธรรม จริยธรรม ปรากฏครบ 26 หัวข้อ คุณธรรม จริยธรรมที่พบมากที่สุดคือ ความคิดพิจารณา ไตร่ตรอง เนื่องจากเป็นคุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญในการปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นนักคิด พิจารณาสงสัยต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบ เป็นบ่อเกิดแห่งปัญญาและความเฉลียวฉลาด คุณธรรม จริยธรรมที่ปรากฏน้อยที่สุดคือ ความสงบเสงี่ยม เพราะคุณธรรมดังกล่าว ขัดกับธรรมชาติของวัยรุ่น ถ้าเข้มงวดเกินไปอาจสกัดกั้นความสามารถและความกล้าแสดงออกของนักเรียนได้ ส่วนความสอดคล้องของคุณธรรม จริยธรรมในหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ปรากฏสอดคล้องกับหัวข้อธรรมะที่ใช้อบรมสั่งสอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของกรมศาสนากระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่ามีความสอดคล้องกันทุกประการ

วรรณรัชต์ ทองสวัสดิ์ (2549) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรมใน หนังสือวรรณกรรมเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรมและศึกษาความเข้าใจจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระหฤทัย- เชียงใหม่ จำนวน 100 คน ใช้หัวข้อจริยธรรม 25 หัวข้อ คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี ความกล้าหาญ ความเมตตากรุณา ความเพียรพยายาม ความกตัญญูกตเวที ความยุติธรรม การรู้จักคิด อย่างมีเหตุผล ความอดทนอดกลั้น การประหยัคอดออม ความจริงใจ การเคารพในคุณค่า ศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น ความสุภาพอ่อนน้อม การรู้จักฟังตนเอง การมีความเคารพ

เชื่อฟังผู้ใหญ่ การปฏิบัติตามกฎกติกาของสังคม ความมีน้ำใจ การเคารพในสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้อื่น ความเสมอภาค ความรอบคอบ ความมีมนุษยสัมพันธ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นประเด็นวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรมในหนังสือวรรณกรรม เรื่อง แฮร์รี พอตเตอร์ ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้ (1) เนื้อหาจริยธรรมตามประเด็น วิเคราะห์ 25 หัวข้อ ที่ปรากฏในหนังสือวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง แฮร์รี พอตเตอร์ เนื้อหา จริยธรรมที่ปรากฏมากที่สุดคือ ความมีน้ำใจ รองลงมาคือ ความกล้าหาญ ความรับผิดชอบ สำหรับเนื้อหาจริยธรรมที่ปรากฏน้อยที่สุดคือ ความเสมอภาค และความมีมนุษยสัมพันธ์ (2) ความเข้าใจจริยธรรมของนักเรียนจากการอ่านหนังสือวรรณกรรมเรื่อง แฮร์รีพอตเตอร์ ตามประเด็นการวิเคราะห์ที่ปรากฏมากที่สุดคือ ความมีน้ำใจ รองลงมา คือ ความกล้าหาญ ความเมตตา กรุณา และปรากฏน้อยที่สุดคือ ความเสมอภาค และความมีมนุษยสัมพันธ์ (3) การวิเคราะห์เนื้อหาจริยธรรมของผู้ศึกษากับความเข้าใจ จริยธรรมของนักเรียนมีความสอดคล้องกันคือ หัวข้อจริยธรรมที่อยู่ในลำดับที่ 1 เหมือนกันคือ ความมีน้ำใจ ลำดับที่ 2 คือ ความกล้าหาญ และหัวข้อจริยธรรมที่อยู่ลำดับ สุดท้ายเหมือนกันคือ ความเสมอภาค ความมีมนุษยสัมพันธ์

ดวงเดือน ดันตระกูล (2550) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์จริยธรรมในวรรณกรรม-เด็ก ช่วงอายุ 12-14 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์จริยธรรมที่ปรากฏใน วรรณกรรมเด็ก ช่วงอายุ 12-14 ปี ผลการวิจัยพบว่า (1) จริยธรรมเฉพาะตอนที่ปรากฏใน วรรณกรรมทั้ง 8 เรื่อง มากที่สุดคือ ความเมตตา กรุณา คิดเป็นร้อยละ 22.22 รองลงมาคือ ความขยัน คิดเป็นร้อยละ 20.28 (2) วรรณกรรมเรื่องเกวียนเล่มสุดท้ายปรากฏจริยธรรม-เฉพาะตอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.51 รองลงมาคือ พ่อ ขวาลูกชาย ซ้ายลูกสาว คิดเป็นร้อยละ 16.82 (3) จริยธรรมต่อสังคมที่ปรากฏในวรรณกรรมทั้ง 8 เรื่อง มากที่สุด คือ ความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 43.59 รองลงมาคือ ความสามัคคี คิดเป็นร้อยละ 26.92 (4) วรรณกรรมเรื่อง พ่อ ขวาลูกชาย ซ้ายลูกสาว ปรากฏจริยธรรมต่อสังคมมาก ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.25 รองลงมาคือ พยานปากเอก คิดเป็นร้อยละ 17.95

พระมหาไพศาล วิสาโล (ดิษฐพันธ์) (2550) ศึกษาเรื่อง หลักพุทธธรรมใน หนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น เรื่อง “คนจริงจอมกะล่อน คุณนิมิตชี” ผลของการวิจัยพบว่า หนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นมีการนำเสนอเนื้อหาและภาพ ซึ่งบ่งบอกหลักพุทธธรรมด้านโลกิยะ

คือ อริยสัจ 4 ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค โดยทุกข์และสมุทัยเป็นฝ่ายอกุศล-
 ธรรมมากกว่านิโรธ และมรรคซึ่งเป็นกุศลธรรม และพบว่าสมุทัยที่เป็นฝ่ายอกุศลธรรม
 มีมากในเนื้อหาและภาพคือ พละ ธรรมอันเป็นกำลัง อิทธิบาท คุณเครื่องให้ถึงความ-
 สำเร็จ และมิตรแท้ มิตรที่จริงใจ มีการนำเสนอภาพสื่อถึงเรื่องโทสะ ความร้ายกาจ
 ความรุนแรง มากกว่าหลักพุทธธรรมอื่น ๆ ในสมุทัย เพราะสมุทัยเป็นสาเหตุของปัญหา
 ทั้งหลายที่เกิดขึ้นได้ง่าย เมื่อขาดสติและขาดความอดทนในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรม
 ปัญหาจึงเกิดขึ้น การนำเสนอเนื้อหาเรื่องวิมangsa การพิจารณาไตร่ตรองเหตุผลมี
 มากกว่าหลักพุทธธรรมอื่น ๆ ในมรรค เพราะมรรคเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด คือ
 การพิจารณาเห็นสิ่งที่ไม่ดี และสิ่งที่ดีแล้วเลือกสรรสิ่งที่ดี มีประโยชน์ จึงทำให้บุคคล
 เกิดความไม่พอใจกันแล้วก็จะแสดงออกทางกาย และวาจาทันที เพราะความขาดสติ
 แต่การนำเสนอในมรรคพบว่า มิตรรักใคร่หรือมิตรมีน้ำใจ เพราะมิตรที่จะช่วยแก้ปัญหา
 ต่าง ๆ เมื่อถูกว่าร้ายจะมีน้อย มีแต่มิตรที่แนะนำประโยชน์ สาเหตุที่หนังสือการ์ตูนมี
 การนำเสนอทุกข์ และสมุทัยที่เป็นฝ่ายอกุศลธรรมมากกว่านิโรธและมรรคที่เป็นกุศล-
 ธรรมเนื่องจากหนังสือการ์ตูนเป็นสื่ออย่างหนึ่งที่สะท้อนสภาพความเป็นจริงของสังคม
 ว่ามีปัญหาเกิดขึ้นมากมายจากกิเลสตัณหาในตัวของบุคคล และสังคม จึงจำเป็นต้อง
 ได้รับการแก้ไขในทางที่ดี วิธีการหรือหนทางแก้ไขก็คือ การใช้หลักอริยสัจ 4 ในชีวิต
 ประจำวัน ดังนั้นหนังสือการ์ตูนเรื่องนี้สื่อให้เห็นว่า “มรรค” เป็นวิธีการปฏิบัติใน
 การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เสมอ และช่วยให้บุคคลในครอบครัวและสังคมดีขึ้นได้

งานวิจัยในต่างประเทศ

Corbin (2002) ศึกษาเรื่อง *The Relationship Between Personal and Social Ethics in Protestant Evangelicalism: Toward an Integrative Ethic for a Postmodern World*
 ผลการวิจัยพบว่า ศีลธรรมส่วนบุคคลและความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นเป็นมุมมอง
 ที่สำคัญมากของจริยธรรมคริสเตียน การนำมุมมองทั้งสองมารวมกันเพื่อแสดงถึง
 จริยธรรมที่เกิดจากการรวมตัวกันของทั้งทางด้านส่วนบุคคลและสังคมจึงไม่ใช่เรื่องง่าย
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีอิทธิพลของความคิดแบบปัจเจกบุคคล ผลกระทบของปัจเจก-
 บุคคลจะเกิดเป็นความตึงเครียดระหว่างจริยธรรมส่วนบุคคลและจริยธรรมต่อสังคม

Hemphill (2003) ศึกษาเรื่อง *The Shape of the Christian Life: An Analysis of Colossians 3: 12-15 and the Role of the Virtues in Pauline Ethics* ผลการวิจัยพบว่า ข้อโต้แย้งในพระธรรมโคโลสี ในที่สุดก็ต้องการการเปลี่ยนแปลงในด้านอุปนิสัยใจคอ บุคลิกลักษณะและนิสัยการดำเนินชีวิตจากผู้ขายมากกว่าผู้หญิง ในคริสตจักรและในสังคมในขณะนั้นรวมถึงสังคมในปัจจุบันด้วย การประยุกต์ใช้ได้ถูกแนะนำในหลาย ๆ ด้านในการดำเนินชีวิต และในความคิดของมนุษย์ ซึ่งอ้างอิงจากพระธรรมโคโลสี 3: 18-4: 1

Lin (2007) ศึกษาเรื่อง *Toward a Chinese Christian Ethics: Individual, Community and Society* การศึกษาพบว่า จริยธรรมในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ชุมชนและสังคม ได้พิสูจน์ให้เห็นว่ามีความถูกต้องในการยึดถือ ความสัมพันธ์นี้จะเอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของศีลธรรมอันดีของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความซื่อสัตย์สุจริต และความน่าเชื่อถือในสังคมจีน ความสัมพันธ์นี้ขึ้นอยู่กับบุคลิกลักษณะของการก่อร่างขึ้นในจริยธรรม ความดีของคริสเตียน บทบาทของคริสเตียนในสังคม ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการพึ่งพาซึ่งกันและกัน คริสเตียนต้องสำแดงความรักต่อผู้คนในสังคม และเข้าไปมีส่วนร่วมสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในสังคม และการทำงานร่วมกันระหว่างศาสนาเพื่อสำรวจว่าศาสนามีบทบาทในสังคมจีน สามารถเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตสู่ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล ชุมชนและสังคม

จากการสำรวจงานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์คุณธรรม จริยธรรม สามารถสรุปได้ดังนี้

พระสุทธีชัย ทีฆายุโก (ยังสุข) (2537) พบว่า หลักคำสอนของพุทธศาสนาและคริสต์ศาสนานั้น หลักคำสอนเรื่องหลักจริยธรรมเป็นหลักคำสอนที่ชี้ให้เห็นจริยศาสตร์ของพุทธศาสนาและคริสต์ศาสนา มีความเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันมากในหลักใหญ่ ๆ แต่มีความแตกต่างกันในรายละเอียด ยูพิน ธินลาด (2540) พบว่า เนื้อหาจริยธรรมตามประเด็นวิเคราะห์ ที่พบมากที่สุดคือ ความซื่อสัตย์ ที่ปรากฏน้อยคือ เนื้อหาที่เกี่ยวกับความสงบใจ ความมีอารมณ์แจ่มใส การรู้จักปรับปรุงตนเอง และความยุติธรรม ส่วนเนื้อหาที่ไม่ปรากฏเลยคือ การไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น ระพีพร นาสมหมาย (2543) พบว่า จริยธรรมที่ปรากฏมากที่สุดคือ ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง เนื่องจากเป็นคุณธรรม

จริยธรรมที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นนักคิดพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบ
 จริยธรรมที่ปรากฏน้อยที่สุดคือ ความสงบเสงี่ยม เพราะคุณธรรมดังกล่าวขัดแย้งกับ
 ธรรมชาติของวัยรุ่น วรณรัชต์ ทองสวัสดิ์ (2549) พบว่า เนื้อหาจริยธรรมที่ปรากฏมาก
 ที่สุดคือ ความมีน้ำใจ รองลงมาคือ ความกล้าหาญ ความเมตตา กรุณา และที่ปรากฏน้อย
 ที่สุดคือ ความเสมอภาค และความมีมนุษยสัมพันธ์ ดวงเดือน ดันตระกูล (2550) พบว่า
 จริยธรรมเฉพาะคนที่ปรากฏมากที่สุดคือ ความเมตตา กรุณา รองลงมาคือ ความขยัน
 จริยธรรมต่อสังคมที่ปรากฏมากที่สุดคือ ความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ความสามัคคี
 พระมหาไพศาล วิสาโล (ศิษุพันธ์) (2550) พบว่า หนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น มีการนำเสนอ
 เนื้อหาและภาพ ซึ่งบ่งบอกหลักพุทธธรรมด้านโลกียะคือ อริยสัจ 4 ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย
 นิโรธ และมรรค ซึ่งหนังสือการ์ตูนเรื่องนี้สื่อให้เห็นว่า “มรรค” เป็นวิธีการปฏิบัติใน
 การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ และช่วยให้บุคคลในครอบครัวและสังคมดีขึ้นได้

จากการสำรวจงานวิจัยในต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์คุณธรรม
 จริยธรรม สามารถสรุปได้ ดังนี้ ผลการศึกษาของ Corbin (2002) พบว่า ศีลธรรม-
 ส่วนบุคคลและความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นลักษณะที่สำคัญของจริยธรรมคริสเตียน
 Hemphill (2003) พบว่า ข้อโต้แย้งในพระธรรมโคโลสี 3: 12-15 ในที่สุดแล้วก็ต้องการ-
 การเปลี่ยนแปลงในด้านอุปนิสัย บุคลิกลักษณะ และนิสัยในการดำเนินชีวิตจากผู้ขาย
 มากกว่าผู้หญิง ในคริสตจักรและในสังคมในขณะนั้น และในปัจจุบันนี้ด้วย Lin (2007)
 สรุปว่า คริสเตียนต้องสำแดงความรักและเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมให้มากขึ้น จริยธรรม
 ของคริสเตียนสามารถที่จะสร้างสรรค์ชีวิต ชุมชนและสังคมให้ดีขึ้นได้ จากการสำรวจ
 งานวิจัยทั้งในประเทศและในต่างประเทศ พบว่า ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาเนื้อหา
 จริยธรรมที่ปรากฏในพระคริสตธรรมคัมภีร์มาก่อน